

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ ΚΑΙ Ε.Φ.Κ.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΑΘΗΝΑ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2008

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

I. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	3
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ	
1. ΓΕΝΙΚΑ.....	3
2. ΠΟΙΟΙ ΕΧΟΥΝ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ ΔΗΛΩΣΗ.....	3
3. ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ Η ΔΗΛΩΣΗ.....	4
4. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΣΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ ΦΟΡΟΣ.....	4
5. ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ.....	4
6. ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΔΗΛΩΣΗΣ.....	5
7. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	5
8. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ- ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ.....	5
9. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ.....	6
10. ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	7
11. ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ.....	7
12. ΤΕΚΜΑΡΤΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ.....	8
13. ΠΩΣ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ Η ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΑΠΑΝΗΣ – ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ.....	8
14. ΠΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΕΙΤΑΙ Ο ΜΙΣΘΟΣ ΚΑΙ Η ΣΥΝΤΑΞΗ.....	9
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ	
1. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ (ΟΕ, ΕΕ, ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΩΝ, ΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΛΠ).....	9
2. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ (ΑΕ, ΕΠΕ, ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, ΚΛΠ) - ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ (ΑΡΘΡΟ 109 ΤΟΥ Ν.2238//1994).....	9
II. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (Σ.Α.Δ.Φ.) ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	10
I. ΓΕΝΙΚΑ.....	10
II. ΠΡΟΤΥΠΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΟΟΣΑ.....	11
III. ΕΦΑΡΜΟΓΗ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ.....	12
IV. ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ.....	14-45
III. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	45
1. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ, ΔΩΡΕΩΝ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ.....	45
- ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ, ΔΩΡΕΩΝ – ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ.....	47
- ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ.....	48
- ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ.....	48
- ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ.....	48
- ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ.....	49
2. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ.....	49
Α. ΦΟΡΟΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ	
ΑΚΙΝΗΤΩΝ.....	49
- ΓΕΝΙΚΑ.....	49
- ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΦΟΡΟΥ.....	49
- ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ.....	49
-	ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ
ΦΟΡΟΙ.....	49
- ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΓΙΑ ΕΠΙΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ.....	49
- ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ.....	50
Β. ΦΟΡΟΣ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΥΠΕΡΤΙΜΗΜΑΤΟΣ - ΤΕΛΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ.....	51
3. ΦΟΡΟΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ.....	51
-ΓΕΝΙΚΑ.....	51
- ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ.....	51
- ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΣΕ ΦΟΡΟ.....	51
- ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ.....	52
- ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΔΗΛΩΣΗΣ.....	52

- ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ.....	52
- ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ.....	52
- ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ.....	53
IV. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ Φ.Π.Α.....	54
V. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ Κ.Β.Σ.....	56
VI. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΣΗ ΑΦΜ, ΕΝΑΡΞΗ - ΜΕΤΑΒΟΛΗ - ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ.....	57
ΑΠΟΔΟΣΗ ΑΦΜ.....	57
1. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ.....	57
2. ΑΡΜΟΔΙΑ Δ.Ο.Υ. ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ Α.Φ.Μ.....	57
ΕΝΑΡΞΗ - ΜΕΤΑΒΟΛΗ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ.....	58
1. ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ.....	58
2. ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ.....	58
Α. ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ ΠΟΥ ΙΔΡΥΟΥΝ ΥΠΟΚ/ΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	59
Β. ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΓΚΑΘΙΣΤΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΜΠΟΡ/ΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ Α.Ν. 89/67 ΚΑΙ ΤΟΥ Α.Ν.378/68.....	59
Γ.ΑΛΛΟΔΑΠΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΕ ΗΜΕΔΑΠΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ.....	59
Δ. ΑΛΛΟΔΑΠΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	59
Ε. ΑΛΛΟΔΑΠΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	59
VII. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟΥ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑΣ, ΤΗΝ ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΦΕΙΛΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ.....	60
ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑΣ.....	60
ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ.....	61
ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΕΞΟΦΛΗΣΕΤΕ ΤΙΣ ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ.....	61
VIII. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΛΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ.....	62
ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ.....	62
1. ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΜΙΣΘΩΜΑΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ.....	62
2. ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΑΛΛΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΩΝ.....	62
ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ.....	62
1.ΕΤΗΣΙΑ ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΕΠΙΒΑΤΙΚΩΝ Ι.Χ. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΗΜΑΤΟΣ.....	62
2.ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΤΟΥ ΣΗΜΑΤΟΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΓΙΑ ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ.....	63
3. ΑΚΙΝΗΣΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ.....	63
4. ΠΟΥ ΚΑΙ ΠΩΣ ΧΟΡΗΓΕΙΤΑΙ ΤΟ ΣΗΜΑ.....	63
VIII. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΣΕ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΜΕΤΟΙΚΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Ή ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ.....	63
Α. ΜΕΤΟΙΚΟΥΝΤΕΣ.....	63
1. ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ.....	63
2. ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΦΕΡΟΥΝ ΚΑΙ ΜΕ ΠΟΙΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.....	64
3. ΕΚΤΑΣΗ ΑΠΑΛΛΑΓΩΝ.....	64
4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ.....	64
Β. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ.....	64
1.ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.....	65
2.ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ.....	65
Γ. ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	65
1. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ.....	66
2. ΑΛΛΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ.....	67
3. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ.....	68
4.ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.....	69
5.ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ.....	69
Δ. ΑΤΕΛΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΠΙΒΑΤΙΚΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ ΑΠΟ ΑΝΑΠΗΡΟ ΕΛΛΗΝΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΗ.....	70
1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.....	70
2. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ.....	70
3. ΕΚΤΑΣΗ ΑΤΕΛΕΙΑΣ.....	70

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ.....	70
5. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.....	71

Ι. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

1. ΓΕΝΙΚΑ

Οι κάτοικοι του εξωτερικού για τα εισοδήματα που αποκτούν στην Ελλάδα, φορολογούνται κατ' αρχάς με τις ίδιες διατάξεις που φορολογούνται και οι κάτοικοι της Ελλάδας, με ορισμένες βέβαια διαφοροποιήσεις.

Τα πρόσωπα που κατοικούν στο εξωτερικό και αποκτούν πραγματικά ή τεκμαρτά (π.χ. λόγω αγοράς ακινήτου ή ανέγερσης οικοδομής ή αγοράς αυτοκινήτου στην Ελλάδα ή διατήρησης επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης μεγάλης αξίας, σκάφους αναψυχής κ.λ.π.) εισοδήματα που προκύπτουν στην Ελλάδα έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος στην Ελλάδα.

2. ΠΟΙΟΙ ΕΧΟΥΝ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ ΔΗΛΩΣΗ

Ειδικότερα οι κάτοικοι εξωτερικού έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν φορολογική δήλωση στην Ελλάδα, εφόσον το ετήσιο φορολογούμενο (πραγματικό ή τεκμαρτό) εισόδημά τους στην Ελλάδα υπερβαίνει τα 3.000 ευρώ για το οικονομικό έτος 2007 δικό τους ή της συζύγου τους.

Επίσης έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν δήλωση όσοι αποκτούν και γεωργικό εισόδημα στην Ελλάδα, χωρίς να είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, ανεξάρτητα από το ύψος του καθαρού γεωργικού εισοδήματος που αποκτούν.

Ανεξάρτητα από τον αν έχουν φορολογητέο εισόδημα στην Ελλάδα ή όχι, έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν δήλωση όταν:

- α) αγοράζουν αυτοκίνητα, δίτροχα ή τρίτροχα αυτοκινούμενα, οχήματα, πλοία αναψυχής, αεροσκάφη και όσοι διατηρούν στην κατοχή τους στην Ελλάδα επιβατικό αυτοκίνητο Ι.Χ. ή ημιφορτηγό ή αυτοκίνητο μικτής χρήσης ή αυτοκίνητο τύπου Jeep ή αεροσκάφος, εκτός από αυτοκίνητα που απαλλάσσονται από την τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης,
- β) ασκούν ατομική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα, στην Ελλάδα,
- γ) μετέχουν σε προσωπική ή περιορισμένης ευθύνης εταιρία ή κοινοπραξία ή κοινωνία ή αστική εταιρία που ασκεί επιχείρηση ή επάγγελμα,
- δ) έχουν ακαθάριστο συνολικό εισόδημα από εκμίσθωση ακινήτων στην Ελλάδα πάνω από 600 ευρώ το χρόνο,
- ε) αγοράζουν ακίνητα ή ανεγείρουν οικοδομή στην Ελλάδα,
- στ) διατηρούν μία ή περισσότερες δευτερεύουσες κατοικίες στην Ελλάδα πάνω από 150 τ.μ,
- ζ) προσκληθούν με έγγραφο του προϊσταμένου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας,
- η) έχουν πλήρη ή ψιλή κυριότητα ή επικαρπία ή οίκηση σε ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα. Σ' αυτήν την περίπτωση υποχρεούνται να συνυποβάλλουν και δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9). Η δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9) υποβάλλεται μία φορά, στο έτος που προκύπτει τέτοια υποχρέωση. Η πρώτη εφαρμογή ήταν την 1η Ιανουαρίου 2005.

Περαιτέρω υποχρέωση υποβολής δήλωσης κατ' έτος έχουν όσοι έχουν μεταβολή στην περιουσιακή ή οικογενειακή τους κατάσταση (όπως όταν μεταβάλλονται κάποια στοιχεία από τα δηλωθέντα ακίνητα, όταν μεταβιβάζουν ή αποκτούν ακίνητα, σε περιπτώσεις θανάτου, διαζυγίου, διαγραφή προστατευόμενου μέλους κ.λ.π.).

Σημειώνεται ότι από το οικονομικό έτος 2007 (εισοδήματα που αποκτώνται

το έτος 2006), η κατοχή σκάφους αναψυχής, δε δημιουργεί υποχρέωση για υποβολή δήλωσης για τους μόνιμους κατοίκους εξωτερικού.

3. ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ Η ΔΗΛΩΣΗ

α) Οι κάτοικοι εξωτερικού που ασκούν στην Ελλάδα ατομικά εμπορική επιχείρηση γενικά ή ελευθέριο επάγγελμα πρέπει να υποβάλλουν τη δήλωσή τους στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της περιφέρειας όπου βρίσκεται η έδρα της κύριας επιχείρησής τους ή του κύριου επαγγέλματός τους κατά περίπτωση.

β) Οι κάτοικοι εξωτερικού που αποκτούν στην Ελλάδα εισοδήματα από οποιαδήποτε άλλη πηγή, πρέπει να υποβάλλουν τη δήλωσή τους:

αα) στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού (Μετσόβου 4 - Τ.Κ. 106 82 Αθήνα - τηλ. 8204652 - 8204603 - 8204604 - FAX 8204630), εφόσον όμως ο αντιπρόσωπος που έχουν ορίσει υπάγεται ως προς τη φορολογία εισοδήματος σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ. της περιοχής του Νομού Αττικής.

ββ) στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. της έδρας της πρωτεύουσας οποιουδήποτε νομού της Χώρας, εφόσον ο αντιπρόσωπος που έχουν ορίσει υπάγεται ως προς τη φορολογία εισοδήματος σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ. του νομού αυτού. Αν λειτουργούν σε κάποια πρωτεύουσα νομού περισσότερες Δ.Ο.Υ., στον Προϊστάμενο της Α' Δ.Ο.Υ. της πρωτεύουσας αυτού του νομού, εκτός του Νομού Θεσσαλονίκης όπου πρέπει να την υποβάλλουν στον Προϊστάμενο της Θ' Δ.Ο.Υ. Θεσσαλονίκης.

γγ) στα νησιά των νομών Αττικής, Δωδεκανήσου, Λέσβου, Μαγνησίας, Καβάλας, Κέρκυρας, Κεφαλληνίας, Κυκλάδων και Σάμου, αρμόδια για τα παραπάνω θέματα είναι η Δ.Ο.Υ. κάθε νησιού, για τους κατοίκους εξωτερικού, των οποίων οι αντιπρόσωποι υπάγονται σε αυτήν αντίστοιχα, ως προς τη φορολογία εισοδήματος.

Στην προηγούμενη περίπτωση β' συμπεριλαμβάνονται και τα φυσικά πρόσωπα που είναι κάτοικοι αλλοδαπής και συμμετέχουν σε ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρίες, σε κοινωνίες αστικού δικαίου που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, σε αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρίες, σε συμμετοχικές ή αφανείς, σε κοινοπραξίες της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (π.δ. 186/1992) ή σε άλλα νομικά πρόσωπα, όπως Ε.Π.Ε., σωματεία κτλ, που έχουν έδρα στην Ελλάδα.

Ο φορολογούμενος ορίζει τον αντιπρόσωπό του στην Ελλάδα με την αναγραφή των στοιχείων αυτού στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος.

Με τον ορισμό του αντιπροσώπου δε μεταθετείται η υποχρέωση του αλλοδαπού για υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος στον αντιπρόσωπο. Ο τελευταίος μπορεί να υποβάλει τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του αλλοδαπού τον οποίο αντιπροσωπεύει μόνον εφόσον διαθέτει σχετική εξουσιοδότηση προς τούτο (παράγραφος 1 άρθρου 62 ν.2238/1994).

4. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΣΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ ΦΟΡΟΣ

Ο φόρος επιβάλλεται στο εισόδημά τους (κατ' αρχάς στο συνολικό καθαρό εισόδημά τους) πραγματικό και τεκμαρτό που προκύπτει μόνο στην Ελλάδα (και όχι στο εισόδημα που προκύπτει στο εξωτερικό).

5. ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

Στην περίπτωση φορολογούμενου που δεν κατοικεί ούτε διαμένει στην Ελλάδα και απέκτησε εισόδημα στην Ελλάδα, η προθεσμία για την υποβολή της δήλωσης είναι μέχρι 2 Μαΐου κάθε έτους.

Η υποβολή της δήλωσης πραγματοποιείται ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του αριθμού φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.) του φορολογούμενου, με αρχή για το ψηφίο 1, την ημερομηνία που αναφέραμε πριν και ολοκληρώνεται σε είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες. Για το οικον. έτος 2007 η υποβολή πραγματοποιείται με αρχή για το ψηφίο 1 τις 3 Μαΐου 2007.

6. ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΔΗΛΩΣΗΣ

Οι κάτοικοι εξωτερικού στη δήλωση που υποβάλλουν στην Ελλάδα, όπως αναφέρεται πιο πάνω, πρέπει να ορίζουν τον αντιπρόσωπό τους στην Ελλάδα, γιατί με βάση τη δημόσια οικονομική υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) αυτού καθορίζεται και η Δ.Ο.Υ. που πρέπει να υποβάλλουν τη δήλωσή τους, με ορισμένες εξαιρέσεις βέβαια.

Η δήλωση συμπληρώνεται στην ελληνική γλώσσα, υπογράφεται από τα πρόσωπα που δηλώνουν τα εισοδήματά τους και υποβάλλεται σε δύο αντίτυπα από τον ίδιο τον υπόχρεο ή από πρόσωπο που έχει εξουσιοδοτηθεί από αυτόν ή ταχυδρομείται στην αρμόδια αρχή, με απόδειξη, ή υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου στην υπηρεσία TAXIS net, στη διεύθυνση www.taxisnet.gr με τη χρήση των προσωπικών κωδικών πρόσβασης, οι οποίοι για να αποδοθούν πρέπει να υποβληθεί αίτηση στην παραπάνω ηλεκτρονική διεύθυνση τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης.

Όλα τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται μαζί με τη δήλωση πρέπει να είναι γραμμένα στην Ελληνική γλώσσα. Αν ο εκδότης αυτών των δικαιολογητικών είναι αλλοδαπός, μαζί με καθένα από αυτά τα δικαιολογητικά πρέπει να υποβάλλεται και η επίσημη μετάφρασή του στα Ελληνικά. Τα πιο πάνω δικαιολογητικά πρέπει να υποβάλλονται στα πρωτότυπα εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τις διατάξεις του νόμου.

Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων συνοδεύεται κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων, και με ορισμένες βεβαιώσεις, καταστάσεις και έντυπα που αναφέρονται αναλυτικά στο Φυλλάδιο Οδηγιών Συμπλήρωσης της δήλωσης, συμπληρωμένες, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και το έντυπο Ε2 (για εισοδήματα από οικοδομές κ.λ.π.), το έντυπο Ε3 (για εισοδήματα από ατομική άσκηση εμπορικής επιχείρησης ή ελευθέριο επάγγελμα) και με ορισμένες προϋποθέσεις το έντυπο Ε9 (όπου δηλώνουν τα ακίνητα στα οποία έχουν ορισμένα δικαιώματα).

7. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Το εισόδημα ανάλογα με την πηγή της προέλευσής του διακρίνεται:

- α)** Εισόδημα από ακίνητα, πραγματικό ή τεκμαρτό.
- β)** Εισόδημα από κινητές αξίες, όπως εισόδημα από τόκους, μερίσματα κ.λ.π.
- γ)** Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις, όπως το εισόδημα από ατομική άσκηση εμπορικής επιχείρησης, η επιχειρηματική αμοιβή, αλλά και τα εισοδήματα από συμμετοχή σε εταιρίες κ.λ.π. που φορολογούνται στο όνομα της εταιρίας.
- δ)** Εισόδημα από γεωργικές υπηρεσίες.
- ε)** Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, όπως μισθοί και συντάξεις.
- στ)** Εισόδημα από την άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος όπως του δικηγόρου, του γιατρού κ.λ.π.

8. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ

Ο φόρος εισοδήματος υπολογίζεται, με βάση τις παρακάτω φορολογικές κλίμακες κατά περίπτωση, στο συνολικό καθαρό εισόδημα που προκύπτει από την άθροιση των καθαρών εισοδημάτων κάθε πηγής. Για να εξευρεθεί το καθαρό

εισόδημα κάθε κατηγορίας (πηγής) από το ακαθάριστο εισόδημα αυτής αφαιρούνται ορισμένες δαπάνες (ειδικές για κάθε πηγή), που συνήθως είναι οι δαπάνες που έγιναν για την απόκτηση του εισοδήματος της συγκεκριμένης κατηγορίας. Λαμβάνεται υπόψη επίσης και το εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα από την εφαρμογή των διατάξεων για τον προσδιορισμό του εισοδήματος με βάση την τεκμαρτή ή πραγματική δαπάνη (π.χ. τεκμαρτή δαπάνη με βάση επιβατικό αυτοκίνητο που διατηρεί ο κάτοικος αλλοδαπής στην Ελλάδα ή δαπάνη για αγορά ακινήτου ή αυτοκινήτου ή ανέγερση ακινήτου στην Ελλάδα κ.λ.π.).

α) ΚΛΙΜΑΚΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΟΙΚΟΝ.ΕΤΟΥΣ 2007

Κλιμάκιο εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο	
			Εισοδήματος	Φόρου
9.500	0	0	9.500	0
3.500	15	525	13.000	525
10.000	30	3.000	23.000	3.525
Υπερβάλλον	40			

β) ΚΛΙΜΑΚΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΟΙΚΟΝ. ΕΤΟΥΣ 2007

Κλιμάκιο εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο	
			Εισοδήματος	Φόρου
11.000	0	0	11.000	0
2.000	15	300	13.000	300
10.000	30	3.000	23.000	3.300
Υπερβάλλον	40			

Για τους κατοίκους αλλοδαπής, στο ποσό του φόρου που αντιστοιχεί στο πρώτο κλιμάκιο των παραπάνω κλιμάκων προστίθεται ο φόρος ο οποίος προκύπτει με την εφαρμογή του αναλογικού συντελεστή 5%.

Όταν στο εισόδημα του μισθωτού ή συνταξιούχου περιλαμβάνεται και εισόδημα από άλλη πηγή, το επιπλέον αφορολόγητο ποσό των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας (α), σε σχέση με το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας (β), περιορίζεται στο ποσό του μισθού ή της σύνταξης που δηλώνεται, εφόσον το ποσό του μισθού ή της σύνταξης είναι μικρότερο από το επιπλέον αυτό αφορολόγητο ποσό.

9. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ

Αν στο συνολικό εισόδημα περιλαμβάνεται και εισόδημα από ακίνητα, εκτός από το απαλλασσόμενο εισόδημα από ιδιοκατοίκηση κατοικίας στην Ελλάδα, το ακαθάριστο ποσό αυτού υποβάλλεται και σε συμπληρωματικό φόρο, ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή 1,5%.

Περαιτέρω επιβάλλεται αυξημένο ποσό συμπληρωματικού φόρου, το οποίο ορίζεται σε ποσοστό 3% στο ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, εφόσον η επιφάνεια καθεμιάς από αυτές υπερβαίνει τα 300 τετραγωνικά μέτρα.

Το αυξημένο αυτό ποσοστό συμπληρωματικού φόρου επιβάλλεται στο ακαθάριστο εισόδημα από κατοικίες, με εξαίρεση το απαλλασσόμενο εισόδημα από ιδιοκατοίκηση γενικά κατοικίας στην Ελλάδα.

Το ποσό αυτό του συμπληρωματικού φόρου, δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το ποσό του φόρου που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα του φορολογούμενου.

10. ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Οι κάτοικοι των χωρών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποκτούν στην Ελλάδα περισσότερο από το 90% του συνολικού τους εισοδήματος, δικαιούνται τις εξής απαλλαγές και μειώσεις φόρου εισοδήματος:

α) Το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου των φορολογικών κλιμάκων (α) και (β).

β) Το αφορολόγητο ποσό εισοδήματος για τα τέκνα που τον βαρύνουν ως εξής:

Το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου των ανωτέρω κλιμάκων (α) και (β) αυξάνεται κατά χίλια (1.000) ευρώ εάν ο φορολογούμενος έχει ένα τέκνο που τον βαρύνει, κατά δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ εάν έχει δύο τέκνα που τον βαρύνουν, κατά δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ εάν έχει τρία τέκνα που τον βαρύνουν και κατά χίλια (1.000) ευρώ επιπλέον για καθένα τέκνο πάνω από τα τρία.

Το ποσό με το οποίο προσαυξάνεται το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου, μειώνει το ποσό του δεύτερου κλιμακίου και εάν αυτό δεν επαρκεί, το ποσό του τρίτου κλιμακίου.

γ) Μείωση του φόρου, που προκύπτει στο συνολικό εισόδημα με βάση τις παραπάνω κλίμακες, κατά ποσοστό 20% του συνολικού ετήσιου ποσού των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης με ανώτατο ποσό μείωσης τα 6.000 ευρώ.

δ) Μείωση του φόρου, κατά ποσοστό 20% (i) του ποσού του μισθώματος που καταβάλλει ετησίως για τα τέκνα του ο φορολογούμενος, που μισθώνει κατοικίες για τις ανάγκες των στεγαστικών αναγκών τους, τα οποία φοιτούν σε αναγνωρισμένα σχολεία ή σχολές του εσωτερικού, εφόσον τον βαρύνουν και (ii) του ποσού της δαπάνης των διδάκτρων που καταβάλλει ετησίως για παρακολούθηση φροντιστηρίων ξένων γλωσσών και μαθημάτων οποιασδήποτε εκπαιδευτικής βαθμίδας ο ίδιος ή κάθε τέκνο που τον βαρύνει.

Το ποσό της κάθε δαπάνης δεν μπορεί να υπερβεί τα 1100 ευρώ.

ε) Μείωση του φόρου, κατά ποσοστό 20% του ποσού των δεδουλευμένων τόκων που καταβάλλονται από το φορολογούμενο για στεγαστικά δάνεια για απόκτηση πρώτης κατοικίας.

στ) Μείωση του φόρου, κατά ποσοστό 20%, του ποσού της διατροφής που καταβάλλεται από τον ένα σύζυγο στον άλλο, με ανώτατο ποσό μείωσης τα 3.000 ευρώ.

ζ) Μείωση του φόρου κατά 60 ευρώ για κάθε τέκνο που βαρύνει τον φορολογούμενο που αποκτά εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, εφόσον αυτός προσφέρει υπηρεσίες ή κατοικίες για 9 τουλάχιστον μήνες στο έτος σε παραμεθόριο περιοχή.

11. ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Ορισμένα εισοδήματα (ή έσοδα που θεωρούνται από το νόμο εισοδήματα) φορολογούνται αυτοτελώς (συνήθως με ορισμένο συντελεστή) και με αυτή τη φορολόγηση εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των φορολογουμένων γι' αυτά τα εισοδήματα. Δηλαδή αυτά τα εισοδήματα δε θα προστεθούν στα υπόλοιπα εισοδήματα του φορολογούμενου για να βρεθεί ο φόρος με τις γενικές διατάξεις. Τέτοια εισοδήματα είναι π.χ. εισοδήματα από τόκους καταθέσεων, τα οποία φορολογούνται με συντελεστή 10%. Από αυτή τη φορολογία των τόκων απαλλάσσονται οι μη μόνιμοι κάτοικοι Ελλάδας εάν έχουν α) καταθέσεις

οποιασδήποτε μορφής σε τράπεζες που είναι στην Ελλάδα ή στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και β) εκούσιες καταθέσεις όψεως ή ταμιευτηρίου στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, εφόσον το ποσό αυτών είναι σε ξένο νόμισμα.

12. ΤΕΚΜΑΡΤΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Κατ' εξαίρεση, σύμφωνα με το ελληνικό φορολογικό σύστημα, το συνολικό εισόδημα προσδιορίζεται, με βάση ορισμένες δαπάνες διαβίωσης του φορολογουμένου και των προσώπων που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν, οι οποίες ορίζονται από το νόμο. Ο προσδιορισμός του εισοδήματος με βάση τις δαπάνες του φορολογουμένου, βασίζεται στη λογική αρχή ότι ο κάθε φορολογούμενος καλύπτει τις δαπάνες που πραγματοποιεί με αντίστοιχα έσοδα.

Οι δαπάνες αυτές μπορεί να είναι:

α) Τεκμαρτές, δηλαδή δαπάνες που τεκμαίρεται ότι πραγματοποιεί ο φορολογούμενος με βάση, κατ' αρχήν, την κυριότητα ή την κατοχή ορισμένων περιουσιακών στοιχείων, π.χ. η δαπάνη με βάση το καταβαλλόμενο ή το τεκμαρτό μίσθωμα (ιδιοκατοίκηση) για δευτερεύουσα κατοικία στην Ελλάδα άνω των 150 τετραγωνικών μέτρων, η δαπάνη με βάση την κυριότητα ή κατοχή επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης, ή αεροσκάφους κ.τ.λ.

β) Πραγματικές δαπάνες, δηλαδή με βάση τις δαπάνες για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων, χορήγηση δανείων, δωρεές, εξόφληση δανείων κ.τ.λ.

Είναι αυτονόητο ότι προκειμένου για κατοίκους της αλλοδαπής, κριτήρια για την εφαρμογή των πιο πάνω τεκμηρίων (τεκμαρτές-πραγματικές δαπάνες) γι' αυτούς, είναι είτε η πραγματοποίηση των πιο πάνω δαπανών να γίνεται στην Ελλάδα, είτε το αντικείμενο της συναλλαγής κ.λ.π. να βρίσκεται στην Ελλάδα ή να γίνεται παροχή εργασιών στην Ελλάδα και γενικά να υπάρχει με οποιοδήποτε τρόπο κάποια σχέση της δαπάνης ή του αντικειμένου αυτής με την Ελλάδα.

Σημειώνεται ότι δεν αποτελούν τεκμήριο η κατοχή μοτοσικλέτας, η κατοχή επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι 14 φορολογήσιμους ίππους που έχουν αποκτηθεί από 1.1.1993 μέχρι 31.12.2003 ή άνω των 14 ίππων που αποκτήθηκαν το ίδιο χρονικό διάστημα, εφόσον η εργοστασιακή τιμολογιακή αξία του έτους πρώτης κυκλοφορίας τους στην Ελλάδα δεν υπερβαίνει τα 50.000 ευρώ ή αποκτήθηκαν από 1.1.2004 και εφεξής, ανεξάρτητα από την ιπποδύναμή τους και η εργοστασιακή τιμολογιακή αξία του έτους πρώτης κυκλοφορίας τους στην Ελλάδα δεν υπερβαίνει τα 50.000 ευρώ, και η κατοχή σκάφους αναψυχής καθώς και η κατοχή δευτερεύουσας κατοικίας μέχρι 150 τετραγωνικά μέτρα.

Επιπλέον καταργήθηκε από 1.1.2003 το τεκμήριο αγοράς επιχειρήσεων οποιασδήποτε νομικής μορφής, το τεκμήριο σύστασης και αύξησης κεφαλαίου ατομικών επιχειρήσεων, ομόρρυθμων, ετερόρρυθμων, περιορισμένης ευθύνης και αστικών εταιριών, κοινωνιών και κοινοπραξιών και το τεκμήριο αγοράς εταιρικών μερίδων και χρεογράφων γενικώς, όπως η αγορά μετοχών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο.

13. ΠΩΣ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ Η ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΑΠΑΝΗΣ - ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Η τυχόν θετική διαφορά μεταξύ του αθροίσματος όλων των παραπάνω δαπανών (τεκμαρτών δαπανών διαβίωσης και πραγματικών δαπανών) και του συνολικού καθαρού εισοδήματος του φορολογουμένου και της συζύγου του που δηλώνεται στην Ελλάδα και φορολογείται με τις γενικές διατάξεις, αποτελεί τη διαφορά δαπάνης.

Αυτή η διαφορά δαπάνης μειώνεται (καλύπτεται ή περιορίζεται) με βάση

ορισμένα εισοδήματα ή άλλα έσοδα. Τυχόν θετικό υπόλοιπο αποτελεί την προστιθέμενη διαφορά τεκμηρίων δαπάνης.

Τα ποσά με τα οποία περιορίζεται ή καλύπτεται η διαφορά δαπάνης, πρέπει να έχουν αποκτηθεί στην Ελλάδα, ή εάν έχουν αποκτηθεί στην αλλοδαπή πρέπει να αποδεικνύεται ή εισαγωγή τους στην Ελλάδα είτε αυτά αναφέρονται σε συνάλλαγμα είτε σε ευρώ, οπότε τα πρόσωπα αυτά μαζί με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματός τους πρέπει να καταθέσουν τα πρωτότυπα των αποδεικτικών στοιχείων εισαγωγής χρηματικών κεφαλαίων από το εξωτερικό που εκδίδονται σε κάθε περίπτωση από τα πιστωτικά ιδρύματα (Τράπεζες).

Το πρωτότυπο αυτό αποδεικτικό δεν απαιτείται να είναι το ίδιο για όλα τα πιστωτικά ιδρύματα, οι δε μοναδικές βεβαιώσεις συναλλάγματος (Β.Α.Σ.) σε όσες περιπτώσεις εξακολουθούν να εκδίδονται, αποτελούν το νόμιμο παραστατικό.

Η προστιθέμενη διαφορά τεκμηρίων δαπανών που προσδιορίστηκε με τον παραπάνω τρόπο, θεωρείται εισόδημα του φορολογουμένου το οποίο προστίθεται με τα υπόλοιπα καθαρά εισοδήματά του που φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις και το άθροισμα που προκύπτει είναι το συνολικό καθαρό εισόδημα του φορολογούμενου που υπάγεται σε φορολογία στην Ελλάδα με τις γενικές διατάξεις.

14. ΠΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΕΙΤΑΙ Ο ΜΙΣΘΟΣ ΚΑΙ Η ΣΥΝΤΑΞΗ

Επισημαίνεται ότι οι κάτοικοι της αλλοδαπής που λαμβάνουν μισθό, σύνταξη κ.λ.π. από την Ελλάδα, καθώς και οι κάτοικοι της Ελλάδας που λαμβάνουν σύνταξη κ.τ.λ. που τους καταβάλλεται από αλλοδαπούς (κρατικούς ή ιδιωτικούς) φορείς, καθώς και από διεθνείς οργανισμούς, πρέπει να δηλώνουν αυτό το εισόδημα στην ετήσια δήλωσή τους φορολογίας εισοδήματος που υποβάλλουν στην Ελλάδα, καθώς και το φόρο που τυχόν παρακρατήθηκε γι' αυτό το εισόδημα, καθόσον το υπόψη εισόδημα φορολογείται στην Ελλάδα, εκτός εάν διαφορετικά ορίζει η τυχόν σχετική διμερής (ή διεθνής) σύμβαση της Ελλάδας με την αλλοδαπή χώρα.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

1. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ (Ο.Ε., Ε.Ε., ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΩΝ, ΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Κ.Λ.Π.)

Τα καθαρά κέρδη των ομόρρυθμων και των ετερόρρυθμων εταιριών και των κοινωνιών αστικού δικαίου που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα φορολογούνται με συντελεστή 22%.

Τα καθαρά κέρδη των αστικών κερδοσκοπικών ή μη εταιριών, συμμετοχικών ή αφανών και των κοινοπραξιών της παρ. 2 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ. φορολογούνται με συντελεστή 29%.

2. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ (Α.Ε, ΕΠΕ, ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, ΚΛΠ) - ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ (ΑΡΘΡΟ 109 του Ν. 2238/1994).

Ο φόρος υπολογίζεται στο συνολικό φορολογητέο εισόδημα όλων των υπόχρεων νομικών προσώπων με φορολογικό συντελεστή είκοσι εννέα τοις εκατό (29%). Με τον ίδιο συντελεστή (29%) υπολογίζεται ο φόρος και στο καθαρό κέρδος το οποίο προκύπτει από τη μόνιμη εγκατάσταση των αλλοδαπών επιχειρήσεων στην Ελλάδα, που λειτουργούν με οποιονδήποτε τύπο εταιρίας. Ο πιο πάνω συντελεστής μειώνεται σε 25% για τα κέρδη τα οποία προκύπτουν από

διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2007 και μετά.

Περαιτέρω, τα καθαρά κέρδη που διανέμουν οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες στους μετόχους με τη μορφή μερισμάτων ή προμερισμάτων, στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου τους ή στους διευθυντές τους, με τη μορφή αμοιβών και ποσοστών εκτός μισθού και στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό τους με τη μορφή αμοιβών, δεν υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου κατά την καταβολή τους στους δικαιούχους ή κατά την πίστωση των τελευταίων, ούτε φορολογούνται με βάση τις γενικές διατάξεις στο όνομα των δικαιούχων. Κατά συνέπεια, τα μερίσματα που εισπράττουν οι μέτοχοι (επενδυτές), κάτοικοι ή μη της Ελλάδας, δεν φορολογούνται στη χώρα μας.

Ειδικά στην περίπτωση των αλλοδαπών επιχειρήσεων που αποκτούν εισοδήματα από πηγή Ελλάδος (δικαιώματα, τόκους, αμοιβές για τη σύνταξη μελετών, αμοιβές για τη μίσθωση μηχανημάτων και λοιπών κινητών πραγμάτων, κ.λ.π.), ενεργείται παρακράτηση φόρου από τον καταβάλλοντα με συντελεστή 20%, με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης του αλλοδαπού δικαιούχου και με την επιφύλαξη των οριζόμενων από τις διμερείς συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας, οι οποίες κατισχύουν. Επισημαίνεται ότι ειδικά για τα δικαιώματα και τους τόκους που καταβάλλονται σε άλλη κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ισχύουν οι σχετικές κοινοτικές οδηγίες, εκτός αν από τη σύμβαση για την αποφυγή της διπλής φορολογίας προβλέπεται ευνοϊκότερη αντιμετώπιση, οπότε και εφαρμόζεται η σύμβαση.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ ΣΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΚΛΠ. (ΑΡΘΡΑ 10 ΚΑΙ 109 Ν. 2238/1994).

Στις εταιρείες που έχουν εισόδημα από εκμίσθωση ακινήτου επιβάλλεται και συμπληρωματικός φόρος στο ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα με συντελεστή 3%. Ο φόρος αυτός δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό του φόρου εισοδήματος του νομικού προσώπου.

II. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (Σ.Α.Δ.Φ.) ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Φορολογική μεταχείριση στο πλαίσιο των Σ.Α.Δ.Φ., των συντάξεων, παροχών και άλλων παρόμοιων αμοιβών, οι οποίες προέρχονται:

- από πηγές ενός Συμβαλλόμενου Κράτους και καταβάλλονται σε κατοίκους Ελλάδας
- από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κατοίκους του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους.

I. Γενικά

Σήμερα η χώρα μας διαθέτει ένα εκτεταμένο διεθνές συμβατικό πλαίσιο για την αποφυγή της διπλής φορολογίας του εισοδήματος και του κεφαλαίου, το οποίο αποτυπώνεται στα κείμενα των διμερών Συμβάσεων Αποφυγής της Διπλής Φορολογίας που έχουν συναφθεί με άλλα Κράτη.

Κάθε ΣΑΔΦ αποτελεί το προϊόν μιας διμερούς διαπραγματευτικής διαδικασίας, κατά την οποία λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ των άλλων, και στοιχεία της φορολογικής νομοθεσίας, του συνταξιοδοτικού συστήματος, της κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής των Συμβαλλομένων Κρατών. Η ξεχωριστή αυτή διαδικασία έχει ως αποτέλεσμα να διαφοροποιείται, σε πολλές περιπτώσεις, το περιεχόμενο ορισμένων διατάξεων, με τις οποίες καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις που

πρέπει να πληρούνται για τη φορολογική μεταχείριση των συντάξεων, των παροχών και των παρόμοιων αμοιβών που λαμβάνουν κάτοικοι του ενός Κράτους από πηγές του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους.

II. Πρότυπο Σύμβασης του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ)

Η Ελλάδα, ως μέλος του ΟΟΣΑ, στις διαπραγματεύσεις για τη σύναψη Σ.Α.Δ.Φ με άλλα Κράτη μέλη ή μη μέλη του εν λόγω Οργανισμού, ακολουθεί το Πρότυπο Σύμβασής του, το οποίο αποτελείται από α) το κείμενο της ΣΑΔΦ και β) τα ερμηνευτικά σχόλια (Commentaries) που ερμηνεύουν και επεξηγούν τις διατάξεις των άρθρων του Προτύπου.

Ειδικότερα, η φορολογική μεταχείριση των συντάξεων και των παρόμοιων αμοιβών προσδιορίζεται στα άρθρα 18 και 19 του Προτύπου. Με τις διατάξεις των εν λόγω άρθρων καθορίζονται οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη φορολόγηση των συντάξεων, είτε στο Κράτος Πηγής (δηλαδή στο Κράτος από το οποίο παρέχεται η σύνταξη), είτε στο Κράτος Κατοικίας του δικαιούχου, είτε σε ορισμένες περιπτώσεις και στα δυο Συμβαλλόμενα Κράτη.

Η σημασία του υποδείγματος του ΟΟΣΑ και των σχολίων που το συνοδεύουν, είναι σημαντική για την ερμηνεία μιας Σ.Α.Δ.Φ. Ως εκ τούτου, κρίνεται σκόπιμη η αναφορά στα συγκεκριμένα άρθρα του κειμένου του Προτύπου ως, επίσης, και η ανάλυση όρων και εννοιών που απαντώνται στις Σ.Α.Δ.Φ., βάσει των ερμηνευτικών σχολίων του Προτύπου.

Όπως ορίζεται στο **άρθρο 18 του ως άνω Προτύπου**, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ.2 του άρθρου 19, **συντάξεις (pensions) και άλλες παρόμοιες αμοιβές (similar remuneration)** που καταβάλλονται σε κάτοικο ενός Συμβαλλόμενου Κράτους έναντι **προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης**, φορολογούνται μόνο σε αυτό το Κράτος (το Κράτος Κατοικίας του δικαιούχου).

Το άρθρο αυτό καλύπτει συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα, συντάξεις που λαμβάνουν χήρες και ορφανά, καθώς και συντάξεις οι οποίες καταβάλλονται έναντι υπηρεσιών που παρασχέθηκαν σε ένα Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού και δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 19 (περί Κυβερνητικών Συντάξεων).

Με τον όρο "**σύνταξη**" νοείται η περιοδική πληρωμή, ενώ ο όρος "παρόμοιες αμοιβές" έχει ευρύτερη έννοια και μπορεί να περιλαμβάνει και μη-περιοδικές πληρωμές. Π.χ. την περίπτωση κατά την οποία ένα πρόσωπο έχει τη δυνατότητα να επιλέξει, κατά τη συνταξιοδότησή του, την εφάπαξ καταβολή της σύνταξης, αντί της περιοδικής καταβολής της. Αντίθετα, δεν αποτελεί "παρόμοια αμοιβή" η επιστροφή συνταξιοδοτικών εισφορών μετά από προσωρινή εργασία.

Επισημαίνεται ότι, το άρθρο 18 **δεν καλύπτει συντάξεις που καταβάλλονται λόγω προηγούμενων ανεξάρτητων προσωπικών υπηρεσιών**. Οι συντάξεις αυτές εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 21 του Προτύπου του ΟΟΣΑ, στο οποίο προσδιορίζεται η φορολογική μεταχείριση των εισοδημάτων που δεν αναφέρονται στα προηγούμενα άρθρα της Σύμβασης. Υπογραμμίζεται, ωστόσο, ότι σε ορισμένες προγενέστερες του Προτύπου Συμβάσεις, το άρθρο που αναφέρεται στη φορολογική μεταχείριση των συντάξεων διαφοροποιείται και καλύπτει και τις συντάξεις που καταβάλλονται έναντι προηγούμενων ανεξάρτητων προσωπικών υπηρεσιών. Βλ. π.χ. τις Συμβάσεις Ελλάδας - ΗΠΑ, Ελλάδας - Ην. Βασιλείου, Ελλάδας - Ο.Δ. Γερμανίας κ.λ.π.

Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις που τα Συμβαλλόμενα Κράτη επιθυμούσαν να διευρύνουν το πεδίο εφαρμογής του

άρθρου 18, συμφώνησαν και συμπεριέλαβαν τον όρο "**παροχές (annuities)**". Ο όρος καλύπτει π.χ. ορισμένα ποσά που καταβάλλονται από ασφαλιστικές εταιρείες ζωής.

Σε άλλες περιπτώσεις, τα Συμβαλλόμενα Κράτη υιοθετώντας τα ερμηνευτικά σχόλια του Προτύπου του ΟΟΣΑ, συμφώνησαν και συμπεριέλαβαν διάταξη με την οποία προβλέπεται ότι, **συντάξεις και άλλα χρηματικά ποσά (πληρωμές) που καταβάλλονται σύμφωνα με την κοινωνική ασφαλιστική νομοθεσία ενός Συμβαλλόμενου Κράτους**, μπορούν να φορολογούνται σε αυτό το Κράτος (το Κράτος Πηγής). Δίνεται, δηλαδή, το δικαίωμα και στο Κράτος Πηγής να φορολογήσει τις συντάξεις (π.χ. ΙΚΑ, ΟΓΑ, ΤΣΑ κλπ) και τα **χρηματικά ποσά** (π.χ. επιδόματα ανεργίας, ανικανότητας, ατυχημάτων εργασίας, ασθενείας, καθώς και άλλα παρόμοια φύσης επιδόματα) **που καταβλήθηκαν σύμφωνα με την κοινωνική ασφαλιστική νομοθεσία του** (π.χ. Σ.Α.Δ.Φ. Ελλάδας-Λουξεμβούργου).

Σε ορισμένες, ωστόσο, Συμβάσεις προβλέπεται ότι το δικαίωμα φορολόγησης ανήκει αποκλειστικά στο Κράτος Πηγής (π.χ. Σ.Α.Δ.Φ. Ελλάδας-Φινλανδίας). Επίσης, η εν λόγω διάταξη διαφοροποιείται σε κάποιες Συμβάσεις και καλύπτει μόνο συντάξεις (π.χ. Σ.Α.Δ.Φ. Ελλάδας-Αυστρίας), ενώ σε άλλες καλύπτει μόνο χρηματικά ποσά (πληρωμές) (π.χ. Σ.Α.Δ.Φ. Ελλάδας-Δανίας).

Περαιτέρω, οι διατάξεις της **παρ.2 του άρθρου 19 του Προτύπου Σύμβασης του ΟΟΣΑ**, αναφέρονται στη φορολογική μεταχείριση των συντάξεων που σχετίζονται με **Κυβερνητικές υπηρεσίες**. Σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου, **συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές** που καταβάλλονται από ένα **Κράτος ή από πολιτικές υποδιαιρέσεις ή από τοπικές αρχές** αυτού (π.χ. ομόσπονδα κράτη, περιφέρειες, επαρχίες, δημοτικά διαμερίσματα, δήμοι κ.λ.π.) **ή από ταμεία** που συστάθηκαν από αυτά, σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή τις πολιτικές υποδιαιρέσεις ή τις τοπικές αρχές αυτού, φορολογούνται μόνο στο Κράτος αυτό (το Κράτος Πηγής). Εντούτοις, οι ως άνω συντάξεις και παρόμοιες αμοιβές φορολογούνται μόνο στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος (το Κράτος Κατοικίας), αν το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος του Κράτους αυτού.

Επισημαίνεται ότι, σε ορισμένες Συμβάσεις, όπως π.χ. στη Σύμβαση Ελλάδας-Γαλλίας, δικαίωμα φορολόγησης της σύνταξης έχουν και τα δυο Συμβαλλόμενα Κράτη. Ωστόσο, η σύνταξη φορολογείται μόνο στο Κράτος Κατοικίας, αν το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος του Κράτους αυτού, χωρίς όμως να είναι υπήκοος του άλλου Κράτους. Για παράδειγμα, η σύνταξη που λαμβάνει **κάτοικος και υπήκοος** Ελλάδας από το Κράτος της Γαλλίας, θα φορολογηθεί μόνο στην Ελλάδα. Εάν, όμως, ο εν λόγω κάτοικος έχει **και την γαλλική υπηκοότητα**, η σύνταξή του θα φορολογηθεί και στα δυο Κράτη.

Ακολούθως, με τις διατάξεις της παρ.3 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι, οι διατάξεις του άρθρου 18 εφαρμόζονται **σε συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές** για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το Κράτος ή την πολιτική υποδιάρθρωση ή την τοπική αρχή αυτού. Πρόκειται για τις περιπτώσεις που το Κράτος παρέχει υπηρεσίες μέσω Οργανισμών, όπως π.χ. οι Κρατικοί Σιδηρόδρομοι, τα Ταχυδρομεία, τα Κρατικά Θέατρα κ.λ.π., όταν η δραστηριότητά τους δεν εντάσσεται στον πυρήνα των κρατικών λειτουργιών, αλλά αποσκοπεί στην επίτευξη κέρδους.

III. Εφαρμογή-Διαδικασίες

Από όσα εκτίθενται παραπάνω προκύπτει ότι, είναι απαραίτητο να

ανατρέχουμε σε κάθε περίπτωση στο αντίστοιχο άρθρο της εκάστοτε Σύμβασης και να εξετάζουμε με προσοχή τους όρους που αναφέρονται σε αυτή.

Επιπλέον, απαραίτητη προϋπόθεση για να αποφανθούμε σε ποια κατηγορία θα εντάξουμε μία σύνταξη, προκειμένου να τύχει της ανάλογης φορολογικής μεταχείρισης, σύμφωνα με την αντίστοιχη διάταξη της Σύμβασης, είναι η προσκόμιση στοιχείων σχετικά με i) το φορέα που καταβάλλει τη σύνταξη, ii) τον τομέα (δημόσιο ή ιδιωτικό) που εργάσθηκε ο συνταξιούχος και iii) το είδος της καταβαλλόμενης σύνταξης.

A. Στην περίπτωση που **κάτοικος Ελλάδας** λαμβάνει σύνταξη από **πηγές ενός Συμβαλλόμενου Κράτους** και από τις διατάξεις της οικείας Σύμβασης αναγνωρίζεται δικαίωμα φορολόγησης της εν λόγω σύνταξης:

i) **και στα δυο Συμβαλλόμενα Κράτη**, δηλαδή στο Κράτος Κατοικίας (Ελλάδα) και στο Κράτος Πηγής (από όπου προέρχεται η σύνταξη), η διπλή φορολογία, που τυχόν θα προκύψει, θα αποφευχθεί με τις σχετικές διατάξεις της Σύμβασης εφαρμοζόμενων των αντίστοιχων διατάξεων της εσωτερικής φορολογικής νομοθεσίας μας. Συνεπώς, ο φόρος που έχει παρακρατηθεί στο Κράτος Πηγής (με βεβαίωση από την αρμόδια αρχή) συμψηφίζεται από το Κράτος Κατοικίας του δικαιούχου (Ελλάδα), μέχρι του ποσού του φόρου που αναλογεί για το ίδιο εισόδημα στην Ελλάδα.

ii) **μόνο στο Κράτος Κατοικίας** (Ελλάδα), τότε προκειμένου να εφαρμοσθούν άμεσα οι διατάξεις της οικείας Σύμβασης και να μην παρακρατηθεί φόρος στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος (Κράτος Πηγής), θα πρέπει ο δικαιούχος να υποβάλει στις φορολογικές αρχές του άλλου Κράτους το Πιστοποιητικό Φορολογικής Κατοικίας που εκδίδεται, ύστερα από αίτησή του, από την Υπηρεσία μας (Βλ. ΠΟΛ 1130/01.06.1999). Εάν το Κράτος Πηγής (από όπου προέρχεται η σύνταξη) έχει παρακρατήσει φόρο κατά παρέκκλιση των διατάξεων της Σ.Α.Δ.Φ., ο εν λόγω φόρος δεν συμψηφίζεται έναντι του ελληνικού φόρου. Ο δικαιούχος της σύνταξης θα πρέπει να ζητήσει την επιστροφή του φόρου από την αλλοδαπή φορολογική αρχή, στην οποία θα πρέπει να υποβάλει το ως άνω Πιστοποιητικό.

iii) **μόνο στο Κράτος Πηγής** (από όπου προέρχεται η σύνταξη), τότε το Κράτος Κατοικίας (Ελλάδα) δεν θα επιβάλλει φόρο.

B. Στην περίπτωση που **κάτοικος Συμβαλλόμενου Κράτους** λαμβάνει σύνταξη από **πηγές Ελλάδας** και από τις διατάξεις της οικείας Σύμβασης αναγνωρίζεται δικαίωμα φορολόγησης της εν λόγω σύνταξης:

i) **μόνο στην Ελλάδα ή και στην Ελλάδα**, τότε θα πρέπει να υποβάλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. για κατοίκους εξωτερικού δήλωση φορολογίας εισοδήματος, όπου θα συμπεριλάβει το εν λόγω εισόδημα.

ii) **μόνο στο Κράτος Κατοικίας**, τότε για να μην παρακρατείται φόρος εισοδήματος από τη σύνταξή του στην Ελλάδα, θα πρέπει ο δικαιούχος να υποβάλει στην αρχή κάθε έτους στο συνταξιοδοτικό του φορέα την "Αίτηση για την Εφαρμογή της Σύμβασης Αποφυγής της Διπλής Φορολογίας", δεόντως συμπληρωμένη και υπογεγραμμένη. Στην εν λόγω αίτηση είναι ενσωματωμένο και το "Πιστοποιητικό Φορολογικής Κατοικίας", το οποίο θα πρέπει να συμπληρωθεί, υπογραφεί και σφραγισθεί από την αρμόδια φορολογική αρχή της Κατοικίας του δικαιούχου. Το εν λόγω Πιστοποιητικό ισχύει μόνο για το ημερολογιακό έτος κτήσης του εισοδήματος. Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί η ως άνω Αίτηση, θα πρέπει να εφαρμοσθούν οι διατάξεις της εσωτερικής νομοθεσίας μας (Κ.Φ.Ε. ν.2238/94). Προκειμένου να επιστραφεί ο φόρος στο δικαιούχο του εισοδήματος, αυτός οφείλει να υποβάλλει στην Υπηρεσία μας την "Ετήσια Αίτηση Επιστροφής Φόρου Εισοδήματος-Annual Claim to Refund of Income Tax", δεόντως συμπληρωμένη και υπογεγραμμένη. Στην εν λόγω αίτηση είναι ενσωματωμένο και

το "Πιστοποιητικό Φορολογικής Κατοικίας", το οποίο θα πρέπει να συμπληρωθεί, υπογραφεί και σφραγισθεί από την αρμόδια φορολογική αρχή του Κράτους Κατοικίας του.

Έντυπα των "Αιτήσεων για την Εφαρμογή της Σύμβασης Αποφυγής της Διπλής Φορολογίας" και των "Αιτήσεων Επιστροφής Φόρου Εισοδήματος-Annual Claim to Refund of Income Tax", μπορεί να αναζητήσει ο ενδιαφερόμενος είτε από την Υπηρεσία μας, είτε από τις Δ.Ο.Υ.

IV. Πίνακας Συμβάσεων

ΑΛΒΑΝΙΑ

v. 2755/1999

Φ.Ε.Κ. 252/A'/1999

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Αλβανίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

Τηρουμένων των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας σε αντάλλαγμα προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται μόνο στην Ελλάδα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Αλβανίας ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία (Funds) που συστάθηκαν από αυτά, σε ένα φυσικό πρόσωπο σχετικά με υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την υποδιαίρεση ή προς την αρχή, φορολογείται μόνο στην Αλβανία.

παρ.2(β): Ωστόσο, η σύνταξη αυτή φορολογείται μόνο στην Ελλάδα, αν το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ελλάδας.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις που καταβάλλονται για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Αλβανίας.

Άρθρο 18

Τηρουμένων των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Αλβανίας σε αντάλλαγμα προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται μόνο στην Αλβανία.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Ελλάδας ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία (Funds) που συστάθηκαν από αυτά, σε ένα φυσικό πρόσωπο σχετικά με υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την υποδιαίρεση ή προς την αρχή, φορολογείται μόνο στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Ωστόσο, η σύνταξη αυτή φορολογείται μόνο στην Αλβανία, αν το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Αλβανίας.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις που καταβάλλονται για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

ARMENIA

v. 3014/2002

Φ.Ε.Κ. 103/A'/2002

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Αρμενίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται μόνο στην Ελλάδα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Αρμενίας ή από τοπική αρχή αυτού, είτε από φορείς που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την τοπική αρχή, φορολογούνται **μόνο** στην Αρμενία.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ελλάδας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις έναντι υπηρεσιών που παρασχέθηκαν σε σχέση με επαγγελματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Αρμενίας.

Άρθρο 18

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Αρμενίας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται μόνο στην Αρμενία.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ελλάδας ή από τοπική αρχή αυτού, είτε από φορείς που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την τοπική αρχή, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Αρμενίας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στην Αρμενία.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις έναντι υπηρεσιών που παρασχέθηκαν σε σχέση με επαγγελματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή τοπική αρχή αυτού.

AΥΣΤΡΙΑ

v.δ. 994/1971

Φ.Ε.Κ. 210/A'/1971

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Αυστρίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες πληρωμές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, θα φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Άρθρο 19

παρ.1: Αποζημιώσεις, περιλαμβανομένων και των συντάξεων που καταβάλλονται από κεφάλαια που δημιουργήθηκαν από το Κράτος της Αυστρίας ή πολιτικής υποδιαιρέσεως ή τοπικής αρχής αυτού ή οιοδήποτε νομικού προσώπου που έχει συσταθεί σύμφωνα με το ισχύον δίκαιον του Κράτους τούτου, σε κάτοικο Ελλάδας έναντι υπηρεσιών που παρασχέθηκαν προς το Αυστριακό Κράτος ή την

υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί κατά το ισχύον δίκαιον του Αυστριακού Κράτους, κατά την άσκηση καθηκόντων κυβερνητικής φύσεως, θα φορολογούνται **μόνο** στην Αυστρία.

Επίσης, συντάξεις από οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης της Αυστρίας θα φορολογούνται **μόνο** στην Αυστρία.

παρ.2: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις έναντι υπηρεσιών που παρασχέθηκαν σε σχέση με οποιοδήποτε εμπόριο ή εργασία διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή νομικού προσώπου που έχει συσταθεί σύμφωνα με την εσωτερική νομοθεσία του Κράτους αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Αυστρίας.

Άρθρο 18

Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες πληρωμές που καταβάλλονται σε κάτοικο Αυστρίας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, θα φορολογούνται **μόνο** στην Αυστρία.

Άρθρο 19

παρ.1: Αποζημιώσεις, περιλαμβανομένων και των συντάξεων που καταβάλλονται από κεφάλαια που δημιουργήθηκαν από το Κράτος της Ελλάδας ή πολιτικής υποδιαίρεσής ή τοπικής αρχής αυτού ή οιοδήποτε νομικού προσώπου που έχει συσταθεί σύμφωνα με το ισχύον δίκαιον του Κράτους τούτου, σε κάτοικο Αυστρίας έναντι υπηρεσιών που παρασχέθηκαν προς το Ελληνικό Κράτος ή την υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί κατά το ισχύον δίκαιον του Ελληνικού Κράτους, κατά την άσκηση καθηκόντων κυβερνητικής φύσεως, θα φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Επίσης, συντάξεις από οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης της Ελλάδας θα φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα (πχ.ΙΚΑ,ΤΕΒΕ,ΤΣΑ).

παρ.2: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις έναντι υπηρεσιών που παρασχέθηκαν σε σχέση με οποιοδήποτε εμπόριο ή εργασία διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή νομικού προσώπου που έχει συσταθεί σύμφωνα με την εσωτερική νομοθεσία του Κράτους αυτού.

ΒΕΛΓΙΟ

v. 3407/2005

Φ.Ε.Κ. 266/Α'2005

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Βελγίου και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

παρ.1: Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2: Εντούτοις, συντάξεις και άλλες παροχές, περιοδικές ή μη, που καταβάλλονται σε εκτέλεση της ασφαλιστικής νομοθεσίας του Βελγίου, όπως π.χ. από το " Εθνικό Γραφείο Συντάξεων του Βελγίου (Office National des Pensions) " Δημόσιο Συνταξιοδοτικό Ταμείο Ανθρακωρύχων Βελγίου (Fonds Nationale de Retraite des Ouvriers Mineurs) φορολογούνται **και στα δύο** Κράτη.

Η διάταξη εφαρμόζεται και για συντάξεις ή παροχές που καταβάλλονται στα πλαίσια ενός γενικού καθεστώτος, που έχει θεσπισθεί από το Βέλγιο, για την παροχή συμπληρωματικών πλεονεκτημάτων που παρέχονται με την προαναφερόμενη ασφαλιστική νομοθεσία.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος του Βελγίου ή πολιτική υποδιαίρεσή του ή τοπική αρχή αυτού, είτε άμεσα είτε από εισφορές σε ταμεία που έχουν συσταθεί από αυτό, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την πολιτική υποδιαίρεσή του ή προς την τοπική αρχή, φορολογούνται **μόνο** στο Βέλγιο.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ελλάδας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή για συντάξεις που καταβάλλονται για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στο πλαίσιο εμπορικής ή βιομηχανικής δραστηριότητας ασκούμενης από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεσή του ή τοπική αρχή.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Βελγίου.

Άρθρο 18

παρ.1: Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Βελγίου έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στο Βέλγιο.

παρ.2: Εντούτοις, συντάξεις και άλλες παροχές, περιοδικές ή μη, που καταβάλλονται σε εκτέλεση της ασφαλιστικής νομοθεσίας της Ελλάδας, φορολογούνται **και στα δυο** Κράτη (π.χ. ΙΚΑ, ΟΓΑ). Η διάταξη εφαρμόζεται και για συντάξεις ή παροχές που καταβάλλονται στα πλαίσια ενός γενικού καθεστώτος, που έχει θεσπισθεί από την Ελλάδα, για την παροχή συμπληρωματικών πλεονεκτημάτων που παρέχονται με την προαναφερόμενη ασφαλιστική νομοθεσία.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ελλάδας ή πολιτική υποδιαίρεσή του ή τοπική αρχή αυτού, είτε άμεσα είτε από εισφορές σε ταμεία που έχουν συσταθεί από αυτό, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την πολιτική υποδιαίρεσή του ή προς την τοπική αρχή, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Βελγίου, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στο Βέλγιο.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή για συντάξεις που καταβάλλονται για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στο πλαίσιο εμπορικής ή βιομηχανικής δραστηριότητας ασκούμενης από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεσή του ή τοπική αρχή.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

ν. 2255/1994

Φ.Ε.Κ. 195/Α'1994

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Βουλγαρίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

παρ.1: Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας για προηγούμενη εξαρτημένη απασχόληση, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2: Ανεξάρτητα από τις διατάξεις της παρ.1, οι καταβολές που γίνονται σύμφωνα με τη νομοθεσία κοινωνικής ασφάλισης της Βουλγαρίας, φορολογούνται **μόνο** στη Βουλγαρία.

Άρθρο 19

παρ.2: Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Βουλγαρίας ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτά, σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στο Κράτος αυτό ή υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, φορολογείται μόνο στη Βουλγαρία.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν σε σχέση με επαγγελματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Βουλγαρίας.

Άρθρο 18

παρ.1: Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης που καταβάλλονται σε κάτοικο Βουλγαρίας για προηγούμενη εξαρτημένη απασχόληση, φορολογούνται **μόνο** στη Βουλγαρία.

παρ.2: Ανεξάρτητα από τις διατάξεις της παρ.1, οι καταβολές που γίνονται σύμφωνα με τη νομοθεσία κοινωνικής ασφάλισης της Ελλάδας, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Άρθρο 19

παρ.2: Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Ελλάδας ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτά, σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στο Κράτος αυτό ή υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν σε σχέση με επαγγελματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

ΓΑΛΛΙΑ

ν.δ. 4386/1964

Φ.Ε.Κ. 77/Α' /1965

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Γαλλίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 12

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 14, οι συντάξεις και ισόβιες παροχές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Άρθρο 14

παρ.1: Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Γαλλίας ή από ένα Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου του Κράτους αυτού, έναντι διοικητικών ή στρατιωτικών υπηρεσιών που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό, φορολογούνται **και στα δυο** Κράτη.

παρ.2:

-Εάν, όμως, οι ως άνω συντάξεις χορηγούνται σε πρόσωπα τα οποία είναι κάτοικοι και υπήκοοι Ελλάδας χωρίς να είναι ταυτόχρονα υπήκοοι Γαλλίας, οι συντάξεις αυτές φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

- Η παρ.1 του εν λόγω άρθρου δεν έχει εφαρμογή όταν οι συντάξεις καταβάλλονται για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στο πλαίσιο εμπορικής ή βιομηχανικής δραστηριότητας ασκούμενης από το εν λόγω Κράτος ή Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου του Κράτους αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Γαλλίας.

Άρθρο 12

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 14, οι συντάξεις και ισόβιες παροχές που καταβάλλονται σε κάτοικο Γαλλίας, φορολογούνται **μόνο** στη Γαλλία.

Άρθρο 14

παρ.1: Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ελλάδας ή από ένα Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου του Κράτους αυτού, έναντι διοικητικών ή στρατιωτικών υπηρεσιών που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό, φορολογούνται **και στα δύο** Κράτη.

παρ.2:

-Εάν, όμως, οι ως άνω συντάξεις χορηγούνται σε πρόσωπα τα οποία είναι κάτοικοι και υπήκοοι Γαλλίας χωρίς να είναι ταυτόχρονα υπήκοοι Ελλάδας, οι συντάξεις αυτές φορολογούνται μόνο στη Γαλλία.

- Η παρ.1 του εν λόγω άρθρου δεν έχει εφαρμογή όταν οι συντάξεις καταβάλλονται για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στο πλαίσιο εμπορικής ή βιομηχανικής δραστηριότητας ασκούμενης από το εν λόγω Κράτος ή Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου του Κράτους αυτού.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

α.ν. 52/1967

Φ.Ε.Κ. 134/A'1967

(Βλ. σχετική ΠΟΛ.1128/14.05.01)

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Γερμανίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο XII

παρ.1: Συντάξεις και περιοδικές παροχές, πλην των αναφερομένων στην παρ.3, που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Οι συντάξεις που καταβάλλουν οι ακόλουθοι ασφαλιστικοί φορείς:

- Landesversicherungs Anstalt (LVA)
- Nordwestliche Eisen and Stahl Berufsgenossenschaft
- Bergbau-Berufsgenossenschaft
- Bundesknappschaft
- Bundesversicherungsanstalt fur Angestellte
- Daimler Benz Unterstutzungskasse GmbH

εμπíπτουν στις διατάξεις της εν λόγω παραγράφου, δηλαδή φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.3: Συντάξεις και περιοδικές παροχές που καταβάλλονται από το Δημόσιο της Ο.Δ. της Γερμανίας (Public Funds, Offentlichen Kassen of the F.R. of Germany) ή από τα κρατίδια της ή τις πολιτικές υποδιαιρέσεις τους, φορολογούνται **μόνο** στη Γερμανία.

Σημειώνεται ότι, με τον όρο Δημόσιο της Ο.Δ. της Γερμανίας (Public Funds, Offentlichen Kassen of the F.R. of Germany), νοούνται τα ταμεία που έχουν ιδρυθεί από τις κρατικές υπηρεσίες της Γερμανίας (ομοσπονδιακά, ομόσπονδων κρατιδίων, δημοτικά) για να καταβάλλουν τις συντάξεις των δημοσίων υπαλλήλων.

παρ.4: Συντάξεις και περιοδικές παροχές που καταβάλλονται από την Ομοσπονδιακή Τράπεζα (Deutsche Bundesbank), τους Ομοσπονδιακούς Σιδηροδρόμους (Deutsche Bundesbahn) και την Ομοσπονδιακή Ταχυδρομική Υπηρεσία (Deutsche Bundespost), λόγω προηγούμενης απασχόλησης σε αυτούς τους Οργανισμούς, φορολογούνται **μόνο** στη Γερμανία (δηλαδή στο Κράτος που έχουν ιδρυθεί οι εν λόγω Οργανισμοί).

παρ.5: Συντάξεις, περιοδικές παροχές και άλλες επαναλαμβανόμενες ή μη αποζημιώσεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Γερμανίας ή από Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου του Κράτους αυτού, ως αποζημίωση για τραυματισμό

ή βλάβη που προξενήθηκε λόγω εχθροπραξιών ή πολιτικού διωγμού, φορολογούνται **μόνο** στη Γερμανία.

Άρθρο II

παρ.8: Ο όρος «σύνταξη» σημαίνει περιοδικές πληρωμές που πραγματοποιούνται για παρασχεθείσες υπηρεσίες ή ως αποζημίωση για προξενηθείσες βλάβες.

παρ.9: Ο όρος «περιοδική παροχή» σημαίνει καθορισμένο ποσό που καταβάλλεται περιοδικά κατά καθορισμένα χρονικά διαστήματα ισοβίως ή κατά τη διάρκεια καθορισμένου ή δυναμένου να εξακριβωθεί χρονικού διαστήματος.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Γερμανίας.

Άρθρο XII

παρ.1: Συντάξεις και περιοδικές παροχές, πλην των αναφερομένων στην παρ.2, που καταβάλλονται σε κάτοικο Γερμανίας, φορολογούνται **μόνο** στη Γερμανία (π.χ. συντάξεις που καταβάλλονται από το ΙΚΑ, το ΤΣΜΕΔΕ, τον ΟΓΑ, το ΤΕΒΕ κ.λ.π.).

παρ.2: Συντάξεις και περιοδικές παροχές που καταβάλλονται από το Δημόσιο της Ελλάδας ή από οποιαδήποτε πολιτική υποδιαίρεσή της, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Ειδικότερα, η εν λόγω διάταξη περιλαμβάνει οποιαδήποτε σύνταξη ή περιοδική παροχή που καταβάλλεται από Ταμεία που έχουν ιδρυθεί για να καταβάλλουν τις συντάξεις των δημοσίων υπαλλήλων, όπως είναι το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

παρ.4: Συντάξεις και περιοδικές παροχές που καταβάλλονται από Οργανισμούς της Ελλάδας (όπως οι αντίστοιχοι Οργανισμοί της Γερμανίας που αναφέρονται παραπάνω), λόγω προηγούμενης απασχόλησης σε αυτούς τους Οργανισμούς, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα. Ενδεικτικά αναφέρεται η Τράπεζα της Ελλάδος.

παρ.5: Συντάξεις, περιοδικές παροχές και άλλες επαναλαμβανόμενες ή μη αποζημιώσεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ελλάδας ή από Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου του Κράτους αυτού, ως αποζημίωση για τραυματισμό ή βλάβη που προξενήθηκε λόγω εχθροπραξιών ή πολιτικού διωγμού, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Άρθρο II

παρ.8: Ο όρος «σύνταξη» σημαίνει περιοδικές πληρωμές που πραγματοποιούνται για παρασχεθείσες υπηρεσίες ή ως αποζημίωση για προξενηθείσες βλάβες.

παρ.9: Ο όρος «περιοδική παροχή» σημαίνει καθορισμένο ποσό που καταβάλλεται περιοδικά κατά καθορισμένα χρονικά διαστήματα ισοβίως ή κατά τη διάρκεια καθορισμένου ή δυναμένου να εξακριβωθεί χρονικού διαστήματος.

ΓΕΩΡΓΙΑ

ν. 3045/2002

Φ.Ε.Κ. 198/Α'/2002

(Οι διατάξεις των εν λόγω άρθρων θα εφαρμόζονται με τις αναγκαίες αλλαγές στο Μεξικό και στη Σλοβενία αντίστοιχα)

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Γεωργίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Γεωργίας ή πολιτική υποδιαίρεσή του ή τοπική αρχή αυτού, είτε από φορείς που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την πολιτική υποδιαίρεση ή προς την αρχή, φορολογούνται **μόνο** στη Γεωργία.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ελλάδας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται μόνο στην Ελλάδα.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις έναντι υπηρεσιών που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Γεωργίας.

Άρθρο 18

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Γεωργίας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στη Γεωργία.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ελλάδας ή πολιτική υποδιαίρεσή του ή τοπική αρχή αυτού, είτε από φορείς που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την πολιτική υποδιαίρεση ή προς την αρχή, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Γεωργίας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στη Γεωργία.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις έναντι υπηρεσιών που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

ΔΑΝΙΑ

v. 1986/1991

Φ.Ε.Κ. 189/A'/1991

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Δανίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

παρ.1(α): Συντάξεις και παροχές (annuities) που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.1(β): Εν τούτοις, τέτοιου είδους συντάξεις και παροχές (annuities) φορολογούνται **μόνο** στη Δανία, εάν ο λήπτης είναι Δανός υπήκοος.

παρ.2: Πληρωμές κοινωνικών ασφαλίσεων φορολογούνται **μόνο** στη Δανία.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Δανίας.

Άρθρο 18

παρ.1(α): Συντάξεις και παροχές (annuities) που καταβάλλονται σε κάτοικο Δανίας, φορολογούνται **μόνο** στη Δανία.

παρ.1(β): Εν τούτοις, τέτοιου είδους συντάξεις και παροχές (annuities) φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα, εάν ο λήπτης είναι Έλληνας υπήκοος.

παρ.2: Πληρωμές κοινωνικών ασφαλίσεων φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

ΕΛΒΕΤΙΑ

ν. 1502/1984

Φ.Ε.Κ. 192/Α΄/1984

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελβετίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας για προηγούμενη εξαρτημένη απασχόληση, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Ελβετίας ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτό, σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στο Κράτος αυτό ή υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, φορολογείται **μόνο** στην Ελβετία.

παρ.2(β): Εντούτοις, μια τέτοια σύνταξη φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα, αν το φυσικό πρόσωπο είναι υπήκοος και κάτοικος Ελλάδας.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις έναντι υπηρεσιών που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επαγγελματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελβετίας.

Άρθρο 18

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελβετίας για προηγούμενη εξαρτημένη απασχόληση, φορολογούνται **μόνο** στην Ελβετία.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Ελλάδας ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτό, σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στο Κράτος αυτό ή υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Εντούτοις, μια τέτοια σύνταξη φορολογείται **μόνο** στην Ελβετία, αν το φυσικό πρόσωπο είναι υπήκοος και κάτοικος Ελβετίας.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις έναντι υπηρεσιών που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επαγγελματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

Η.Π.Α

ν.δ. 2548/1953

Φ.Ε.Κ. 231/Α΄/1953 ν.δ. 4383/1964

Φ.Ε.Κ. 189/Α΄/1964

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές ΗΠΑ και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο XI

παρ.2: Ιδιωτικές συντάξεις και ισόβιες παροχές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας, θα απαλλάσσονται από τη φορολογία στις ΗΠΑ και θα φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου XIV, παρ.1 και 3: Εάν οι ως άνω ιδιωτικές συντάξεις και ισόβιες παροχές καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδος ο οποίος έχει την υπηκοότητα των ΗΠΑ, θα φορολογούνται **και στα δύο** Κράτη.

Άρθρο XI, παρ.1 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου XIV παρ.1 και 3: Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος των ΗΠΑ ή τις υποδιαιρέσεις του, σε κάτοικο Ελλάδας για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή τις υποδιαιρέσεις του, φορολογούνται **και στα δύο** Κράτη.

Άρθρο XI

παρ.3: Ο όρος «συντάξεις» σημαίνει περιοδικές πληρωμές που πραγματοποιούνται για παρασχεθείσες υπηρεσίες ή με τη μορφή αποζημίωσης για σωματικές βλάβες.

παρ.4: Ο όρος «ισόβιες παροχές» σημαίνει ορισμένο ποσό που καταβάλλεται περιοδικά κατά ορισμένα χρονικά διαστήματα εφ' όρου ζωής ή για ορισμένο αριθμό ετών, συνέπεια αναληφθείσας υποχρέωσης για την πραγματοποίηση των καταβολών αυτών έναντι επαρκούς και πλήρους χρηματικού ανταλλάγματος ή ανταλλάγματος δεκτικού αποτίμησης σε χρήμα.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) ΗΠΑ.

Άρθρο XI, παρ.2: Ιδιωτικές συντάξεις και ισόβιες παροχές που καταβάλλονται σε κάτοικο ΗΠΑ, θα απαλλάσσονται από τη φορολογία στην Ελλάδα.

Άρθρο XI, παρ.1 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου XIV, παρ.1 και 2: Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ελλάδας ή τις υποδιαιρέσεις του, σε κάτοικο ΗΠΑ για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή τις υποδιαιρέσεις του, φορολογούνται **και στα δύο** Κράτη.

Άρθρο XI

παρ.3: Ο όρος «συντάξεις» σημαίνει περιοδικές πληρωμές που πραγματοποιούνται για παρασχεθείσες υπηρεσίες ή με τη μορφή αποζημίωσης για σωματικές βλάβες.

παρ.4: Ο όρος «ισόβιες παροχές» σημαίνει ορισμένο ποσό που καταβάλλεται περιοδικά κατά ορισμένα χρονικά διαστήματα εφ' όρου ζωής ή για ορισμένο αριθμό ετών, συνέπεια αναληφθείσας υποχρέωσης για την πραγματοποίηση των καταβολών αυτών έναντι επαρκούς και πλήρους χρηματικού ανταλλάγματος ή ανταλλάγματος δεκτικού αποτίμησης σε χρήμα.

ΗΝΩΜ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ

ν.δ. 2732/1953

Φ.Ε.Κ. 329/Α'/1953

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ην. Βασιλείου και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο X

παρ.2: Οποιαδήποτε σύνταξη (εκτός του είδους σύνταξης που αναφέρεται στην παρ.1 του άρθρου VIII) και οποιαδήποτε ετήσια παροχή που καταβάλλεται σε πρόσωπο το οποίο είναι κάτοικος Ελλάδας και υπόκειται για αυτήν στον ελληνικό φόρο, θα **απαλλάσσεται** του φόρου στο Ηνωμένο Βασίλειο.

παρ.3: Ο όρος «ετήσια παροχή» σημαίνει ορισμένο ποσό που καταβάλλεται κατά ορισμένα χρονικά διαστήματα, εφ' όρου ζωής ή για ορισμένο ή καθορισμένο χρονικό διάστημα, συνέπεια αναληφθείσας υποχρέωσης για την πραγματοποίηση των καταβολών αυτών έναντι επαρκούς και πλήρους χρηματικού ανταλλάγματος ή ανταλλάγματος δεκτικού αποτίμησης σε χρήμα.

Άρθρο VIII

παρ.1: Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος του Ηνωμένου Βασιλείου ή από κεφάλαια που δημιουργήθηκαν από αυτό, σε οποιοδήποτε άτομο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό κατά την εκτέλεση

Κυβερνητικής υπηρεσίας, θα **απαλλάσσονται** του φόρου στην Ελλάδα και θα φορολογούνται μόνο στο Ην. Βασίλειο.

Εάν, όμως, οι ως άνω συντάξεις καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας ο οποίος είναι Έλληνας υπήκοος, χωρίς να είναι επίσης και υπήκοος Ηνωμένου Βασιλείου, οι εν λόγω συντάξεις φορολογούνται **και στα δύο** Κράτη.

παρ.2: Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δε θα έχουν εφαρμογή επί πληρωμών για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν σε σχέση με οποιοδήποτε εμπόριο ή εργασία διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος με σκοπό το κέρδος.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ηνωμένου Βασιλείου.

Άρθρο X

παρ.1: Οποιαδήποτε σύνταξη (εκτός του είδους σύνταξης που αναφέρεται στην παρ.1 του άρθρου VIII) και οποιαδήποτε ετήσια παροχή που καταβάλλεται σε πρόσωπο το οποίο είναι κάτοικος Ηνωμένου Βασιλείου και υπόκειται για αυτήν στο φόρο του Ηνωμένου Βασιλείου, θα **απαλλάσσεται** του φόρου στην Ελλάδα.

παρ.3: Ο όρος «ετήσια παροχή» σημαίνει ορισμένο ποσό που καταβάλλεται κατά ορισμένα χρονικά διαστήματα, εφ' όρου ζωής ή για ορισμένο ή καθορισμένο χρονικό διάστημα, συνέπεια αναληφθείσας υποχρέωσης για την πραγματοποίηση των καταβολών αυτών έναντι επαρκούς και πλήρους χρηματικού ανταλλάγματος ή ανταλλάγματος δεκτικού αποτίμησης σε χρήμα.

Άρθρο VIII

παρ.1: Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ελλάδας ή από κεφάλαια που δημιουργήθηκαν από αυτό, σε οποιοδήποτε άτομο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό κατά την εκτέλεση Κυβερνητικής υπηρεσίας, θα **απαλλάσσονται** του φόρου στο Ηνωμένο Βασίλειο και θα φορολογούνται μόνο στην Ελλάδα.

Εάν, όμως, οι ως άνω συντάξεις καταβάλλονται σε κάτοικο Ηνωμένου Βασιλείου ο οποίος είναι υπήκοος Ηνωμένου Βασιλείου, χωρίς να είναι επίσης και υπήκοος Ελλάδας, οι εν λόγω συντάξεις φορολογούνται **και στα δύο** Κράτη.

παρ.2: Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δε θα έχουν εφαρμογή επί πληρωμών για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν σε σχέση με οποιοδήποτε εμπόριο ή εργασία διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος με σκοπό το κέρδος.

ΙΝΔΙΑ

ν.δ. 4580/1966

Φ.Ε.Κ. 235/A'1966

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ινδίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο XIII

Οποιαδήποτε σύνταξη ή περιοδική παροχή που καταβάλλεται σε κάτοικο Ελλάδας, φορολογείται **μόνο** στην Ινδία.

Άρθρο II

παρ.1(θ): Ο όρος «σύνταξη» σημαίνει περιοδική παροχή που πραγματοποιείται για παρασχεθείσες υπηρεσίες ή με τη μορφή αποζημίωσης για σωματικές βλάβες.

παρ.1(ι): Ο όρος «περιοδική παροχή» σημαίνει ορισμένο ποσό που καταβάλλεται περιοδικά κατά ορισμένα χρονικά διαστήματα, εφ' όρου ζωής ή για ορισμένη ή εξακριβωμένη χρονική περίοδο, συνέπεια αναληφθείσας υποχρέωσης για την πραγματοποίηση των καταβολών αυτών έναντι επαρκούς και πλήρους χρηματικού ανταλλάγματος ή ανταλλάγματος δεκτικού αποτίμησης σε χρήμα.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ινδίας.

Άρθρο XIII

Οποιαδήποτε σύνταξη ή περιοδική παροχή που καταβάλλεται σε κάτοικο Ινδίας, φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα.

Άρθρο II

παρ.1(θ): Ο όρος «σύνταξη» σημαίνει περιοδική παροχή που πραγματοποιείται για παρασχεθείσες υπηρεσίες ή με τη μορφή αποζημίωσης για σωματικές βλάβες.

παρ.1(ι): Ο όρος «περιοδική παροχή» σημαίνει ορισμένο ποσό που καταβάλλεται περιοδικά κατά ορισμένα χρονικά διαστήματα, εφ' όρου ζωής ή για ορισμένη ή εξακριβωμένη χρονική περίοδο, συνέπεια αναληφθείσας υποχρέωσης για την πραγματοποίηση των καταβολών αυτών έναντι επαρκούς και πλήρους χρηματικού ανταλλάγματος ή ανταλλάγματος δεκτικού αποτίμησης σε χρήμα.

ΙΡΛΑΝΔΙΑ

v. 3300/2004

Φ.Ε.Κ. 262/Α'/2004

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ιρλανδίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

παρ.1: Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης και οποιαδήποτε παροχή που καταβάλλεται στον ως άνω κάτοικο, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2: Ο όρος “παροχή” σημαίνει ορισμένο ποσό που καταβάλλεται περιοδικώς κατά ορισμένα χρονικά διαστήματα εφ' όρου ζωής ή κατά τη διάρκεια ενός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, συνέπεια αναληφθείσας υποχρέωσης για την πραγματοποίηση των καταβολών αυτών έναντι επαρκούς και πλήρους χρηματικού ανταλλάγματος ή ανταλλάγματος το οποίο αποτιμάται σε χρήμα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ιρλανδίας ή πολιτική υποδιαίρεσή του ή τοπική αρχή αυτού, είτε από ταμεία που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την υποδιαίρεση ή προς την τοπική αρχή, φορολογούνται **μόνο** στην Ιρλανδία.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ελλάδας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ιρλανδίας.

Άρθρο 18

παρ.1: Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ιρλανδίας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης και οποιαδήποτε παροχή που καταβάλλεται στον ως άνω κάτοικο, φορολογούνται **μόνο** στην Ιρλανδία.

παρ.2: Ο όρος “παροχή” σημαίνει ορισμένο ποσό που καταβάλλεται περιοδικώς κατά ορισμένα χρονικά διαστήματα εφ' όρου ζωής ή κατά τη διάρκεια ενός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, συνέπεια αναληφθείσας υποχρέωσης για την πραγματοποίηση των καταβολών αυτών έναντι επαρκούς και πλήρους χρηματικού ανταλλάγματος ή ανταλλάγματος το οποίο αποτιμάται σε χρήμα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ελλάδας ή πολιτική υποδιαίρεσή του ή τοπική αρχή αυτού, είτε από ταμεία που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την υποδιαίρεση ή προς την τοπική αρχή, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ιρλανδίας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στην Ιρλανδία.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

ΙΣΠΑΝΙΑ

ν. 3015/2002

Φ.Ε.Κ. 104/Α΄/2002

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ισπανίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ισπανίας ή πολιτική υποδιαίρεσή του ή τοπική αρχή αυτού, είτε από ταμεία που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την υποδιαίρεση ή προς την τοπική αρχή, φορολογούνται **μόνο** στην Ισπανία.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ελλάδας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ισπανίας.

Άρθρο 18

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ισπανίας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ισπανία.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ελλάδας ή πολιτική υποδιαίρεσή του ή τοπική αρχή αυτού, είτε από ταμεία που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την υποδιαίρεση ή προς την τοπική αρχή, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ισπανίας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στην Ισπανία.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

ΙΣΡΑΗΛ

ν.δ. 2572/1998

Φ.Ε.Κ.12/Α΄/1998

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ισραήλ και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος του Ισραήλ ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτό, σ' ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που προσέφερε προς το Κράτος αυτό ή υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, φορολογείται **μόνο** στο Ισραήλ.

παρ.2(β): Εντούτοις, μια τέτοια σύνταξη φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα, αν το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ελλάδας.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ισραήλ.

Άρθρο 18

Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης που καταβάλλονται σε κάτοικο Ισραήλ έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στο Ισραήλ.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Ελλάδας ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτό, σ' ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που προσέφερε προς το Κράτος αυτό ή υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Εντούτοις, μια τέτοια σύνταξη φορολογείται **μόνο** στο Ισραήλ, αν το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ισραήλ .

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

ΙΤΑΛΙΑ

ν. 1927/1991

Φ.Ε.Κ.17/Α΄/1991

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ιταλίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, οι συντάξεις και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Άρθρο 19

παρ. 2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Ιταλίας ή πολιτική ή διοικητική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτό, σ' ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που προσέφερε

προς το Κράτος αυτό ή υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, φορολογείται **μόνο** στην Ιταλία.

παρ. 2(β): Εν τούτοις, μια τέτοια σύνταξη φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα, αν το φυσικό πρόσωπο είναι υπήκοος και κάτοικος Ελλάδος.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική ή διοικητική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ιταλίας.

Άρθρο 18

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, οι συντάξεις και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης που καταβάλλονται σε κάτοικο Ιταλίας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ιταλία.

Άρθρο 19

παρ. 2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Ελλάδας ή πολιτική ή διοικητική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτό, σ' ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που προσέφερε προς το Κράτος αυτό ή υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ. 2(β): Εν τούτοις, μια τέτοια σύνταξη φορολογείται **μόνο** στην Ιταλία, αν το φυσικό πρόσωπο είναι υπήκοος και κάτοικος Ιταλίας.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική ή διοικητική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

KINA

ν. 3331/2005

Φ.Ε.Κ.83/Α'2005

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Κίνας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

παρ.1: Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2: Ανεξάρτητα από τις διατάξεις της παρ.1, συντάξεις και άλλες παρόμοιες πληρωμές που καταβάλλονται από την Κυβέρνηση του Κράτους της Κίνας ή τοπική αρχή αυτού, στα πλαίσια προγραμμάτων κοινωνικής πρόνοιας του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, φορολογούνται **και στα δυο** Κράτη.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Κίνας ή από τοπική αρχή αυτού, είτε από φορείς που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την αρχή αυτή, φορολογούνται **μόνο** στην Κίνα.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ελλάδας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα ασκούμενη από το εν λόγω Κράτος ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Κίνας.

Άρθρο 18

παρ.1: Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Κίνας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Κίνα.

παρ.2: Ανεξάρτητα από τις διατάξεις της παρ.1, συντάξεις και άλλες παρόμοιες πληρωμές που καταβάλλονται από την Κυβέρνηση του Κράτους της Ελλάδας ή τοπική αρχή αυτού, στα πλαίσια προγραμμάτων κοινωνικής πρόνοιας του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, φορολογούνται **και στα δυο** Κράτη.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ελλάδας ή από τοπική αρχή αυτού, είτε από φορείς που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την αρχή αυτή, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Κίνας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στην Κίνα.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα ασκούμενη από το εν λόγω Κράτος ή τοπική αρχή αυτού.

ΚΟΡΕΑ

ν. 2571/1998

Φ.Ε.Κ.11/Α΄/1998

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Κορέας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

παρ.1: Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, καθώς και κάθε παροχή που καταβάλλεται σε αυτόν τον κάτοικο, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2: Ο όρος “παροχή” σημαίνει ένα καθορισμένο ποσό πληρωτέο περιοδικά σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα εφ’ όρου ζωής του ή κατά τη διάρκεια προσδιορισμένης ή βεβαιωμένης χρονικής περιόδου λόγω υποχρέωσης για την πραγματοποίηση των πληρωμών έναντι επαρκούς και πλήρους χρηματικού ανταλλάγματος ή ανταλλάγματος δεκτικού αποτίμησης σε χρήμα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Κορέας ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτά, σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που προσέφερε προς το Κράτος αυτό ή υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, φορολογείται **μόνο** στην Κορέα.

παρ.2(β): Εν τούτοις, μια τέτοια σύνταξη φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα, αν το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ελλάδας.

παρ.4(α): Οι διατάξεις της παραγράφου 2 αυτού του άρθρου, εφαρμόζονται παρομοίως σε σχέση με συντάξεις που καταβάλλονται από:

- την Τράπεζα της Κορέας,
- την Τράπεζα Εισαγωγών-Εξαγωγών της Κορέας,
- την Τράπεζα Ανάπτυξης της Κορέας και
- τον Οργανισμό Προώθησης Εμπορίου της Κορέας

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Κορέας.

Άρθρο 18

παρ.1: Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Κορέας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, καθώς και κάθε παροχή που καταβάλλεται σε αυτόν τον κάτοικο, φορολογούνται **μόνο** στην Κορέα.

παρ.2: Ο όρος “παροχή” σημαίνει ένα καθορισμένο ποσό πληρωτέο περιοδικά σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα εφ’ όρου ζωής του ή κατά τη διάρκεια προσδιορισμένης ή βεβαιωμένης χρονικής περιόδου λόγω υποχρέωσης για την πραγματοποίηση των πληρωμών έναντι επαρκούς και πλήρους χρηματικού ανταλλάγματος ή ανταλλάγματος δεκτικού αποτίμησης σε χρήμα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Ελλάδας ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτά, σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που προσέφερε προς το Κράτος αυτό ή υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Εν τούτοις, μια τέτοια σύνταξη φορολογείται **μόνο** στην Κορέα, αν το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Κορέας.

παρ.4(β): Οι διατάξεις της παραγράφου 2 αυτού του άρθρου, εφαρμόζονται παρομοίως σε σχέση με συντάξεις που καταβάλλονται από:

- την Τράπεζα της Ελλάδας,
- τον Οργανισμό Προώθησης Εξαγωγών και
- την Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Ανάπτυξης.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

ΚΟΥΒΕΙΤ

ν. 3330/2005

Φ.Ε.Κ.82/Α΄/2005

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Κουβέιτ και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

παρ.1: Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε ένα φυσικό πρόσωπο που είναι κάτοικος Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Οι όροι “συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές” υποδηλώνουν περιοδικές πληρωμές που καταβάλλονται μετά τη συνταξιοδότηση λαμβάνοντας υπόψη την προηγούμενη εξαρτημένη απασχόληση ή ακόμα αποζημιώσεις αναπηρίας που καταβάλλονται λαμβάνοντας υπόψη την προηγούμενη εξαρτημένη απασχόληση.

παρ.2: Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, παροχές που αποκτώνται από ένα φυσικό πρόσωπο που είναι κάτοικος Ελλάδας, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Ο όρος “παροχές” σημαίνει καθορισμένο ποσό που καταβάλλεται σε ένα πρόσωπο περιοδικά σε τακτά χρονικά διαστήματα στη διάρκεια της ζωής του ή κατά τη διάρκεια ορισμένης ρητά ή βεβαίας χρονικής περιόδου ενός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, ως συνέπεια ανειλημμένης υποχρέωσης για την πραγματοποίηση των καταβολών αυτών έναντι επαρκούς και πλήρους χρηματικού ανταλλάγματος ή ανταλλάγματος δεκτικού αποτίμησης σε χρήμα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος του Κουβέιτ ή πολιτική υποδιαίρεση ή από τοπική αρχή, είτε από ταμεία που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την υποδιαίρεση ή προς την τοπική αρχή, φορολογούνται **μόνο** στο Κουβέιτ.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ελλάδας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επαγγελματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Κουβέιτ.

Άρθρο 18

παρ.1: Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε ένα φυσικό πρόσωπο που είναι κάτοικος Κουβέιτ έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στο Κουβέιτ.

Οι όροι “συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές” υποδηλώνουν περιοδικές πληρωμές που καταβάλλονται μετά τη συνταξιοδότηση λαμβάνοντας υπόψη την προηγούμενη εξαρτημένη απασχόληση ή ακόμα αποζημιώσεις αναπηρίας που καταβάλλονται λαμβάνοντας υπόψη την προηγούμενη εξαρτημένη απασχόληση.

παρ.2: Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, παροχές που αποκτώνται από ένα φυσικό πρόσωπο που είναι κάτοικος Κουβέιτ, φορολογούνται **μόνο** στο Κουβέιτ.

Ο όρος “παροχές” σημαίνει καθορισμένο ποσό που καταβάλλεται σε ένα πρόσωπο περιοδικά σε τακτά χρονικά διαστήματα στη διάρκεια της ζωής του ή κατά τη διάρκεια ορισμένης ρητά ή βεβαίως χρονικής περιόδου ενός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, ως συνέπεια ανειλημμένης υποχρέωσης για την πραγματοποίηση των καταβολών αυτών έναντι επαρκούς και πλήρους χρηματικού ανταλλάγματος ή ανταλλάγματος δεκτικού αποτίμησης σε χρήμα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ελλάδας ή πολιτική υποδιαίρεση ή από τοπική αρχή, είτε από ταμεία που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την υποδιαίρεση ή προς την τοπική αρχή, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Κουβέιτ, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στο Κουβέιτ.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επαγγελματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

ΚΡΟΑΤΙΑ

v. 2653/1998

Φ.Ε.Κ.250/Α'1998

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Κροατίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Κροατίας ή από τοπική αρχή ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτά, σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την τοπική αρχή, φορολογείται **μόνο** στην Κροατία.

παρ.2(β): Μία τέτοια σύνταξη, όμως, φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα, αν το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ελλάδας.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επαγγελματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Κροατίας.

Άρθρο 18

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Κροατίας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Κροατία.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Ελλάδας ή από τοπική αρχή ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτά, σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την τοπική αρχή, φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Μία τέτοια σύνταξη, όμως, φορολογείται **μόνο** στην Κροατία, αν το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Κροατίας.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επαγγελματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή τοπική αρχή αυτού.

ΚΥΠΡΟΣ

α.ν. 573/1968

Φ.Ε.Κ.223/Α'1968

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Κύπρου και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 17

Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 18, συντάξεις και άλλες παρόμοιας φύσης αποζημιώσεις που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης έμμισθης υπηρεσίας, θα φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Άρθρο 18

παρ.1: Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Κύπρου σε οποιοδήποτε άτομο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό, κατά την άσκηση λειτουργήματος Κυβερνητικού χαρακτήρα, φορολογούνται **μόνο** στην Κύπρο. Στην περίπτωση που το άτομο είναι υπήκοος Ελλάδας χωρίς να είναι επίσης υπήκοος Κύπρου, φορολογούνται **και στα δύο** Κράτη.

παρ.2: Οι διατάξεις του άρθρου 17 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν σχέση με εμπόριο ή εργασίες που ασκούνται από το εν λόγω Κράτος ή από Οργανισμούς που εξομοιώνονται με αυτό.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Κύπρου.

Άρθρο 17

Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 18, συντάξεις και άλλες παρόμοιας φύσης αποζημιώσεις που καταβάλλονται σε κάτοικο Κύπρου έναντι προηγούμενης έμμισθης υπηρεσίας, θα φορολογούνται **μόνο** στην Κύπρο.

Άρθρο 18

παρ.1: Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ελλάδας σε οποιοδήποτε άτομο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό, κατά την άσκηση λειτουργήματος Κυβερνητικού χαρακτήρα, φορολογούνται μόνο στην Ελλάδα. Στην περίπτωση που το άτομο είναι υπήκοος Κύπρου χωρίς να είναι επίσης υπήκοος Ελλάδας, φορολογούνται **και στα δύο** Κράτη.

παρ.2: Οι διατάξεις του άρθρου 17 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν σχέση με εμπόριο ή εργασίες που ασκούνται από το εν λόγω Κράτος ή από Οργανισμούς που εξομοιώνονται με αυτό.

ΛΕΤΟΝΙΑ

ν. 3318/2005

Φ.Ε.Κ. 46/A'/2005

(Οι διατάξεις των εν λόγω άρθρων θα εφαρμόζονται με τις αναγκαίες αλλαγές στη Λιθουανία και στη Μολδαβία αντίστοιχα)

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Λετονίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Λετονίας ή από τοπική αρχή αυτού, είτε από ταμεία που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την τοπική αρχή, φορολογούνται **μόνο** στη Λετονία.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ελλάδας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις που καταβάλλονται για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Λετονίας.

Άρθρο 18

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Λετονίας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στη Λετονία.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ελλάδας ή από τοπική αρχή αυτού, είτε από ταμεία που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την τοπική αρχή, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Λετονίας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στη Λετονία.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις που καταβάλλονται για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή τοπική αρχή αυτού.

ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ

ν. 3356/2005

Φ.Ε.Κ.152/A'/2005

Βλ. "ΛΕΤΟΝΙΑ"

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

v. 2319/1995

Φ.Ε.Κ.127/Α'/1995

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Λουξεμβούργου και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

παρ.(1): Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, οι συντάξεις και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.(2): Ανεξάρτητα από τις διατάξεις της παραγράφου 1, συντάξεις και άλλα χρηματικά ποσά, καταβαλλόμενα σύμφωνα προς την κοινωνική ασφαλιστική νομοθεσία του Λουξεμβούργου, φορολογούνται **και στα δύο** Κράτη.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος του Λουξεμβούργου ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτό, σ' ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που προσέφερε προς το Κράτος αυτό ή υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, φορολογείται **μόνο** στο Λουξεμβούργο.

παρ.2(β): Εν τούτοις, μία τέτοια σύνταξη φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα, αν το φυσικό πρόσωπο είναι υπήκοος και κάτοικος Ελλάδας.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις που καταβάλλονται για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική ή διοικητική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Λουξεμβούργου.

Άρθρο 18

παρ.(1): Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, οι συντάξεις και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης που καταβάλλονται σε κάτοικο Λουξεμβούργου έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στο Λουξεμβούργο.

παρ.(2): Ανεξάρτητα από τις διατάξεις της παραγράφου 1, συντάξεις και άλλα χρηματικά ποσά, καταβαλλόμενα σύμφωνα προς την κοινωνική ασφαλιστική νομοθεσία της Ελλάδας, φορολογούνται **και στα δύο** Κράτη (π.χ. ΙΚΑ, ΟΓΑ, ΤΣΜΕΔΕ, ΤΕΒΕ).

Άρθρο 19

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Ελλάδας ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτό, σ' ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που προσέφερε προς το Κράτος αυτό ή υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Εν τούτοις, μία τέτοια σύνταξη φορολογείται **μόνο** στο Λουξεμβούργο, αν το φυσικό πρόσωπο είναι υπήκοος και κάτοικος Λουξεμβούργου.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις που καταβάλλονται για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική ή διοικητική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

ΜΕΞΙΚΟ

v. 3406/2005

Φ.Ε.Κ.265/Α΄/2005

Βλ. “ΓΕΩΡΓΙΑ”

ΜΟΛΔΑΒΙΑ

v. 3357/2005

Φ.Ε.Κ.153/Α΄/2005

Βλ. “ΛΕΤΟΝΙΑ”

ΝΟΡΒΗΓΙΑ

v.1924/1991

Φ.Ε.Κ. 16/Α΄/1991

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Νορβηγίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

Συντάξεις και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης, αλλά και επιδόματα, που προκύπτουν στο Κράτος της Νορβηγίας, καθώς και συντάξεις και άλλες πληρωμές του Συστήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Κράτους της Νορβηγίας, φορολογούνται και στα δύο Κράτη.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Νορβηγίας.

Άρθρο 18

Συντάξεις και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης, αλλά και επιδόματα, που προκύπτουν στο Κράτος της Ελλάδας, καθώς και συντάξεις και άλλες πληρωμές του Συστήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Κράτους της Ελλάδας (π.χ. ΙΚΑ, ΟΓΑ, ΤΕΒΕ, ΤΣΜΕΔΕ), φορολογούνται και στα δύο Κράτη.

ΝΟΤ. ΑΦΡΙΚΗ

v. 3085/2002

Φ.Ε.Κ.319/Α΄/2002

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ν. Αφρικής και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

παρ.1: Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης και ετήσιες παροχές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας, φορολογούνται και στα δύο Κράτη.

παρ.2: Ο όρος “ετήσια παροχή” σημαίνει ένα καθορισμένο ποσό που καταβάλλεται σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα εφ’ όρου ζωής ή για ορισμένο χρονικό διάστημα, με αποτέλεσμα την ανάληψη υποχρέωσης για την πραγματοποίηση των καταβολών αυτών έναντι επαρκούς και πλήρους χρηματικού ανταλλάγματος ή ανταλλάγματος δεκτικού αποτίμησης σε χρήμα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ν. Αφρικής ή πολιτική υποδιαίρεσή του ή τοπική αρχή αυτού, είτε από ταμεία που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την υποδιαίρεσή του ή προς την τοπική αρχή, φορολογούνται **μόνο** στη Ν. Αφρική.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ελλάδας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επαγγελματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ν. Αφρικής.

Άρθρο 18

παρ.1: Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης και ετήσιες παροχές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ν. Αφρικής, φορολογούνται **και στα δυο** Κράτη.

παρ.2: Ο όρος “ετήσια παροχή” σημαίνει ένα καθορισμένο ποσό που καταβάλλεται σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα εφ’ όρου ζωής ή για ορισμένο χρονικό διάστημα, με αποτέλεσμα την ανάληψη υποχρέωσης για την πραγματοποίηση των καταβολών αυτών έναντι επαρκούς και πλήρους χρηματικού ανταλλάγματος ή ανταλλάγματος δεκτικού αποτίμησης σε χρήμα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ελλάδας ή πολιτική υποδιαίρεσή του ή τοπική αρχή αυτού, είτε από ταμεία που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την υποδιαίρεσή του ή προς την τοπική αρχή, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ν. Αφρικής, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στη Ν. Αφρική.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επαγγελματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ (ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ)

v. 1455/1984

Φ.Ε.Κ.89/Α’/1984

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ολλανδίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 19

παρ.1: Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 20, συντάξεις και άλλες παρόμοιες φύσης αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2: Εντούτοις, όταν μια τέτοια αμοιβή που καταβάλλεται έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης στην Ολλανδία δεν έχει περιοδικό χαρακτήρα, φορολογείται **και στα δύο** Κράτη.

Άρθρο 20

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Ολλανδίας ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτά, σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή την υποδιαίρεση ή την τοπική αρχή αυτού, φορολογείται **και στα δύο** Κράτη.

παρ.2(β): Εντούτοις, μια τέτοια σύνταξη φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα, εάν το φυσικό πρόσωπο είναι υπήκοος και κάτοικος Ελλάδας.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 19 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ολλανδίας.

Άρθρο 19

παρ.1: Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 20, συντάξεις και άλλες παρόμοιας φύσης αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ολλανδίας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ολλανδία.

παρ.2: Εντούτοις, όταν μια τέτοια αμοιβή που καταβάλλεται έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης στην Ελλάδα δεν έχει περιοδικό χαρακτήρα, φορολογείται **και στα δύο** Κράτη.

Άρθρο 20

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Ελλάδας ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτά, σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή την υποδιαίρεση ή την τοπική αρχή αυτού, φορολογείται **και στα δύο** Κράτη.

παρ.2(β): Εντούτοις, μια τέτοια σύνταξη φορολογείται **μόνο** στην Ολλανδία, εάν το φυσικό πρόσωπο είναι υπήκοος και κάτοικος Ολλανδίας.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 19 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

ΟΥΓΓΑΡΙΑ

ν. 1496/1984

Φ.Ε.Κ. 178/Α'/1984

(Οι διατάξεις των εν λόγω άρθρων θα εφαρμόζονται με τις αναγκαίες αλλαγές στην Τσεχία και στη Σλοβακία αντίστοιχα)

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ουγγαρίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, οι συντάξεις και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας για προηγούμενη εξαρτημένη απασχόληση, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το ίδιο το Κράτος της Ουγγαρίας ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτό, σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στο Κράτος αυτό ή υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, φορολογείται **μόνο** στην Ουγγαρία.

παρ.2(β): Εντούτοις, μια τέτοια σύνταξη φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα, αν το φυσικό πρόσωπο είναι υπήκοος και κάτοικος Ελλάδας.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με εμπορικές ή βιομηχανικές δραστηριότητες που διεξάγονται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ουγγαρίας.

Άρθρο 18

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, οι συντάξεις και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης που καταβάλλονται σε κάτοικο Ουγγαρίας για προηγούμενη εξαρτημένη απασχόληση, φορολογούνται **μόνο** στην Ουγγαρία.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το ίδιο το Κράτος της Ελλάδας ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτό, σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στο Κράτος αυτό ή υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Εντούτοις, μια τέτοια σύνταξη φορολογείται **μόνο** στην Ουγγαρία, αν το φυσικό πρόσωπο είναι υπήκοος και κάτοικος Ουγγαρίας.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με εμπορικές ή βιομηχανικές δραστηριότητες που διεξάγονται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ

ν. 2659/1998

Φ.Ε.Κ. 268/Α΄/1998

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ουζμπεκιστάν και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος του Ουζμπεκιστάν ή από τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτά, σ' ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την τοπική αρχή, φορολογείται **μόνο** στο Ουζμπεκιστάν.

παρ.2(β): Μια τέτοια σύνταξη, όμως, φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα, αν το φυσικό πρόσωπο είναι υπήκοος και κάτοικος Ελλάδας.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επαγγελματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ουζμπεκιστάν.

Άρθρο 18

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ουζμπεκιστάν έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στο Ουζμπεκιστάν.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Ελλάδας ή από τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτά, σ' ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την τοπική αρχή, φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Μια τέτοια σύνταξη, όμως, φορολογείται **μόνο** στο Ουζμπεκιστάν, αν το φυσικό πρόσωπο είναι υπήκοος και κάτοικος Ουζμπεκιστάν.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επαγγελματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή τοπική αρχή αυτού.

ΟΥΚΡΑΝΙΑ

ν. 3046/2002

Φ.Ε.Κ.199/Α΄/2002

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ουκρανίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

παρ.1: Τηρουμένων των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης και οποιαδήποτε παροχή που καταβάλλεται στον ως άνω κάτοικο, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2: Ο όρος “παροχή” σημαίνει ορισμένο ποσό πληρωτέο σε φυσικό πρόσωπο περιοδικώς κατά τακτά χρονικά διαστήματα εφ’ όρου ζωής ή για συγκεκριμένο ή διαπιστωμένο χρονικό διάστημα, ως συνέπεια υποχρέωσης για την πραγματοποίηση των καταβολών αυτών έναντι επαρκούς και πλήρους χρηματικού ανταλλάγματος ή ανταλλάγματος που μπορεί να αποτιμηθεί σε χρήμα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ουκρανίας ή πολιτική υποδιαίρεσή του ή τοπική αρχή αυτού, είτε από ταμεία που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την υποδιαίρεση ή προς την τοπική αρχή, φορολογούνται **μόνο** στην Ουκρανία.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ελλάδας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ουκρανίας.

Άρθρο 18

παρ.1: Τηρουμένων των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ουκρανίας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης και οποιαδήποτε παροχή που καταβάλλεται στον ως άνω κάτοικο, φορολογούνται **μόνο** στην Ουκρανία.

παρ.2: Ο όρος “παροχή” σημαίνει ορισμένο ποσό πληρωτέο σε φυσικό πρόσωπο περιοδικώς κατά τακτά χρονικά διαστήματα εφ’ όρου ζωής ή για συγκεκριμένο ή διαπιστωμένο χρονικό διάστημα, ως συνέπεια υποχρέωσης για πραγματοποίηση των καταβολών αυτών έναντι επαρκούς και πλήρους χρηματικού ανταλλάγματος ή ανταλλάγματος που μπορεί να αποτιμηθεί σε χρήμα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ελλάδας ή πολιτική υποδιαίρεσή του ή τοπική αρχή αυτού, είτε από ταμεία που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την υποδιαίρεση ή προς την τοπική αρχή, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ουκρανίας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στην Ουκρανία.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

ΠΟΛΩΝΙΑ

ν. 1939/1991

Φ.Ε.Κ.37/Α΄/1991

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Πολωνίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, οι συντάξεις και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Άρθρο 19

παρ.2: Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Πολωνίας ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτό, σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που προσέφερε προς το Κράτος αυτό ή υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, φορολογείται **μόνο** στην Πολωνία.

Εντούτοις, μία τέτοια σύνταξη φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα, αν ο αποδέκτης είναι υπήκοος και κάτοικος Ελλάδας.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Πολωνίας.

Άρθρο 18

Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, οι συντάξεις και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης που καταβάλλονται σε κάτοικο Πολωνίας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Πολωνία.

Άρθρο 19

παρ.2: Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Ελλάδας ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτό, σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που προσέφερε προς το Κράτος αυτό ή υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα.

Εντούτοις, μία τέτοια σύνταξη φορολογείται **μόνο** στην Πολωνία, αν ο αποδέκτης είναι υπήκοος και κάτοικος Πολωνίας.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

ν. 3009/2002

Φ.Ε.Κ.90/Α΄/2002

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Πορτογαλίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

Τηρουμένων των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Πορτογαλίας ή πολιτική ή διοικητική υποδιαίρεσή του ή τοπική αρχή αυτού, είτε από ταμεία που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την υποδιαίρεσή του ή προς την αρχή αυτού, φορολογούνται **μόνο** στην Πορτογαλία.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ελλάδας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική ή διοικητική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Πορτογαλίας.

Άρθρο 18

Τηρουμένων των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Πορτογαλίας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Πορτογαλία.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ελλάδας ή πολιτική ή διοικητική υποδιαίρεσή του ή τοπική αρχή αυτού, είτε από ταμεία που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την υποδιαίρεσή του ή προς την αρχή αυτού, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Πορτογαλίας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στην Πορτογαλία.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική ή διοικητική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

v. 2279/1995

Φ.Ε.Κ.9/Α'1995

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ρουμανίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 19

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 20, οι συντάξεις και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Άρθρο 20

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Ρουμανίας, περιφερειακή ή διοικητική μονάδα ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτό, σ' ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που προσέφερε προς το Κράτος αυτό ή μονάδα ή αρχή αυτού, φορολογείται **μόνο** στη Ρουμανία.

παρ.2(β): Εν τούτοις, τέτοιες συντάξεις φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα, αν το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ελλάδας.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 19 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή περιφερειακή διοικητική μονάδα ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ρουμανίας.

Άρθρο 19

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 20, οι συντάξεις και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης που καταβάλλονται σε κάτοικο Ρουμανίας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στη Ρουμανία.

Άρθρο 20

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Ελλάδας, περιφερειακή ή διοικητική μονάδα ή τοπική αρχή αυτού ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτό, σ' ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που προσέφερε προς το Κράτος αυτό ή μονάδα ή αρχή αυτού, φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Εν τούτοις, τέτοιες συντάξεις φορολογούνται **μόνο** στη Ρουμανία, αν το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ρουμανίας.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 19 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή περιφερειακή διοικητική μονάδα ή τοπική αρχή αυτού.

ΣΛΟΒΑΚΙΑ

v. 1838/1989

Φ.Ε.Κ.86/A'/1989

Βλ. "ΟΥΓΓΑΡΙΑ"

ΣΛΟΒΕΝΙΑ

v. 3084/2002

Φ.Ε.Κ.318/A'/2002

Βλ. "ΓΕΩΡΓΙΑ"

ΣΟΥΗΔΙΑ

v. 4300/1963

Φ.Ε.Κ. 73/A'/1963

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Σουηδίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο XVI

Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου XIV, συντάξεις ή άλλες παρόμοιες πληρωμές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

Άρθρο XIV

παρ.1: Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Σουηδίας ή από κεφάλαια που δημιουργήθηκαν από το Κράτος αυτό ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή του, σε οποιοδήποτε άτομο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή την πολιτική υποδιαίρεση ή την τοπική αρχή αυτού, κατά την εκτέλεση λειτουργήματος διοικητικής φύσεως, φορολογούνται **και στα δύο** Κράτη.

Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Σουηδίας, καθώς και συντάξεις που καταβάλλονται από Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης ή άλλους παρόμοιους Οργανισμούς, όπως π.χ.

- Forsakringskassan (The National Social Insurance Office)= Εθνικό Γραφείο Κοινωνικής Ασφάλισης, το οποίο εποπτεύεται από το Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Ασφάλισης (Riksforsakringsverket=The National Social Insurance Board),

- Statens Pensionsverk-SPV (The National Government Employee Board)=Εθνικό Συμβούλιο Συνταξιοδότησης Μισθωτών και

- ΚΡΑ,

φορολογούνται **και στα δύο** Κράτη.

παρ.2: Οι διατάξεις του άρθρου XVI έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με εμπόριο ή εργασία που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Σουηδίας.

Άρθρο XVI

Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου XIV, συντάξεις ή άλλες παρόμοιες πληρωμές που καταβάλλονται σε κάτοικο Σουηδίας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στη Σουηδία.

Άρθρο XIV

παρ.1: Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ελλάδας ή από κεφάλαια που δημιουργήθηκαν από το Κράτος αυτό ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή του, σε οποιοδήποτε άτομο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή την πολιτική υποδιαίρεση ή την τοπική αρχή αυτού, κατά την εκτέλεση λειτουργήματος διοικητικής φύσεως, φορολογούνται **και στα δύο** Κράτη.

Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ελλάδας, καθώς και συντάξεις που καταβάλλονται από Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης ή άλλους παρόμοιους Οργανισμούς (π.χ. ΙΚΑ, ΤΕΒΕ, ΟΓΑ, ΤΣΜΕΔΕ), φορολογούνται **και στα δύο** Κράτη.

παρ.2: Οι διατάξεις του άρθρου XVI έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με εμπόριο ή εργασία που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

ΤΟΥΡΚΙΑ

v. 3228/2004

Φ.Ε.Κ. 32/Α'/2004

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Τουρκίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

παρ.1: Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα. Η εν λόγω διάταξη θα έχει εφαρμογή και στις ισόβιες παροχές που καταβάλλονται στον ως άνω κάτοικο.

παρ.2: Ο όρος "ισόβιες παροχές" σημαίνει ένα συγκεκριμένο ποσό που καταβάλλεται περιοδικά σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα, συνέπεια αναληφθείσας υποχρέωσης για την πραγματοποίηση των καταβολών αυτών έναντι επαρκούς και πλήρους χρηματικού ανταλλάγματος ή ανταλλάγματος δεκτικού αποτίμησης σε χρήμα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Τουρκίας ή από πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, είτε από ταμεία που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την πολιτική υποδιαίρεση ή την τοπική αρχή αυτού, φορολογούνται **μόνο** στην Τουρκία.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Ελλάδας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Τουρκίας.

Άρθρο 18

παρ.1: Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Τουρκίας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Τουρκία. Η εν λόγω διάταξη θα έχει εφαρμογή και στις ισόβιες παροχές που καταβάλλονται στον ως άνω κάτοικο.

παρ.2: Ο όρος “ισόβιες παροχές” σημαίνει ένα συγκεκριμένο ποσό που καταβάλλεται περιοδικά σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα, συνέπεια αναληφθείσας υποχρέωσης για την πραγματοποίηση των καταβολών αυτών έναντι επαρκούς και πλήρους χρηματικού ανταλλάγματος ή ανταλλάγματος δεκτικού αποτίμησης σε χρήμα.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος της Ελλάδας ή από πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, είτε από ταμεία που έχουν συσταθεί από αυτά, σε φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος αυτό ή προς την πολιτική υποδιαίρεση ή την τοπική αρχή αυτού, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Εάν, όμως, το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος Τουρκίας, οι συντάξεις της παρ.2(α) φορολογούνται **μόνο** στην Τουρκία.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

ΤΣΕΧΙΑ

v. 1838/1989

Φ.Ε.Κ. 86/A'/1989

Βλ. “ΟΥΓΓΑΡΙΑ”

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

v. 1191/1981

Φ.Ε.Κ. 206/A'/1981

1) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Φινλανδίας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Ελλάδας.

Άρθρο 18

παρ.1: Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες φύσης αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Ελλάδας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2: Ανεξαρτήτως των διατάξεων της παραγράφου 1 και με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται σύμφωνα με την Κοινωνική Ασφαλιστική Νομοθεσία της Φινλανδίας, φορολογούνται **μόνο** στη Φινλανδία.

Άρθρο 19

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Φινλανδίας ή από Ν.Π.Δ.Δ. ή από τοπική αρχή αυτού ή από Ταμεία που έχουν συσταθεί από αυτά, σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος της Φινλανδίας ή το Νομικό πρόσωπο ή την τοπική αρχή αυτού, φορολογείται **μόνο** στη Φινλανδία.

παρ.2(β): Εντούτοις, μια τέτοια σύνταξη φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα, αν το φυσικό πρόσωπο είναι υπήκοος και κάτοικος Ελλάδας.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ή τοπική αρχή αυτού.

2) Φορολογική μεταχείριση συντάξεων που προέρχονται από πηγές Ελλάδας και καταβάλλονται σε κάτοικο (resident) Φινλανδίας.

Άρθρο 18

παρ.1: Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιας φύσης αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο Φινλανδίας έναντι προηγούμενης εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται **μόνο** στη Φινλανδία.

παρ.2: Ανεξαρτήτως των διατάξεων της παραγράφου 1 και με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται σύμφωνα με την Κοινωνική Ασφαλιστική Νομοθεσία της Ελλάδας, φορολογούνται **μόνο** στην Ελλάδα (π.χ. ΙΚΑ, ΤΕΒΕ, ΟΓΑ, ΤΣΜΕΔΕ).

Άρθρο 19

παρ.2(α): Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από το Κράτος της Ελλάδας ή από Ν.Π.Δ.Δ. ή από τοπική αρχή αυτού ή από Ταμεία που έχουν συσταθεί από αυτά, σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το Κράτος της Ελλάδας ή το Νομικό πρόσωπο ή την τοπική αρχή αυτού, φορολογείται **μόνο** στην Ελλάδα.

παρ.2(β): Εντούτοις, μια τέτοια σύνταξη φορολογείται **μόνο** στη Φινλανδία, αν το φυσικό πρόσωπο είναι υπήκοος και κάτοικος Φινλανδίας.

παρ.3: Οι διατάξεις του άρθρου 18 έχουν εφαρμογή σε συντάξεις για υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από το εν λόγω Κράτος ή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ή τοπική αρχή αυτού.

III. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

1. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ, ΔΩΡΕΩΝ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

Κάθε περιουσιακό στοιχείο που μεταβιβάζεται με κληρονομιά, δωρεά ή γονική παροχή υποβάλλεται σε φόρο, ο οποίος υπολογίζεται στην αξία αυτού κατά το χρόνο θανάτου ή κατά το χρόνο της δωρεάς ή γονικής παροχής, είτε γι' αυτή καταρτίστηκε έγγραφο είτε όχι. Υπόχρεος σε φόρο είναι ο κληρονόμος, ο δωρεοδόχος ή ο δικαιούχος της παροχής αντίστοιχα και χρόνος φορολογίας είναι, κατά κανόνα, ο χρόνος θανάτου ή ο χρόνος κατάρτισης του συμβολαίου. Όταν όμως πρόκειται για δωρεά ή γονική παροχή κινητών, για την οποία δεν καταρτίζεται έγγραφο, ως χρόνος φορολογίας θεωρείται ο χρόνος που παραδίδονται τα κινητά πράγματα.

Το **όριο της γονικής παροχής**, μέχρι του οποίου επιβάλλεται ο μισός φόρος δωρεάς ανέρχεται σε 100.000 ευρώ από κάθε γονέα ή σε 130.000 ευρώ, όταν δεν ζει ο ένας από τους δύο γονείς.

Υπόχρεοι για την υποβολή της δήλωσης είναι οι κληρονόμοι ή οι συμβαλλόμενοι και, σε περίπτωση άτυπης δωρεάς, είναι ο δωρεοδόχος. **Αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ.** της κατοικίας του κληρονομούμενου ή του δωρητή ή γονέα. Αν ο κληρονομούμενος ήταν κάτοικος της αλλοδαπής, αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού. Αν όμως ο κληρονομούμενος είχε την κατοικία του στην αλλοδαπή, αλλά πέθανε στην

Ελλάδα, αρμόδιος είναι ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. του τόπου θανάτου. Η κατοικία του κληρονομούμενου προκύπτει από το Α.Φ.Μ. αυτού.

Η δήλωση **υποβάλλεται** μέσα σε έξι μήνες από το χρόνο θανάτου ή της δημοσίευσης της διαθήκης ή πριν από την κατάρτιση του συμβολαίου δωρεάς ή γονικής παροχής και, προκειμένου για άτυπες δωρεές, μέσα σε έξι μήνες από την παράδοση του αντικειμένου της δωρεάς στο δωρεοδόχο. Αν ο κληρονομούμενος ή οι κληρονόμοι του διέμεναν κατά το χρόνο θανάτου στην αλλοδαπή, η προθεσμία είναι ετήσια. Η κατά τα άνω εξάμηνη ή ετήσια προθεσμία μπορεί να παραταθεί για τρεις (3) κατ' ανώτατο όριο μήνες, με απόφαση του προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., αν συντρέχουν σοβαροί λόγοι.

Σε περίπτωση **εκπρόθεσμης υποβολής** της φορολογικής δήλωσης επιβάλλεται πρόσθετος φόρος σε ποσοστό 1% για κάθε μήνα καθυστέρησης υποβολής της δήλωσης.

Με βάση τη συγγενική σχέση με τον κληρονομούμενο ή το δωρητή-γονέα, οι κληρονόμοι-δωρεοδόχοι κατατάσσονται σε τρεις (3) κατηγορίες, για καθεμιά από τις οποίες ισχύει ιδιαίτερο αφορολόγητο ποσό και ιδιαίτερη κλίμακα με προοδευτικούς, κατά κλιμάκια, φορολογικούς συντελεστές, ως εξής:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α'

Για κληρονομική μερίδα ή κληροδοσία που περιέρχεται σε: α) σύζυγο του κληρονομούμενου, β) κατιόντες πρώτου βαθμού (τέκνα από νόμιμο γάμο, τέκνα χωρίς γάμο έναντι της μητέρας, αναγνωρισθέντα εκούσια ή δικαστικά έναντι του πατέρα, νομιμοποιηθέντα με επιγενόμενο γάμο ή δικαστικά έναντι και των δύο γονέων), γ) κατιόντες εξ αίματος δευτέρου βαθμού, δ) ανιόντες εξ αίματος πρώτου βαθμού.

Κλιμάκια (ευρώ)	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου (ευρώ)	Φορολογητέα περιουσία (ευρώ)	Φόρος που αναλογεί (ευρώ)
80.000	-	-	80.000	-
20.000	5	1.000	100.000	1.000
120.000	10	12.000	220.000	13.000
Υπερβάλλον	20			

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β'

Για κληρονομική μερίδα ή κληροδοσία που περιέρχεται σε: α) κατιόντες τρίτου και επόμενων βαθμών, β) ανιόντες δεύτερου και επόμενων βαθμών, γ) εκούσια ή δικαστικά αναγνωρισθέντα τέκνα έναντι των ανιόντων του πατέρα που τα αναγνώρισε, δ) κατιόντες του αναγνωρισθέντος έναντι του αναγνωρίσαντος και των ανιόντων αυτού, ε) αδελφούς (αμφιθαλείς ή ετεροθαλείς), στ) συγγενείς εξ αίματος τρίτου βαθμού εκ πλαγίου, ζ) πατριούς και μητριές, η) τέκνα από προηγούμενο γάμο του συζύγου, θ) τέκνα εξ αγχιστείας (γαμπρούς-νύφες) και ι) ανιόντες εξ αγχιστείας (πεθερό-πεθερά).

Κλιμάκια (ευρώ)	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου (ευρώ)	Φορολογητέα περιουσία (ευρώ)	Φόρος που αναλογεί (ευρώ)
15.000	-	-	15.000	-
45.000	10	4.500	60.000	4.500
160.000	20	32.000	220.000	36.500
Υπερβάλλον	30			

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ'

Για κληρονομική μερίδα ή κληροδοσία που περιέρχεται σε οποιονδήποτε άλλον εξ αίματος ή εξ αγχιστείας συγγενή του κληρονομούμενου ή εξωτικό.

Κλιμάκια (ευρώ)	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου (ευρώ)	Φορολογητέα περιουσία (ευρώ)	Φόρος που αναλογεί (ευρώ)
5.000	-	-	5.000	-
55.000	20	11.000	60.000	11.000
160.000	30	48.000	220.000	59.000
Υπερβάλλον	40			

(Οι ανωτέρω κλίμακες φορολογίας ισχύουν από 1ης Ιανουαρίου 2006).

Ο φόρος που προκύπτει με βάση την υποβαλλόμενη δήλωση ή την πράξη προσδιορισμού φόρου που έγινε οριστική λόγω μη άσκησης προσφυγής βεβαιώνεται και καταβάλλεται σε 24 ίσες διμηνιαίες δόσεις, καθεμιά από τις οποίες δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 500 ευρώ, πλην της τελευταίας. Αν καταβληθεί ολόκληρο το ποσό που βεβαιώθηκε, μέσα στην πρώτη διμηνιαία δόση, γίνεται **έκπτωση** ποσοστού 5%. Το ίδιο ποσοστό εκπίπτει αν ο υπόχρεος καταβάλει το σύνολο του ποσού που προκύπτει με το συμβιβασμό εντός της προθεσμίας καταβολής του 1/5 αυτού. Προϋπόθεση αναγκαία για την καταβολή του φόρου σε δόσεις είναι το αντικείμενο της κληρονομιάς ή της δωρεάς να βρίσκεται στην κυριότητα του κληρονόμου ή δωρεοδόχου.

Το δικαίωμα του Δημοσίου για επιβολή φόρου κληρονομιάς ή δωρεάς-γονικής παροχής **παραγράφεται** μετά την πάροδο δέκα ετών, αν υποβλήθηκε φορολογική δήλωση ή δεκαπέντε ετών, αν δεν υποβλήθηκε φορολογική δήλωση. Η δεκαετής ή δεκαπενταετής προθεσμία αρχίζει από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο υποβλήθηκε η φορολογική δήλωση ή μέσα στο οποίο έληξε η προθεσμία για υποβολή της δήλωσης, αντίστοιχα. Για την περίπτωση που δεν υποβλήθηκε δήλωση, μετά την πάροδο της δεκαπενταετίας και μέσα στην επόμενη δεκαπενταετία δε χορηγείται πιστοποιητικό κληρονομιάς, αν δεν υποβληθεί δήλωση και καταβληθεί ο επιμεριστικός φόρος. Ανεξαρτήτως όμως των παραπάνω, το δικαίωμα του δημοσίου είναι παραγεγραμμένο για όλες τις υποθέσεις, για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι 31.12.1989.

Απαγορεύεται να καταρτισθεί συμβολαιογραφικό έγγραφο που να μεταβιβάζει την κυριότητα ή να συνιστά εμπράγματα δικαιώματα σε κινητά ή ακίνητα, που αποκτήθηκαν με κληρονομιά ή δωρεά, αν δεν προσκομιστεί **πιστοποιητικό** φόρου κληρονομιάς ή δωρεάς, από το οποίο να προκύπτει ότι υποβλήθηκε η οικεία φορολογική δήλωση και καταβλήθηκε ο επιμεριστικός φόρος, ή αντίγραφο της υποβληθείσας δήλωσης με υπεύθυνη δήλωση του υπόχρεου ότι τα στοιχεία αυτής δεν έχουν μεταβληθεί και ότι δεν οφείλεται ή έχει εξοφληθεί ο αναλογών φόρος.

- ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ, ΔΩΡΕΩΝ-ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

Μεταξύ των άλλων, το δημόσιο, οι δήμοι-κοινότητες, οι ιεροί ναοί-ιερές μονές, το ιερό κοινό του Παναγίου Τάφου, η ιερά μονή του όρους Σινά, η Ορθόδοξη εκκλησία της Αλβανίας και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου απαλλάσσονται από το φόρο και παράλληλα δεν έχουν υποχρέωση να υποβάλουν

φορολογική δήλωση. Επίσης απαλλάσσονται τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα και οι αλλοδαποί, με την επιφύλαξη του όρου της αμοιβαιότητας, και εφόσον προβλέπεται απαλλαγή από διεθνή σύμβαση. Κάθε παραχώρηση που γίνεται από το δημόσιο ή δήμο ή κοινότητα ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, χωρίς αντάλλαγμα, προς οποιονδήποτε και το βοήθημα ή η αποζημίωση που καταβάλλεται στη χήρα, τα παιδιά, τους γονείς και τις άγαμες αδελφές του ασφαλισμένου από ασφαλιστικό ταμείο ή οργανισμό, λόγω θανάτου του ασφαλισμένου απαλλάσσονται από τον οικείο φόρο.

Εκτός από τις απαλλαγές, που ισχύουν γενικά στις κληρονομίες και στις δωρεές γονικές παροχές, ο νόμος προβλέπει πρόσθετες απαλλαγές για ορισμένες κατηγορίες φορολογουμένων. Ενδεικτικά:

- ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

Όταν μεταβιβάζεται με κληρονομιά ή δωρεά-γονική παροχή γεωργοκτηνοτροφική έκταση προς τέκνα, σύζυγο, γονείς ή αδέρφια, κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, απαλλάσσεται από το φόρο.

Ανεξάρτητα από την πιο πάνω απαλλαγή και πρόσθετα σ' αυτή, τριπλασιάζονται τα αφορολόγητα ποσά της Α' και Β' κατηγορίας για κληρονόμους ή δωρεοδόχους κατιόντες ή ανιόντες ή σύζυγο του κληρονομούμενου ή του δωρητή, όταν η κληρονομική μερίδα αποτελείται, κατά το μισό τουλάχιστον της αξίας της, από γεωργοκτηνοτροφικά περιουσιακά στοιχεία και ο κληρονομούμενος-δωρητής και ο κληρονόμος-δωρεοδόχος είναι, κατά κύριο επάγγελμα, γεωργοκτηνοτρόφοι.

- ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ

Όταν κληρονομείται κατά πλήρη κυριότητα:

α) κατοικία, παρέχεται απαλλαγή μέχρι 75.000 ευρώ για κάθε άγαμο κληρονόμο ή κληροδόχο και μέχρι 115.000 ευρώ για κάθε έγγαμο και διαζευγμένο ή χήρο ή άγαμο γονέα, που έχουν την επιμέλεια των τέκνων τους. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 23.000 ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα αυτών και κατά 35.000 ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα τους, εφόσον στο δικαιούχο κληρονόμο ή κληροδόχο περιέρχεται μία μόνο οικία ή ένα διαμέρισμα εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα και όχι ποσοστό εξ' αδιαιρέτου

β) οικόπεδο, παρέχεται απαλλαγή μέχρι 35.000 ευρώ για κάθε άγαμο κληρονόμο ή κληροδόχο και μέχρι 64.000 ευρώ για κάθε έγγαμο και διαζευγμένο ή χήρο ή άγαμο γονέα, που έχουν την επιμέλεια των τέκνων τους. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 10.000 ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα αυτών και κατά 12.000 ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα τους, εφόσον στο δικαιούχο κληρονόμο ή κληροδόχο περιέρχεται ένα μόνο οικόπεδο εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα και όχι ποσοστό εξ αδιαιρέτου.

- ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ

Όταν μεταβιβάζεται με γονική παροχή εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα:

α) κατοικία, δεν υπόκειται σε φόρο ποσό μέχρι 75.000 ευρώ για κάθε άγαμο δικαιούχο. Το ποσό αυτό ανέρχεται σε 115.000 ευρώ, προκειμένου για έγγαμο και διαζευγμένο ή χήρο ή άγαμο γονέα, που έχουν την επιμέλεια των τέκνων τους και προσαυξάνεται κατά 23.000 ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα αυτών και κατά 35.000 ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα τους.

β) οικόπεδο, δεν υπόκειται σε φόρο ποσό μέχρι 35.000 ευρώ για κάθε άγαμο δικαιούχο. Το ποσό αυτό ανέρχεται σε 64.000 ευρώ, προκειμένου για έγγαμο και διαζευγμένο ή χήρο ή άγαμο γονέα, που έχουν την επιμέλεια των τέκνων τους και

προσαυξάνεται κατά 10.000 ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα αυτών και κατά 12.000 ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα τους.

- ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

Αν ο κληρονόμος ή ο δωρεοδότης έχει αναπηρία πάνω από 67%, ο φόρος που αναλογεί στη μέχρι 138.000 ευρώ αξία της μεταβιβαζόμενης περιουσίας μειώνεται κατά 60%.

Αν ο δικαιούχος της κληρονομιάς είναι ανήλικο τέκνο του κληρονομούμενου, ή ο επιζών σύζυγος απαλλάσσεται από το φόρο συνολική αξία 300.000 ευρώ.

2. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

A. ΦΟΡΟΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

- ΓΕΝΙΚΑ

Σε κάθε μεταβίβαση ακινήτου με επαχθή αιτία (αντάλλαγμα) ή εμπράγματος επί ακινήτου δικαιώματος καθώς και σε μεταβίβαση πλοίου με ελληνική σημαία επιβάλλεται φόρος στην αξία αυτών.

- ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΦΟΡΟΥ

Σε περίπτωση μεταβίβασης ακινήτου με επαχθή αιτία ο φόρος υπολογίζεται στην αγοραία ή αντικειμενική αξία του ακινήτου ή στο τίμημα, εφόσον αυτό είναι μεγαλύτερο από την αντικειμενική. Οι συντελεστές του φόρου είναι 7% για το τμήμα της αξίας μέχρι 15.000 ευρώ και 9% για το τμήμα της αξίας του πάνω από 15.000 ευρώ. Αν το ακίνητο που μεταβιβάζεται βρίσκεται σε περιοχή που λειτουργεί ή έχει συσταθεί πυροσβεστική υπηρεσία οι πιο πάνω συντελεστές αυξάνονται κατά δύο μονάδες αντίστοιχα, δηλαδή σε 9% ή 11%. Στο ποσό αυτό του κύριου φόρου επιβάλλεται και φόρος υπέρ δήμων και κοινοτήτων 3%. Επί διανομής ακινήτων ο συντελεστής του φόρου μειώνεται στο τέταρτο του ακεραίου, που ισχύει κατά περίπτωση, ενώ επί ανταλλαγής ακινήτων ίσης αξίας, μειώνεται στο ½ αυτού.

- ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ

Στις περιοχές που εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα, κατά την υποβολή της δήλωσης Φ.Μ.Α. ο φορολογούμενος υποχρεούται να αναγράψει σ' αυτή την αντικειμενική αξία του μεταβιβαζόμενου ακινήτου, βάσει της οποίας καταβάλει εφάπαξ το φόρο που αναλογεί. Σε περίπτωση που το αναγραφόμενο στη δήλωση τίμημα είναι μεγαλύτερο της αντικειμενικής ο φόρος υπολογίζεται επί του τιμήματος.

- ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΦΟΡΟΙ

Για όσους υπόχρεους δεν υποβάλουν δήλωση ή υποβάλουν ανακριβή ή εκπρόθεσμη, επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται από το ν.2523/97. Ειδικότερα με την παρ.1 του άρθρου 1 του ν.2523/97 ορίζεται ότι:

α) Όταν δεν υποβληθεί καθόλου δήλωση επιβάλλεται πρόσθετος φόρος που ορίζεται σε ποσοστό 2,5% επί του φόρου την πληρωμή του οποίου θα απέφυγε ο υπόχρεος λόγω μη υποβολής της δήλωσης, για κάθε μήνα καθυστέρησης.

β) Όταν υποβληθεί ανακριβής δήλωση επιβάλλεται στον υπόχρεο πρόσθετος φόρος που ορίζεται σε ποσοστό 2% επί του φόρου την πληρωμή του οποίου θα απέφυγε, για κάθε μήνα καθυστέρησης.

γ) Όταν η δήλωση υποβληθεί εκπρόθεσμα, επιβάλλεται πρόσθετος φόρος που ορίζεται σε ποσοστό 1% επί του φόρου που οφείλεται με τη δήλωση για κάθε μήνα καθυστέρησης.

- ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΓΙΑ ΕΠΙΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ

Το δικαίωμα του δημοσίου για επιβολή Φ.Μ.Α. παραγράφεται μετά πάροδο

πενταετίας από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο επιδόθηκε η δήλωση Φ.Μ.Α. Επίσης το δικαίωμα του δημοσίου για τον καταλογισμό του κυρίου και πρόσθετου φόρου παραγράφεται μετά την πάροδο 15 ετών από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο παρασχέθηκε η απαλλαγή, έστω κι αν η υπόθεση περαιώθηκε σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ.2 και 3 του Α.Ν.1521/50.

- ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

1. Απαλλαγή από το Φόρο Μεταβίβασης για αγορά Πρώτης Κατοικίας (ν.1078/80).

Σε περίπτωση αγοράς οικίας, διαμερίσματος ή οικοπέδου, κατά πλήρη κυριότητα παρέχεται απαλλαγή από το Φ.Μ.Α. εφόσον πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του νόμου.

Η απαλλαγή παρέχεται:

α) Για αγορά κατοικίας από άγαμο μέχρι ποσού αξίας 75.000 ευρώ.

β) Για αγορά κατοικίας από έγγαμο και διαζευγμένο ή χήρο ή άγαμο γονέα, που έχουν την επιμέλεια των τέκνων τους μέχρι ποσού αξίας 115.000 ευρώ. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 23.000 ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα αυτών και κατά 33.000 ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα τους.

γ) Για αγορά οικοπέδου από άγαμο μέχρι ποσού αξίας 35.000 ευρώ, ενώ από έγγαμο και διαζευγμένο ή χήρο ή άγαμο γονέα που έχουν την επιμέλεια των τέκνων τους μέχρι ποσού αξίας 64.000 ευρώ. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 10.000 ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα αυτών και κατά 12.000 ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα τους.

Η απαλλαγή παρέχεται μόνο σε φυσικά πρόσωπα (έγγαμο ή άγαμο) και συγκεκριμένα μόνο σε Έλληνες υπηκόους που κατοικούν στην Ελλάδα, σε ομογενείς από την Τουρκία, Β. Ήπειρο και Κύπρο και τους Πόντιους από τη Ρωσία, εφόσον δεν απέκτησαν την ιθαγένεια τρίτου κράτους και στους υπηκόους των Κρατών-Μελών της Ε.Ε. που διαμένουν μόνιμα και εργάζονται στη χώρα μας. Συνεπώς δεν δικαιούνται της απαλλαγής οι Έλληνες φοιτητές για όσο διάστημα παραμένουν σπουδάζοντας στο εξωτερικό, οι Έλληνες που εργάζονται στο εξωτερικό, είτε σε δική τους επιχείρηση, είτε με σχέση εξαρτημένης εργασίας.

Κατ' εξαίρεση για τους έμμισθους Έλληνες δημοσίους υπαλλήλους που υπηρετούν στο εξωτερικό θεωρείται ότι η κατοικία τους βρίσκεται στην Ελλάδα και συνεπώς δικαιούνται της απαλλαγής. Επίσης, με τις διατάξεις του Ν.2892/2001 η απαλλαγή πρώτης κατοικίας (ν.1078/1980) από το Φ.Μ.Α επεκτείνεται και για τους ομογενείς ή Έλληνες που εργάστηκαν στο εξωτερικό τουλάχιστον για 6 χρόνια, εφόσον είναι γραμμένοι κατά το χρόνο της αγοράς στα οικεία δημοτολόγια της Ελλάδας, έστω κι αν δεν κατοικούν μόνιμα στη Χώρα μας.

2. Απαλλαγή όταν ο αγοραστής είναι κατά κύρια απασχόληση αγρότης.

Η προβλεπόμενη απαλλαγή από τις διατάξεις των νόμων 634/1977 και 2520/1997 κατά την αγορά αγροτικών εκτάσεων παρέχεται και στους Έλληνες ομογενείς.

Με το ν. 3220/2005 καταργήθηκαν οι περιορισμοί ως προς τα αφορολόγητα ποσά και παρέχεται πλήρης απαλλαγή ανεξάρτητα από την αξία ή την έκταση του ακινήτου.

3. Αγορά ακινήτου με εισαγωγή συναλλάγματος

Με την παράγραφο 3 του ν.2873/2000 που ισχύει από τις 28.12.2000, καταργήθηκε η απαλλαγή που υπήρχε για το μισό του φόρου μεταβίβασης για τις περιπτώσεις αγοράς ακινήτων με εισαγωγή συναλλάγματος από ομογενείς, Έλληνες ναυτικούς και Έλληνες εργαζόμενους στο εξωτερικό, λόγω της απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου η οποία έκρινε ότι η ισχύουσα νομοθεσία συνιστά διακριτική φορολογική μεταχείριση προς τους μη Έλληνες Ευρωπαίους πολίτες.

Β. ΦΟΡΟΣ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΥΠΕΡΤΙΜΗΜΑΤΟΣ - ΤΕΛΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Με το ν.3427/2006 (ΦΕΚ 312 Α΄) επιβλήθηκε Φόρος Αυτομάτου Υπερτιμήματος (Φ.Α.Υ.) στις μεταβιβάσεις ακινήτων που αποκτώνται με οποιαδήποτε αιτία (αγορά, κληρονομιά, γονική παροχή κλπ) από 1.1.2006 και μεταβιβάζονται περαιτέρω με πώληση.

Υπόχρεος για την καταβολή του Φ.Α.Υ. είναι ο πωλητής του ακινήτου.

Στις συμβάσεις μεταβίβασης ακινήτων που υπόκεινται σε Φ.Α.Υ., ο αγοραστής καταβάλλει τέλος συναλλαγής με συντελεστή 1% επί της αξίας του ακινήτου (αντικειμενικής ή δηλωθείσας στο συμβόλαιο, εάν η δηλωθείσα αξία είναι μεγαλύτερη της αντικειμενικής).

Ως φορολογητέα αξία για τον υπολογισμό του Φ.Α.Υ. ορίζεται η διαφορά μεταξύ της τιμής κτήσης και της τιμής πώλησης του ακινήτου σύμφωνα με το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων ή με βάση τα συγκριτικά στοιχεία της Δ.Ο.Υ., όπου δεν εφαρμόζεται αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το τυχόν μεγαλύτερο τίμημα που αναγράφεται είτε στο συμβόλαιο κτήσης είτε στο συμβόλαιο πώλησης.

Ο συντελεστής του Φ.Α.Υ. ορίζεται σε ποσοστό:

α) 20%, αν η μεταβίβαση γίνει σε χρονικό διάστημα έως και πέντε (5) ετών από την κτήση του ακινήτου,

β) 10%, αν η μεταβίβαση γίνει σε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των πέντε (5) έως και δεκαπέντε (15) ετών από την κτήση του ακινήτου,

γ) 5%, αν η μεταβίβαση γίνει σε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δεκαπέντε (15) έως και είκοσι πέντε (25) ετών από την κτήση του ακινήτου.

Αν η μεταβίβαση γίνει μετά την πάροδο είκοσι πέντε (25) ετών από την κτήση του ακινήτου ή του εμπραγμάτου επ' αυτού δικαιώματος, δεν επιβάλλεται Φ.Α.Υ.

Σε όσες περιπτώσεις επιβάλλεται Φ.Α.Υ. και τέλος συναλλαγής δεν επιβάλλεται φόρος μεταβίβασης ακινήτων.

Οι δικαιούχοι αγοράς πρώτης κατοικίας (ν.1078/80) και οι αγρότες απαλλάσσονται από το τέλος συναλλαγής με τις ίδιες προϋποθέσεις που ισχύουν και για την απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης ακινήτων.

3. ΦΟΡΟΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

- ΓΕΝΙΚΑ

Φόρος επιβάλλεται στην ακίνητη περιουσία που βρίσκεται στην Ελλάδα, την πρώτη Ιανουαρίου κάθε έτους ανεξάρτητα από την κατοικία του φυσικού προσώπου ή την έδρα του νομικού προσώπου. Σε φόρο υποβάλλεται η συνολική αξία της περιουσίας που ανήκει σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο και αποτελείται από ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα ή εμπράγματα δικαιώματα σ' αυτό, εκτός της υποθήκης.

- ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Υποκείμενο του φόρου είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από την ιθαγένεια, κατοικία ή την έδρα του.

- ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΣΕ ΦΟΡΟ

Κάθε φυσικό πρόσωπο που η αξία της ακίνητης περιουσίας του υπερβαίνει τα 243.600 ευρώ για άγαμο, τα 487.200 ευρώ για έγγαμους προσαυξανόμενο κατά 61.650 ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα τους και κατά 73.400 ευρώ για καθένα από τα επόμενα τέκνα τους.

Τα νομικά πρόσωπα που η αξία της ακίνητης περιουσίας τους υπερβαίνει τα

243.600 ευρώ.

Ειδικά για τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που επιδιώκουν αποδεδειγμένα σκοπούς κοινωφελείς, θρησκευτικούς, φιλανθρωπικούς και εκπαιδευτικούς καθώς και για τα ημεδαπά κοινωφελή ιδρύματα, που η αξία της ακίνητης περιουσίας τους υπερβαίνει τα 607.490 ευρώ.

Τα ανωτέρω αναγραφόμενα ποσά, ισχύουν από 1.1.2002.

- ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ

Στο άρθρο 23 του νόμου, ορίζονται ρητά και περιοριστικά οι απαλλαγές που παρέχονται σε φυσικά και νομικά πρόσωπα.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ορισμένες περιπτώσεις που απαλλάσσονται του φόρου.

- Οι δασικές εκτάσεις.
- Τα ακίνητα που φορολογούνται ως κληρονομιά, για μια διετία, εφόσον η καταβολή του βάσει δήλωσης φόρου προβλέπεται από το νόμο να γίνεται σε μηνιαίες δόσεις. Η διετία αρχίζει από τον επόμενο του χρόνου που γεννήθηκε η φορολογική υποχρέωση. Επισημαίνεται ότι στις περιπτώσεις κληρονομιών ακινήτων που η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε πριν την 1 Δεκεμβρίου 1998 (ημερομηνία ισχύος του ν.2648/98) θα λαμβάνονται υπόψη οι τριμηνιαίες δόσεις.
- Το πενήντα τοις εκατόν (50%) της αξίας των ακινήτων που βρίσκονται σε αδόμητη αρχαιολογική ζώνη και έχουν δεσμευθεί από την αρχαιολογική υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού.
- Κτίσματα τα οποία έχουν κηρυχθεί απαλλοτριωτέα καθώς και κτίσματα για τα οποία έχει εκδοθεί άδεια ή πρωτόκολλο κατεδάφισης.
- Επίσης το πενήντα τοις εκατόν (50%) της αξίας των γηπέδων που τελούν υπό αναγκαστική απαλλοτρίωση.
- Τα ακίνητα που παραχωρούνται κατά χρήση χωρίς αντάλλαγμα στο Ελληνικό Δημόσιο.

- ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΔΗΛΩΣΗΣ

Τα φυσικά πρόσωπα, που η αξία της ακίνητης περιουσίας τους υπερβαίνει το ποσό των 243.600 ευρώ για άγαμο και τα 487.200 ευρώ για έγγαμο.

Τα ανωτέρω ποσά ισχύουν από 1.1.2002.

Η ακίνητη περιουσία των ανήλικων αγάμων τέκνων προστίθεται κατά ίσα μέρη στην ακίνητη περιουσία του πατέρα και της μητέρας, εφόσον αυτοί ασκούν από κοινού τη γονική μέριμνα.

Κατ' εξαίρεση δεν υπολογίζεται στην περιουσία των γονέων η ακίνητη περιουσία ανήλικων αγάμων τέκνων, που περιέρχεται σ'αυτά από κληρονομιά, κληροδοσία ή δωρεά αιτία θανάτου.

Όλα τα νομικά πρόσωπα εφόσον έχουν ακίνητη περιουσία στην κατοχή τους ανεξάρτητα από το αν αυτή υπερβαίνει το αφορολόγητο όριο και αν είναι υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που καλείται από τον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ.

- ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ

Από τη συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας εκπίπτονται τα χρέη που υπάρχουν την 1η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας, για τα οποία έχει εγγραφεί υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης στα ακίνητα, εφόσον τα χρέη προέρχονται από δάνεια που χορηγήθηκαν από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή Τράπεζες και αποδεδειγμένα χρησιμοποιήθηκαν για ανέγερση, επέκταση ή επισκευή γενικά κτισμάτων που ανήκουν στον υπόχρεο.

- ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ

Για τον υπολογισμό του φόρου λαμβάνεται υπόψη η αγοραία αξία ή η

αντικειμενική που έχουν τα ακίνητα και τα εμπράγματα σ' αυτά δικαιώματα κατά την 1η Ιανουαρίου του έτους που φορολογούνται. Ο προσδιορισμός της αξίας γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγρ.2 του άρθρου 3 του α.ν.1521/50 και του άρθρου 41, και 41Α του ν.1249/82 όπως ισχύουν.

Για τα φυσικά πρόσωπα, η φορολογία μετά την αφαίρεση των αφορολογήτων ποσών πραγματοποιείται σύμφωνα με την παρακάτω κλίμακα:

Κλιμάκιο	Φορολογικοί συντελεστές %	Ποσό φόρου	Σύνολο περιουσίας	Σύνολο φόρου
146.750,00	0,3	440,25	146.750,00	440,25
146.750,00	0,4	587,00	293.500,00	1.027,25
146.750,00	0,5	733,75	440.250,00	1.761,00
293.500,00	0,6	1.761,00	733.750,00	3.522,00
293.500,00	0,7	2.054,50	1.027.250,00	5.576,50
υπερβάλλον	0,8			

Για τα νομικά πρόσωπα με πάγιο συντελεστή 0,7%.

Για τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που επιδιώκουν αποδεδειγμένα σκοπούς κοινωφελείς, θρησκευτικούς, φιλανθρωπικούς και εκπαιδευτικούς καθώς και για τα ημεδαπά κοινωφελή ιδρύματα, με πάγιο συντελεστή 0,35%.

Ειδικά το έτος 2006 για τον υπολογισμό της αξίας της ακίνητης περιουσίας ελήφθη η αξία των ακινήτων κατά την 1η Ιανουαρίου 2005 και ο προσδιορισμός του φόρου έγινε με προσαυξημένους συντελεστές κατά 18% .

- ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Η δήλωση υποβάλλεται σε ένα αντίτυπο στον αρμόδιο για την φορολογία εισοδήματος Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. και στις πιο κάτω προθεσμίες:

α. Για τα νομικά πρόσωπα μέχρι και τις 3 Μαρτίου του οικείου οικονομικού έτους. Η υποβολή της δήλωσης πραγματοποιείται ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του Α.Φ.Μ. του φορολογουμένου, με αρχή το ψηφίο 1 και ολοκληρώνεται μέσα σε 11 εργάσιμες ημέρες.

β. Για τα φυσικά πρόσωπα μέχρι και τις 2 Ιουνίου του οικείου οικονομικού έτους. Η υποβολή της δήλωσης πραγματοποιείται ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του Α.Φ.Μ. του φορολογουμένου, με αρχή το ψηφίο 1 και ολοκληρώνεται μέσα σε 11 εργάσιμες ημέρες.

Ειδικά για τους υπόχρεους που κατοικούν στην αλλοδαπή, αρμόδιος για την παραλαβή της δήλωσής τους είναι:

α) Για τα φυσικά πρόσωπα που είναι κάτοικοι αλλοδαπής και ασκούν στην Ελλάδα ατομικά εμπορική επιχείρηση γενικά ή ελευθέριο επάγγελμα, αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της περιφέρειας όπου βρίσκεται η έδρα της κύριας επιχείρησής τους ή του κύριου επαγγέλματός τους, κατά περίπτωση.

β) Για όλα τα άλλα φυσικά πρόσωπα που είναι κάτοικοι αλλοδαπής, αρμόδιος είναι:

βα) Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού εφόσον όμως ο αντιπρόσωπος που έχουν ορίσει υπάγεται ως προς τη φορολογία εισοδήματος σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ. της περιοχής του Νομού Αττικής ή εφόσον δεν έχουν ορίσει αντιπρόσωπο ή εφόσον δεν έχουν υποβάλει καθόλου δήλωση φορολογίας εισοδήματος ή άλλων φορολογικών αντικειμένων.

ββ) Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. της έδρας της πρωτεύουσας οποιουδήποτε νομού της Χώρας, εφόσον ο αντιπρόσωπος που έχουν ορίσει υπάγεται ως προς τη φορολογία εισοδήματος σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ. του νομού αυτού. Αν λειτουργούν σε κάποια πρωτεύουσα νομού περισσότερες Δ.Ο.Υ., αρμόδιος είναι ο Προϊστάμενος της Α' Δ.Ο.Υ. της πρωτεύουσας αυτού του νομού, εκτός του Νομού Θεσσαλονίκης όπου αρμόδιος είναι ο Προϊστάμενος της Θ' Δ.Ο.Υ. Θεσσαλονίκης.

βγ) Στα νησιά των νομών Αττικής, Δωδεκάνησου, Λέσβου, Μαγνησίας, Καβάλας, Κέρκυρας, Κεφαλληνίας, Κυκλάδων και Σάμου, εκτός των νησιών στα οποία βρίσκεται η πρωτεύουσα των νομών αυτών, αρμόδια είναι η Δ.Ο.Υ. κάθε νησιού, για τους κατοίκους εξωτερικού, των οποίων οι αντιπρόσωποι υπάγονται σε αυτήν αντίστοιχα, ως προς τη φορολογία εισοδήματος.

γ) Στην προηγούμενη περίπτωση β' του παρόντος συμπεριλαμβάνονται και τα φυσικά πρόσωπα που είναι κάτοικοι αλλοδαπής και συμμετέχουν σε ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρίες, σε κοινωνίες αστικού δικαίου που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, σε αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρίες, σε συμμετοχικές ή αφανείς, σε κοινοπραξίες της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (π.δ. 186/1992 Φ.Ε.Κ. 84 Α') ή σε άλλα νομικά πρόσωπα, όπως Ε.Π.Ε., σωματεία κ.τ.λ. που έχουν έδρα στην Ελλάδα.

Όσοι διαμένουν στην αλλοδαπή, μπορούν να υποβάλλουν τη δήλωσή τους και στο οικείο Ελληνικό Προξενείο.

Η δήλωση υποβάλλεται στον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. από τον υπόχρεο ή τον αντίκλητο ή το νόμιμο εκπρόσωπό του, και δεν αποστέλλεται ταχυδρομικώς. Ο φόρος καταβάλλεται σε τρεις (3) ίσες διμηνιαίες άτοκες δόσεις, εκ των οποίων η πρώτη καταβάλλεται ταυτόχρονα με την υποβολή της δήλωσης και οι υπόλοιπες την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα, των διμήνων που ακολουθούν. Αν ο υπόχρεος σε φόρο, καταβάλλει όλο το ποσό που βεβαιώθηκε σε βάρος του εφάπαξ μέσα στην προθεσμία καταβολής της πρώτης δόσης, εκπίπτει ποσοστό 2,5%.

Από το έτος 2005 και έπειτα:

Αν υποβληθεί εκπρόθεσμη δήλωση επιβάλλεται πρόσθετος φόρος, ίσος με ποσοστό 1% και μέχρι 100% επί του οφειλόμενου με τη δήλωση φόρου, για κάθε μήνα καθυστέρησης από την επόμενη μέρα εκείνης κατά την οποία έληξε η προθεσμία υποβολής δήλωσης.

Σε περίπτωση ανακριβούς δήλωσης ο πρόσθετος φόρος ορίζεται σε ποσοστό 2% και μέχρι 200% επί του φόρου, την πληρωμή του οποίου θα απέφυγε ο υπόχρεος για κάθε μήνα καθυστέρησης από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της.

Σε περίπτωση μη υποβολής δήλωσης ο πρόσθετος φόρος ορίζεται σε ποσοστό 2,5% και μέχρι 200% επί του φόρου την πληρωμή του οποίου θα απέφυγε ο υπόχρεος για κάθε μήνα καθυστέρησης.

Αυτοτελές πρόστιμο από 117 ευρώ μέχρι 1.170 ευρώ στους υπόχρεους σε υποβολή δήλωσης σε περιπτώσεις που δεν προκύπτει ποσό φόρου για καταβολή.

IV. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ Φ.Π.Α.

1. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας έχει κωδικοποιηθεί με τον νόμο 2859/7-11-2000 (ΦΕΚ 248 Α').
2. Ο Φ.Π.Α. είναι κοινοτικός φόρος που οι διατάξεις του έχουν ενσωματωθεί σχεδόν αυτούσιες στο εσωτερικό δίκαιο του κάθε κράτους - μέλους.
3. Αντικείμενό του είναι οι πράξεις που ενεργούνται στο εσωτερικό της χώρας.

Τέτοιες πράξεις είναι η :

- παράδοση αγαθών,
- παροχή υπηρεσιών,
- εισαγωγή αγαθών,
- ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών.

4. Οποιοδήποτε πρόσωπο (φυσικό, νομικό κ.α.), που ενεργεί πράξεις στην Ελλάδα υπαγόμενες στο Φ.Π.Α., πρέπει να υποβάλλει δήλωση έναρξης εργασιών στη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία.

5. Οι συντελεστές που ισχύουν από 1 Απριλίου 2005 είναι :

Ο κανονικός 19%, ο χαμηλός 9% και ο υπερμειωμένος 4,5%. Αυτοί μειώνονται κατά 30% (δηλαδή γίνονται 13%, 6% και 3%) για τα νησιά που είναι στους νομούς : Δωδεκανήσου, Σάμου, Χίου, Λέσβου, Κυκλάδων και για τα νησιά: Βόρειες Σποράδες, Σκύρο, Θάσο, Σαμοθράκη.

6. Οι ταξιδιώτες που είναι κάτοικοι τρίτων χωρών όταν αγοράζουν αγαθά στην Ελλάδα για ιδιωτική χρήση και τα μεταφέρουν στις αποσκευές τους, εφόσον η συνολική τους αξία είναι μεγαλύτερη από 120 Ευρώ, μπορούν είτε να απαλλαγούν άμεσα από τον Φ.Π.Α. ή να τους επιστραφεί στην περίπτωση που τον καταβάλλουν, με την προϋπόθεση της προσκόμισης των αγαθών στο τελευταίο Τελωνείο εξόδου από το έδαφος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της θεώρησης της πρωτότυπης απόδειξης λιανικής πώλησης αυτών από το Τελωνείο αυτό.

Το δικαίωμα αυτό δεν το έχουν όσοι είναι κάτοικοι άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

7. Από 1ης Ιανουαρίου 2006, εφαρμόζεται το νέο καθεστώς φορολόγησης στις παραδόσεις των νεόδμητων ακινήτων, σύμφωνα με το οποίο, επιβάλλεται Φ.Π.Α. 19% στις παραδόσεις ακινήτων, των οποίων :

- η άδεια κατασκευής εκδίδεται από την 1η Ιανουαρίου 2006,
- η άδεια κατασκευής αναθεωρείται, για οποιοδήποτε λόγο από την 1η Ιανουαρίου 2006, εφόσον μέχρι την ημερομηνία αναθεώρησης δεν έχουν αρχίσει οι εργασίες κατασκευής.

Οι παραδόσεις ακινήτων των οποίων η άδεια οικοδομής είχε εκδοθεί ή αναθεωρηθεί μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2005, δεν υπάγονται σε Φ.Π.Α., ανεξάρτητα από το χρόνο έναρξης των εργασιών κατασκευής ή υπογραφής του εργολαβικού προσυμφώνου στην περίπτωση της αντιπαροχής.

Οι παραδόσεις των ακινήτων οι οποίες υπάγονται σε Φ.Π.Α., δεν υπάγονται και σε φόρο μεταβίβασης (Φ.Μ.Α.).

Οι παραδόσεις ακινήτων λόγω κληρονομιάς, δωρεάς, γονικής παροχής, δεν υπάγονται σε Φ.Π.Α., αλλά εξακολουθεί να επιβάλλεται ο οικείος φόρος.

Απαλλάσσονται από το Φ.Π.Α., οι παραδόσεις ακινήτων για τις περιπτώσεις εκείνες που ο αγοραστής είναι δικαιούχος απαλλαγής από το φόρο μεταβίβασης (Φ.Μ.Α.), κατά την αγορά πρώτης κατοικίας.

Για τις παραδόσεις κτισμάτων που δίνονται ως αντιπαροχή από τον κατασκευαστή στον οικοπεδούχο επιβάλλεται Φ.Π.Α..

Ως αξία επί της οποίας υπολογίζεται ο Φ.Π.Α., λαμβάνεται η αξία των κτισμάτων που παραδίδονται στον οικοπεδούχο χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η αξία του ιδανικού μεριδίου του οικοπέδου.

8. Οι υπηρεσίες που έχουν σχέση με την υγεία, την εκπαίδευση, τον πολιτισμό, την κοινωνική πρόνοια απαλλάσσονται από τον Φ.Π.Α.

9. Τυχόν Φ.Π.Α. που καταβλήθηκε στο Δημόσιο χωρίς να οφείλεται επιστρέφεται.

10. Σχετικά με τις υπηρεσίες μεταφοράς της οικοσκευής τους, οι ιδιώτες που μετακινούνται:

- από την Ελλάδα προς Τρίτη χώρα και αντίστροφα δεν οφείλουν Φ.Π.Α. στην

Ελλάδα.

- από την Ελλάδα προς άλλο κράτος - μέλος οφείλουν Φ.Π.Α. στην Ελλάδα,
- από άλλο κράτος - μέλος προς την Ελλάδα οφείλουν Φ.Π.Α. στο άλλο κράτος - μέλος.

11. Απαλλάσσεται από τον Φ.Π.Α. η παράδοση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών, που πραγματοποιούνται :

- στην Ελλάδα σε πρόσωπα που υπηρετούν σ' άλλο κράτος - μέλος,
- σ' άλλο κράτος - μέλος σε πρόσωπα που υπηρετούν στην Ελλάδα, εφόσον αυτό γίνεται είτε στα πλαίσια διπλωματικών και προξενικών σχέσεων, είτε για ανάγκες διεθνών οργανισμών, είτε στα πλαίσια του ΝΑΤΟ.

V. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ Κ.Β.Σ.

Κάθε ημεδαπό ή αλλοδαπό, φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κοινωνία του Αστικού Κώδικα που ασκεί δραστηριότητα στην ελληνική επικράτεια και αποβλέπει στην απόκτηση εισοδήματος από εμπορική ή βιομηχανική ή βιοτεχνική ή γεωργική επιχείρηση ή από ελεύθεριο επάγγελμα ή από οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση, καθώς και η αστική κερδοσκοπική ή μη εταιρία χαρακτηρίζεται ως επιτηδευματίας και έχει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ορίζονται από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ. - π.δ. 186/1992 ΦΕΚ 84 Α').

Κατ' εφαρμογή των διατάξεων αυτού του νομοθετήματος ο επιτηδευματίας υποχρεούται μεταξύ άλλων:

α) Να τηρεί τα βασικά φορολογικά βιβλία, στα οποία καταχωρούνται μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες οι συναλλαγές που ορίζονται από τις κατ' ιδίαν διατάξεις αυτού του νομοθετήματος. Τα βασικά φορολογικά βιβλία διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες: α) στα βιβλία πρώτης κατηγορίας (βιβλίο αγορών), β) στα βιβλία δεύτερης κατηγορίας (βιβλίο εσόδων - εξόδων) και γ) στα βιβλία τρίτης κατηγορίας (λογιστικά βιβλία κατά τη διπλογραφική μέθοδο).

Η ένταξη του επιτηδευματία σε κατηγορία τήρησης βιβλίων γίνεται από την έναρξη των εργασιών του και εξαρτάται είτε από τη νομική μορφή του είτε από το αντικείμενο των εργασιών του είτε από το ύψος των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου π.χ. η ημεδαπή ανώνυμη εταιρία, όπως και η ημεδαπή εταιρία περιορισμένης ευθύνης λόγω της νομικής μορφής τους εντάσσονται αποκλειστικά στην τρίτη κατηγορία βιβλίων, ο πράκτορας εφημερίδων και περιοδικών λόγω του αντικειμένου των εργασιών του εντάσσεται αποκλειστικά στη δεύτερη κατηγορία βιβλίων, ο εκμεταλλευτής περιπτέρου λόγω του αντικειμένου των εργασιών του εντάσσεται αποκλειστικά στην πρώτη κατηγορία βιβλίων. Αντίθετα ο επιτηδευματίας που κατά την έναρξη των εργασιών του δεν εντάσσεται αποκλειστικά σε κάποια κατηγορία βιβλίων λόγω της νομικής μορφής ή του αντικειμένου των εργασιών του, εντάσσεται κατά κανόνα κατά την έναρξη των εργασιών του στη δεύτερη κατηγορία βιβλίων και σε κάθε επόμενη διαχειριστική περίοδο εντάσσεται στην κατηγορία βιβλίων που αντιστοιχεί στα ετήσια ακαθάριστα έσοδά του της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου, δηλαδή στη δεύτερη κατηγορία βιβλίων αν τα ετήσια ακαθάριστα έσοδά του της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου είναι μέχρι 1.000.000 € και στην Τρίτη κατηγορία βιβλίων αν τα ετήσια ακαθάριστα έσοδά του της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου είναι πάνω από 1.000.000 €. Σημειώνεται ότι υπάρχουν περιπτώσεις επιτηδευματιών οι οποίοι απαλλάσσονται από την υποχρέωση τήρησης βιβλίων είτε με τη συνδρομή προϋποθέσεων είτε όχι. Π.χ. οι πράκτορες κρατικών λαχείων και παιγνίων (ΠΡΟ-ΠΟ, ΛΟΤΤΟ και συναφή) απαλλάσσονται

από την υποχρέωση τήρησης βιβλίων χωρίς καμία προϋπόθεση, ενώ οι επιτηδευματίες που παρέχουν υπηρεσίες, εκτός των προβλεπόμενων εξαιρέσεων, απαλλάσσονται από την υποχρέωση τήρησης βιβλίων, εφόσον τα ετήσια ακαθάριστα έσοδά τους της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου είναι μέχρι 4.000 €.

β) Να τηρεί πρόσθετα φορολογικά βιβλία, εφόσον ασκεί συγκεκριμένη δραστηριότητα, στα οποία καταχωρούνται μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τα δεδομένα που ορίζονται από τις κατ' ιδίαν διατάξεις του προαναφερόμενου νομοθετήματος. Π.χ. ο εκμεταλλευτής ξενοδοχείου τηρεί και βιβλίο κίνησης πελατών, ο εκμεταλλευτής σχολής τηρεί και μητρώο μαθητών, ο εκμεταλλευτής αυτοκινούμενων μηχανημάτων έργων τηρεί για κάθε μηχανήμα βιβλίο έργων κ.λ.π.

γ) Να εκδίδει φορολογικά στοιχεία διακίνησης και αξίας σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 11, 12, 13, 14, 15 και 16 του Κ.Β.Σ.. Ειδικότερα, οφείλει να εκδίδει δελτίο αποστολής για κάθε διακίνηση αγαθών προς οποιονδήποτε παραλήπτη. Επίσης, οφείλει να εκδίδει τιμολόγιο πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών για τις πωλήσεις αγαθών και την παροχή υπηρεσιών που διενεργεί προς άλλους επιτηδευματίες, και αποδείξεις λιανικής πώλησης ή παροχής υπηρεσιών από φορολογική ταμειακή μηχανή ή ασφαλή φορολογική διάταξη σήμανσης στοιχείων (ΕΑΦΔΣΣ) στις συναλλαγές με ιδιώτες. Σε περίπτωση δε που επιτηδευματίας ασκεί κάποιο από τα επαγγέλματα που κατονομάζονται στο άρθρο 48 του ν. 2238/1994 (ελευθέρια επαγγέλματα) ή τηρεί πρόσθετο βιβλίο σύμφωνα με τα προαναφερθέντα στην παράγραφο β', εκδίδει πάντα απόδειξη παροχής υπηρεσιών ανεξάρτητα από την ιδιότητα του αντισυμβαλλόμενου του.

Σημειώνεται ότι κατά κανόνα τα φορολογικά στοιχεία φέρουν θεώρηση (διάτρηση) σε περίπτωση που εκδίδονται χειρόγραφα, εκτός εάν εκδίδονται μηχανογραφικά από ηλεκτρονικό υπολογιστή, οπότε κατά κανόνα φέρουν σήμανση από μηχανισμό ΕΑΦΔΣΣ, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις διατάξεις του Κ.Β.Σ., του ν. 1809/1988 και των σχετικών Υπουργικών Αποφάσεων που θεσπίζουν εξαιρέσεις από τη θεώρηση ή/και σήμανση των φορολογικών στοιχείων.

δ) Να υποβάλλει κάθε έτος μέσω διαδικτύου συγκεντρωτικές καταστάσεις πελατών και προμηθευτών, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ..

ε) Να διαφυλάσσει τα βιβλία, στοιχεία και λοιπά δικαιολογητικά των εγγραφών για όσο χρόνο προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 21 του Κ.Β.Σ.

VI. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΣΗ Α.Φ.Μ. ΕΝΑΡΞΗ - ΜΕΤΑΒΟΛΗ - ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΑΠΟΔΟΣΗ Α.Φ.Μ.

1. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ: ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

- Διαβατήριο ή
- Ταυτότητα (για κατοίκους Ε.Ε.)

Σε περίπτωση προσέλευσης τρίτου προσώπου απαιτείται σχετική εξουσιοδότηση και επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του στοιχείου ταυτότητας.

2. ΑΡΜΟΔΙΑ Δ.Ο.Υ. ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ Α.Φ.Μ.

Η Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού είναι αρμόδια για την απόδοση Α.Φ.Μ. σε κατοίκους Εξωτερικού των οποίων οι εκπρόσωποι υπάγονται ως προς τη

φορολογία εισοδήματος τους σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ. του νομού Αττικής.

Η Δ.Ο.Υ. της έδρας της πρωτεύουσας κάθε νομού των λοιπών περιοχών της χώρας, είναι αρμόδια για την απόδοση Α.Φ.Μ. σε κατοίκους Εξωτερικού, των οποίων οι εκπρόσωποι υπάγονται ως προς τη φορολογία εισοδήματος τους, σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ. του νομού αυτού.

Σε περίπτωση που λειτουργούν στην πρωτεύουσα του νομού περισσότερες της μίας Δ.Ο.Υ., αρμόδια είναι η Α' Δ.Ο.Υ. της πρωτεύουσας αυτού του νομού, εκτός του νομού Θεσσαλονίκης για τον οποίο αρμόδια είναι η Θ' Δ.Ο.Υ. Θεσσαλονίκης.

Στα νησιά των νομών Αττικής, Δωδεκανήσου, Λέσβου Μαγνησίας, Καβάλας, Κέρκυρας, Κεφαλληνίας, Κυκλάδων και Σάμου, εκτός των νησιών στα οποία βρίσκεται η πρωτεύουσα των νομών αυτών, αρμόδια για τα παραπάνω θέματα είναι η Δ.Ο.Υ. κάθε νησιού για τους κατοίκους εξωτερικού των οποίων οι αντιπρόσωποι υπάγονται σε αυτήν αντίστοιχα, ως προς τη φορολογία εισοδήματος (Α.Υ.Ο. 1005748/1441/Α0006/19-1-2001).

ΕΝΑΡΞΗ - ΜΕΤΑΒΟΛΗ - ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Κάθε φυσικό ή Νομικό πρόσωπο ή Ένωση προσώπων που πρόκειται να ασκήσει επιτήδευμα, συνυποβάλλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την έναρξη εργασιών του, τα ακόλουθα κατά περίπτωση δικαιολογητικά:

1. ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

α) Στοιχείο προσδιορισμού της έδρας (π.χ. τίτλος ιδιοκτησία, μισθωτήριο συμβόλαιο, συμφωνητικό μίσθωσης).

β) Βεβαίωση εγγραφής ή απαλλαγής του οικείου Ασφαλιστικού φορέα.

γ) Βεβαίωση εγγραφής σε Επιμελητήριο, όπου απαιτείται από σχετικές διατάξεις.

Τα αλλοδαπά φυσικά πρόσωπα υπήκοοι χωρών - μελών εκτός Ε.Ε. εκτός των α,β,γ, δικαιολογητικών συνυποβάλλουν:

- Άδεια διαμονής για εργασία.

2. ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Εκτός των δικαιολογητικών της περ. 1 συνυποβάλλουν:

- Καταστατικό δημοσιευμένο

- ΦΕΚ δημοσίευσης της σύστασης της εταιρείας

- Εγκριτική απόφαση της Νομαρχίας και ανακοίνωσης αυτής (προκειμένου για Α.Ε.)

Για τη συμμετοχή αλλοδαπών φυσικών προσώπων σε ημεδαπά Νομικά πρόσωπα απαιτούνται:

- Άδεια διαμονής για εργασία στην Ελλάδα για υπηκόους χωρών - μελών εκτός Ε.Ε. εφόσον τα αλλοδαπά φυσικά πρόσωπα είναι ομόρρυθμα μέλη σε Ο.Ε. - Ε.Ε., ορίζονται ως διαχειριστές Ε.Π.Ε. ή ως νόμιμοι εκπρόσωποι.

Τα Νομικά πρόσωπα, κατά το χρόνο πραγματικής παύσης των εργασιών τους υποβάλλουν :

- Καταστατικό λύσης

- Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/86, με την οποία δηλώνουν ότι δεν υφίστανται αποθέματα της επιχείρησης, πάγια ή εμπορεύσιμα.

Οι αλλοδαπές Επιχειρήσεις που πρόκειται να ασκήσουν επιτήδευμα στην Ελλάδα υποβάλλουν κατά περίπτωση:

A. ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΙΔΡΥΟΥΝ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Μισθωτήριο της έδρας του Υποκαταστήματος.
- Καταστατικό επίσημα μεταφρασμένο προκειμένου για προσωπικές εταιρείες.
- Το Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), στο οποίο δημοσιεύεται η άδεια εγκατάστασης υποκαταστήματος της αλλοδαπής επιχείρησης προκειμένου για Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. Εάν κατά την υποβολή της δήλωσης δεν έχει τυπωθεί το ΦΕΚ, υποβάλλεται η απόφαση της Νομαρχίας αποδεικτικό είσπραξης τελών του Ταμείου Ασφάλισης Προσωπικού του Εθνικού Τυπογραφείου (Τ.Α.Π.Ε.Τ.) και υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/86 από τον αντιπρόσωπο, στην οποία δηλώνεται ότι θα προσκομισθεί το ΦΕΚ αμέσως μετά την κυκλοφορία του.
- Επικυρωμένο αντίγραφο του εγγράφου πληρεξουσιότητας για το διορισμό νομίμου εκπροσώπου ή αντιπροσώπου επίσημα μεταφρασμένο.
- Πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής της χώρας έδρας του νομικού προσώπου για την ύπαρξη της εταιρείας.

B. ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΓΚΑΘΙΣΤΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ Α.Ν. 89/67 ΚΑΙ ΤΟΥ Α.Ν. 378/68

- Μισθωτήριο της έδρας του γραφείου.
- Καταστατικό επίσημα μεταφρασμένο προκειμένου για προσωπικές εταιρείες.
- Το Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), στο οποίο δημοσιεύεται η άδεια ίδρυσης γραφείου της αλλοδαπής εταιρείας. Εάν κατά την υποβολή της δήλωσης δεν έχει τυπωθεί το ΦΕΚ, υποβάλλεται η απόφαση Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών για έγκριση εγκατάστασης γραφείου στην Ελλάδα, καθώς και βεβαίωση ότι η εταιρεία έχει υπαχθεί στις διατάξεις του α.ν. 89/67 (ΦΕΚ 132/Α0), όπως ισχύει, αποδεικτικό είσπραξης τελών του Ταμείου Ασφάλισης Προσωπικού του Εθνικού Τυπογραφείου (Τ.Α.Π.Ε.Τ.) και υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/86 από το νόμιμο εκπρόσωπο ή αντιπρόσωπο στην οποία δηλώνεται ότι θα προσκομισθεί το ΦΕΚ αμέσως μετά την κυκλοφορία του.
- Βεβαίωση Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ή επικυρωμένο αντίγραφο του εγγράφου πληρεξουσιότητας επίσημα μεταφρασμένο, από το οποίο να προκύπτει ο νόμιμος εκπρόσωπος ή αντιπρόσωπος της στην Ελλάδα.
- Πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής της χώρας έδρας του νομικού προσώπου για την ύπαρξη της εταιρείας.

Γ. ΑΛΛΟΔΑΠΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΕ ΗΜΕΔΑΠΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

- Καταστατικό επίσημα μεταφρασμένο.
- Επικυρωμένο αντίγραφο του εγγράφου πληρεξουσιότητας για το διορισμό του νομίμου εκπροσώπου ή αντιπροσώπου τους στην Ελλάδα.
- Πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής της χώρας έδρας του νομικού προσώπου για την ύπαρξη της εταιρείας.

Δ. ΑΛΛΟΔΑΠΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Σύμβαση έργου.
- Καταστατικό επίσημα μεταφρασμένο.
- Επικυρωμένο αντίγραφο του εγγράφου πληρεξουσιότητας για το διορισμό νομίμου εκπροσώπου ή αντιπροσώπου τους στην Ελλάδα.
- Πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής της χώρας έδρας του νομικού προσώπου για την ύπαρξη της εταιρείας.

Ε. ΑΛΛΟΔΑΠΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Συμβόλαιο αγοράς ακινήτου ή υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του νόμου 1599/86 στην οποία δηλώνεται ότι θα προσκομισθεί το συμβόλαιο μόλις συνταχθεί.
- Καταστατικό επίσημα μεταφρασμένο.
- Επικυρωμένο αντίγραφο του εγγράφου πληρεξουσιότητας για το διορισμό νομίμου εκπροσώπου ή αντιπροσώπου τους στην Ελλάδα.
- Πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής της χώρας έδρας του νομικού προσώπου για την ύπαρξη της εταιρείας.

VII. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟΥ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑΣ, ΤΗΝ ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΦΕΙΛΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑΣ

A. Οι βασικές Α.Υ.Ο. στις οποίες ορίζονται οι περιπτώσεις και οι προϋποθέσεις χορήγησης του εν λόγω αποδεικτικού είναι οι: α) 1109793/6134-11/0016/24.11.99 ΠΟΛ 1223 ΦΕΚ 2134 τ.Β, β) 1012015/685-11/0016/03.02.00 ΠΟΛ 1036, γ) 1102258/7766-11/0016/22.12.04 ΠΟΛ 1147, δ) 1092634/6908-11/10.11.04 ΦΕΚ 1755 τ.Β'.

Ειδικότερα αποδεικτικό ενημερότητας απαιτείται:

- από τον δικαιούχο είσπραξης χρημάτων από το Δημόσιο και τους λοιπούς φορείς που αναφέρονται στην παρ.1 του άρθρου 1 της Α.Υ.Ο. 1109793/6134-11/0016/24.11.1999 ΠΟΛ 1223 ΦΕΚ 2134/1999 τ.Β', όταν το ποσό υπερβαίνει τα 1.500 Ευρώ.
- από τον δανειολήπτη για σύναψη συμβάσεων δανείων που χορηγούνται με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, με εξαίρεση τα δάνεια που αφορούν αποκατάσταση ζημιών από έκτακτα γεγονότα.
- από αυτόν που μεταβιβάζει ακίνητα, με πώληση, δωρεά ή γονική παροχή.
- από τον παρέχοντα εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου.
- για τη συμμετοχή σε μειοδοτικούς διαγωνισμούς έργων του Δημοσίου, όταν αυτό προβλέπεται από οικείες διατάξεις.
- δεν απαιτείται από τους ομογενείς που μετοικούν στην Ελλάδα για την είσπραξη κάθε είδους επιδομάτων περίθαλψης και στέγασης αυτών.
- δεν απαιτείται από αλλοδαπές επιχειρήσεις, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που δεν έχουν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, κατά τις διατάξεις περί φορολογίας εισοδήματος.
- δεν απαιτείται από τους μόνιμους κάτοικους εξωτερικού, είτε αλλοδαπούς είτε ομογενείς, που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό και διατηρούν την ελληνική υπηκοότητα, εφόσον δεν αποκτούν εισόδημα στην Ελλάδα.

B. Για απλοποίηση διαδικασιών χορήγησης του εν λόγω αποδεικτικού και εξυπηρέτησης των πολιτών έχουν εκδοθεί οι εξής Υπουργικές Αποφάσεις:

1. Η αριθμ. 1051976/3187-11/0016/05.06.2000 (ΠΟΛ 1186) "Φορολογική ενημερότητα επί του εκκαθαριστικού σημειώματος φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων".
2. Η αριθμ. 1039904/2430/0016/25.04.2000 (ΠΟΛ 1144) "Παροχή τηλεομοιοτυπίας με την οποία βεβαιώνεται η φορολογική ενημερότητα συναλλασσόμενου σε πιστοποιημένους φορείς, Υπηρεσίες και πρόσωπα".
3. Με την Α.Υ.Ο. 1064332/ΠΟΛ 1191/26.07.2001 ορίστηκε ότι τα κέντρα εξυπηρέτησης πολιτών χορηγούν αποδεικτικό ενημερότητας σε τηλεομοιοτυπία,

μέσω ΚΕ.Π.Υ.Ο., σε όλους τους φορολογούμενους όπως γίνεται με τους πιστοποιημένους φορείς (εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις).

4. Με τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν.2753/1999 (ΦΕΚ 249/99 τ.Β') και της σχετικής απόφασης του Υπουργού αριθ.1109793/6134-11/0016/24.11.1999 (ΠΟΛ 1223) (ΦΕΚ 2134/99 τ.Β') παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης του εν λόγω αποδεικτικού από οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ.

ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Σύμφωνα με την αριθμ.1113502/6435/0016/7-12-2001 Α.Υ.Ο. (ΠΟΛ 1283) - Δικαιολογητικά πληρωμής

Η εξόφληση τίτλου πληρωμής γίνεται στους ίδιους ή στους εξουσιοδοτημένους (μέχρι 5.000 ευρώ)-πληρεξουσιοδοτημένους (άνω των 5.000 ευρώ) αντιπροσώπους τους, όταν πρόκειται για φυσικά πρόσωπα. Επίσης, με εντολή μεταφοράς του ποσού σε λογαριασμούς τους σε τράπεζα του εσωτερικού ή του εξωτερικού, αφού στην αίτηση του δικαιούχου δηλωθεί ο λογαριασμός και η μεσολαβούσα τράπεζα στην Ελλάδα, στην περίπτωση που ο λογαριασμός τηρείται σε Τράπεζα του εξωτερικού.

Οι δικαιούχοι, Φυσικά ή Ν.Π. αναλαμβάνουν τα έξοδα που θα απαιτηθούν για τη μεταφορά των ποσών που τους αφορούν στο εξωτερικό.

Αν ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο (εταιρεία κ.λ.π.), ο τίτλος εξοφλείται υποχρεωτικά με εντολή μεταφοράς του ποσού σε λογαριασμό του, που τηρείται σε Τράπεζα του εσωτερικού ή του εξωτερικού, δηλώνοντας στη δεύτερη περίπτωση και τη μεσολαβούσα τράπεζα στην αίτησή του.

Για τα Ν.Π. τα οποία βρίσκονται σε κατάσταση λύσης και δεν τηρείται λογαριασμός τους σε τράπεζα, ζητούνται τα δικαιολογητικά που νομιμοποιούν αυτόν που προσέρχεται να εισπράξει, καθώς και αντίγραφα των διατάξεων του νομικού πλαισίου που ισχύει στη χώρα τους τα οποία αποδεικνύουν τα ανωτέρω (όλα νόμιμα μεταφρασμένα και θεωρημένα).

Στην περίπτωση που οι ΔΟΥ αδυνατούν να εξάγουν συμπεράσματα ή αμφιβάλλουν για το ποιός δικαιούται να εισπράξει, διαβιβάζουν τη σχετική αλληλογραφία στη 16η Δ/ση του Υπ. Οικονομικών για να λάβουν οδηγίες.

Όταν τα Φυσικά πρόσωπα (δικαιούχοι) προσέρχονται στις ΔΟΥ απαιτείται η επίδειξη του δελτίου της ταυτότητάς τους ή του διαβατηρίου τους ή της σχετικής προσωρινής βεβαίωσης της αρμόδιας αρχής, αν πρόκειται για Έλληνες πολίτες. Του διαβατηρίου για τους αλλοδαπούς ή άλλου εγγράφου βάσει του οποίου επιτρέπεται η είσοδός τους στη χώρα ή της άδειας παραμονής τους στην Ελλάδα ή του δελτίου ταυτότητάς τους για τους κατοίκους χωρών της Ε.Ε.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΕΞΟΦΛΗΣΕΤΕ ΤΙΣ ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

A. Οποιαδήποτε οφειλή

1. Με επιταγές, τραπεζικές ή προσωπικές για οποιοδήποτε ποσό.
2. Με μετρητά, οι επιτηδευματίες και τα νομικά πρόσωπα μέχρι 500 ευρώ, τα φυσικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες μέχρι 1.000 ευρώ.
3. Με πιστωτικές ή χρεωστικές κάρτες και μέχρι του ορίου της κάρτας σας, στις 180 μεγαλύτερες Δ.Ο.Υ. της χώρας που διαθέτουν σχετικά μηχανήματα και δέχονται τις περισσότερες κάρτες που κυκλοφορούν στην Ελλάδα και έχουν εκδοθεί από Τράπεζες που έχουν καταστήματα στην Ελλάδα (VISA, Mastercard κ.λ.π.).

B. Φόρος Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων του τρέχοντος, κάθε φορά, έτους

1. Με την επιλογή ενός από τους τρεις πιο πάνω τρόπους, στις Δ.Ο.Υ.
2. Με την πληρωμή μετρητών σε πολλές συμβεβλημένες Τράπεζες, με την προσκόμιση του προεκδιδόμενου μηχανογραφικού αποδεικτικού.
3. Με χρέωση του λογαριασμού που τηρείται σε συμβεβλημένες Τράπεζες.

Γ. Φ.Π.Α. με την υποβολή ηλεκτρονικής δήλωσης

Μέσω του λογαριασμού του υποχρέου που τηρείται σε πολλές συμβεβλημένες Τράπεζες.

VIII. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΛΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

1. ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΜΙΣΘΩΜΑΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Τα μισθώματα που αποκτούν οι Έλληνες του εξωτερικού, από ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα, υπόκεινται σε τέλη χαρτοσήμου (3,6%), έστω και αν αυτά τα ακίνητα έχουν αποκτηθεί με συνάλλαγμα.

Το τέλος αυτό, αν δεν έχει γίνει διαφορετική συμφωνία, βαρύνει εξ' ημισείας τον ιδιοκτήτη - Έλληνα του εξωτερικού (εκμισθωτή) και τον ενοικιαστή (μισθωτή), εκτός της περίπτωσης που ο ενοικιαστής είναι πρόσωπο απαλλασσόμενο από τα τέλη χαρτοσήμου (Δημόσιο, Δήμος Κοινότητα κ.τ.λ.) οπότε ολόκληρο το τέλος (3,6%) βαρύνει τον ιδιοκτήτη.

Ολόκληρο το τέλος χαρτοσήμου σε κάθε περίπτωση το αποδίδει στο Δημόσιο ο ιδιοκτήτης (εκμισθωτής) με την ετήσια δήλωση φόρου εισοδήματος.

2. ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΑΛΛΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΩΝ

Οι Έλληνες του εξωτερικού δεν απαλλάσσονται από τα τέλη χαρτοσήμου (αναλογικά ή πάγια) για διάφορες συμβάσεις ή άλλες πράξεις για τις οποίες προβλέπεται χαρτοσήμανση, έστω και αν καλύπτουν τις πράξεις αυτές με συνάλλαγμα.

ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

1. ΕΤΗΣΙΑ ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΕΠΙΒΑΤΙΚΩΝ Ι.Χ. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΗΜΑΤΟΣ

Τα Ι.Χ. επιβατικά αυτοκίνητα των Ελλήνων εξωτερικού, τα οποία κυκλοφορούν στην Ελλάδα με ελληνικές πινακίδες, δεν απαλλάσσονται από τα τέλη κυκλοφορίας.

Τα τέλη αυτά καταβάλλονται με την προμήθεια ειδικού σήματος με μέριμνα των κατόχων των αυτοκινήτων.

Για την προμήθεια του σήματος καταβάλλονται τα ποσά που ισχύουν για το έτος που αφορά το σήμα.

Σήμερα τα ποσά αυτά είναι:

- Για τα αυτοκίνητα με κυλινδρισμό κινητήρα έως 300 κυβ. εκατ. 15 ευρώ
- Για τα αυτοκίνητα με κυλινδρισμό κινητήρα από 301 - 785 κυβ. εκατ. 38 ευρώ
- Για τα αυτοκίνητα με κυλινδρισμό κινητήρα από 786 - 1357 κυβ. εκατ. 93 ευρώ
- Για τα αυτοκίνητα με κυλινδρισμό κινητήρα από 1358-1928 κυβ. εκατ. 168 ευρώ
- Για τα αυτοκίνητα με κυλινδρισμό κινητήρα από 1929-2357 κυβ. εκατ. 372 ευρώ
- Για τα αυτοκίνητα με κυλινδρισμό κινητήρα από 2358 και άνω κυβ. εκατ. 483 ευρώ

2. ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΤΟΥ ΣΗΜΑΤΟΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΓΙΑ ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ

Η εμπρόθεσμη προμήθεια του σήματος κάθε έτους γίνεται από 1ης Νοεμβρίου μέχρι και 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, για το οποίο εκδίδεται.

Σε περίπτωση εκπρόθεσμης προμήθειας του σήματος επιβάλλεται πρόστιμο που ανέρχεται στο ύψος των τελών κυκλοφορίας που αντιστοιχούν στον κυλινδρισμό του κινητήρα του οχήματος και για τα οχήματα μέχρι 785 κυβ. εκατ. σε 30 ευρώ.

Στην περίπτωση κυκλοφορίας του οχήματος χωρίς να έχει επικολληθεί το σήμα, αφαιρούνται οι πινακίδες και η άδεια κυκλοφορίας.

3. ΑΚΙΝΗΣΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Οι Έλληνες εξωτερικού που έχουν στην Ελλάδα αυτοκίνητο με Ελληνικές πινακίδες είναι υποχρεωμένοι να προμηθευτούν το σήμα, έστω και αν το όχημα δεν θα κινηθεί.

Για να μην είναι υποχρεωμένοι να προμηθευτούν το σήμα, πρέπει να δηλώσουν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. για τη φορολογία εισοδήματός τους την ακινησία πριν από την έναρξη του ημερολογιακού έτους καταθέτοντας ταυτόχρονα την άδεια κυκλοφορίας, τις πινακίδες και υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86, δηλώνοντας ότι ο χώρος ακινητοποίησης είναι ιδιόκτητος κλειστός περιφραγμένος χώρος και το αυτοκίνητο να παραμείνει σε ακινησία για ολόκληρο το έτος. Στην περίπτωση αυτή, εφ' όσον γίνει άρση της ακινησίας, το σήμα χορηγείται χωρίς πρόστιμο πριν από την άρση αυτής.

4. ΠΟΥ ΚΑΙ ΠΩΣ ΧΟΡΗΓΕΙΤΑΙ ΤΟ ΣΗΜΑ

Το σήμα χορηγείται από τα πρόσωπα που ορίζονται κάθε φορά αρμόδια για τη χορήγηση (Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες ή άλλα πρόσωπα π.χ. Τράπεζες, ΕΛΤΑ και Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο) στον κάτοχο του οχήματος ή σε άλλο πρόσωπο με την προσκόμιση των προβλεπόμενων δικαιολογητικών (άδεια κυκλοφορίας ή φωτοαντίγραφο αυτής, ειδοποιητήριο κ.λ.π.).

VIII. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΣΕ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΜΕΤΟΙΚΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Ή ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ

A. ΜΕΤΟΙΚΟΥΝΤΕΣ

1. ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Δικαιούχα είναι τα πρόσωπα που έχουν τη συνήθη κατοικία τους στο εξωτερικό, τουλάχιστον κατά τα τελευταία δύο δωδεκάμηνα και τη μεταφέρουν στην Ελλάδα. Θεωρείται ότι ένα πρόσωπο έχει τη συνήθη κατοικία του στο εξωτερικό όταν διαμένει συνήθως εκεί, δηλαδή τουλάχιστον 185 ημέρες ανά δωδεκάμηνο λόγω προσωπικών και επαγγελματικών δεσμών, ή σε περίπτωση ατόμου χωρίς επαγγελματικούς δεσμούς, λόγω προσωπικών δεσμών, από τους οποίους προκύπτουν στενοί δεσμοί αυτού του ατόμου και του τόπου στον οποίο κατοικεί. Η παραμονή στο εξωτερικό με σκοπό τη φοίτηση σε Πανεπιστήμιο ή άλλη σχολή, καθώς και η αποστολή προσώπου στο εξωτερικό για παροχή εργασίας καθορισμένης διάρκειας, δεν σημαίνει ότι στη χώρα αυτή το πρόσωπο έχει συνήθη

κατοικία.

2. ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΦΕΡΟΥΝ ΚΑΙ ΜΕ ΠΟΙΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Τα δικαιούχα πρόσωπα παραλαμβάνουν ατελώς τα είδη της οικοσκευής τους και μεταφορικά μέσα , δηλαδή ένα ΙΧΕ αυτοκίνητο ή ένα αυτοκινούμενο τροχόσπιτο , ένα ρυμουλκούμενο τροχόσπιτο (δεν είναι δυνατή η παράδοση ρυμουλκούμενου τροχόσπιτου, εφόσον έχει παραδοθεί αυτοκινούμενο τροχόσπιτο, και αντίστροφα), ένα μοτοποδήλατο ή μία μοτοσικλέτα, ένα σκάφος αναψυχής και ένα ιδιωτικό αεροπλάνο.

Τα παραπάνω μεταφορικά μέσα για να τύχουν των απαλλαγών λόγω μεταφοράς συνήθους κατοικίας , πρέπει οι ενδιαφερόμενοι να τα είχαν στην κυριότητά τους και να τα χρησιμοποιούσαν στον τόπο της προηγούμενης κατοικίας επί έξι τουλάχιστον μήνες πριν την έκδοση του πιστοποιητικού μετοικεσίας.

Όταν το δικαιούχο πρόσωπο μετοικεί από τις ηπείρους, Αμερική, Αφρική και από τα κράτη της Αυστραλίας, του Ιράκ, της Ιορδανίας, Κουβέιτ, Σαουδικής Αραβίας, Μπαχρέιν, Κατάρ και Ενωμένων Αραβικών Εμιράτων, μπορεί, αντί του αυτοκινήτου που είχε στον τόπο της συνήθους κατοικίας του, να φέρει ένα εντελώς καινούριο ΙΧΕ αυτοκίνητο νέας αντιρρυπαντικής τεχνολογίας.

3. ΕΚΤΑΣΗ ΑΠΑΛΛΑΓΩΝ

Για τα είδη οικοσκευής παρέχεται πλήρης απαλλαγή από δασμούς και λοιπούς φόρους. Στα μεταφορικά μέσα, για τα οποία ισχύει η εξάμηνη κυριότητα και χρήση στον τόπο της προηγούμενης κατοικίας του ενδιαφερομένου, παρέχεται πλήρης απαλλαγή από δασμό, Φ.Π.Α. και τέλος ταξινόμησης. Στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η εισαγωγή καινούργιου ΙΧΕ αυτοκινήτου, ο ΦΠΑ καταβάλλεται στην Ελλάδα και εφόσον το όχημα είναι μέχρι 2000 κυβ.εκ. παρέχεται απαλλαγή από το 80% του τέλους ταξινόμησης, ενώ αν το όχημα είναι πάνω από 2000 κυβ.εκ. παρέχεται απαλλαγή από το 50% του αναλογούντος τέλους ταξινόμησης.

Οι παραπάνω απαλλαγές παρέχονται μια φορά στην οικογένεια (σύζυγοι και άγαμα παιδιά).

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Για να χορηγηθούν οι παραπάνω απαλλαγές θα πρέπει οι ενδιαφερόμενοι να προσκομίσουν στο τελωνείο το πιστοποιητικό μετοικεσίας που εκδίδει το αρμόδιο Ελληνικό Προξενείο του τόπου διαμονής τους στο εξωτερικό, η έκδοση του οποίου μπορεί να γίνει το αργότερο μέσα σε 24 μήνες, ή εφόσον πρόκειται για πρόσωπα που συνταξιοδοτούνται μέσα σε τριάντα έξι (36) μήνες, από την άφιξή τους στην Ελλάδα.

Τα μεταφορικά μέσα και τα είδη οικοσκευής πρέπει να μεταφέρονται στην Ελλάδα για τελωνισμό το αργότερο μέσα σε δώδεκα μήνες από την ημερομηνία έκδοσης του πιστοποιητικού μετοικεσίας. Τα μεταφορικά μέσα από την είσοδό τους στην Ελλάδα θα πρέπει εντός μηνός να προσκομίζονται στο Τελωνείο για τελωνισμό.

Επισημαίνεται ότι εάν τα αυτοκίνητα δεν πληρούν την εκάστοτε τελευταία κοινοτική οδηγία, όσον αφορά τις εκπομπές ρύπων και καυσαερίων, ή είναι συμβατικής τεχνολογίας, προκειμένου να διαπιστωθεί η δυνατότητα ταξινόμησής τους από το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών θα πρέπει οι ενδιαφερόμενοι να επικοινωνούν με την παραπάνω υπηρεσία (τηλ. 210-6508438).

Β. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

Επενδυτικά αγαθά και άλλα αγαθά εξοπλισμού (μηχανήματα, όργανα, συσκευές κ.λπ.) που μεταφέρονται στη χώρα μας από άλλη χώρα, απαλλάσσονται από το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) καθώς και από τον εισαγωγικό δασμό

(σε περίπτωση εισαγωγής τους από τρίτη προς την Κοινότητα χώρα) εφόσον τα παραπάνω αγαθά ανήκουν σε επιχείρηση (βιομηχανική, βιοτεχνική, γεωργική κ.λπ.) που παύει οριστικά τη δραστηριότητά της στη χώρα που είναι εγκαταστημένη, προκειμένου να ασκήσει παρόμοια δραστηριότητα στη χώρα μας.

1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Η παραπάνω ατέλεια παρέχεται εφόσον σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση συντρέχουν για τα μεταφερόμενα αγαθά οι ακόλουθες τρεις προϋποθέσεις:

- Έχουν πράγματι χρησιμοποιηθεί από την επιχείρηση στην οποία ανήκουν επί 12 τουλάχιστο μήνες πριν από την ημερομηνία παύσης της δραστηριότητας της επιχείρησης στη χώρα από την οποία μεταφέρεται.
- Προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για την ίδια χρήση μετά τη μεταφορά τους.
- Είναι ανάλογα με το είδος και το μέγεθος της συγκεκριμένης επιχείρησης.

Η εισαγωγή των αγαθών στη χώρα μας πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία κατά την οποία η επιχείρηση στην οποία ανήκουν παύει τη δραστηριότητά της στη χώρα από την οποία μεταφέρεται.

Εξαιρούνται από την ατέλεια:

- Τα μεταφορικά μέσα που δεν αποτελούν μέσα παραγωγής αγαθών ή προσφοράς υπηρεσιών (π.χ. τα επιβατικά αυτοκίνητα του επιχειρηματία ή των υπαλλήλων του).
- Οι κάθε είδους προμήθειες που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση ή για διατροφή των ζώων.
- Τα καύσιμα και τα αποθέματα πρώτων υλών ή κατεργασμένων ή ημικατεργασμένων προϊόντων.
- Τα ζώα που βρίσκονται στην κατοχή ζωεμπόρων.

2. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Το τελωνείο εισαγωγής των επενδυτικών αγαθών χορηγεί την παραπάνω ατέλεια εφόσον ο ενδιαφερόμενος επιχειρηματίας καταθέσει σ' αυτό τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- Υπεύθυνη δήλωση με την οποία θα δηλώνει ότι η επιχείρησή του έπαυσε οριστικά τη δραστηριότητά της στη χώρα όπου ήταν εγκαταστημένη, ότι τα εισαγόμενα επενδυτικά αγαθά είχαν χρησιμοποιηθεί στην επιχείρηση επί 12 τουλάχιστο μήνες κ.λπ.
- Βεβαίωση του εμπορικού ή άλλου επιμελητηρίου της χώρας όπου ήταν εγκαταστημένη η επιχείρηση ή απόδειξη πώλησης των κτιριακών εγκαταστάσεών της ή άλλες ανάλογες επίσημες αποδείξεις, από τις οποίες θα αποδεικνύεται ότι η ενδιαφερόμενη επιχείρηση έπαυσε τη δραστηριότητά της στη χώρα που ήταν εγκαταστημένη και ο χρόνος κατά τον οποίο έπαυσε η δραστηριότητα αυτή. Στις περιπτώσεις που η μεταφερόμενη επιχείρηση ανήκει σε Έλληνα μετοικούντα αντί των παραπάνω αποδεικτικών στοιχείων μπορεί να προσκομίσει σχετικό πιστοποιητικό της οικείας ελληνικής προξενικής αρχής.
- Βεβαίωση της αρμόδιας οικονομικής εφορίας της χώρας μας με την οποία θα βεβαιώνεται ότι ο ενδιαφερόμενος έχει δηλώσει σ' αυτήν την έναρξη της επιχειρηματικής του δραστηριότητας.

Τα παραπάνω εφαρμόζονται αναλογικά και για τα επενδυτικά αγαθά και άλλα αγαθά εξοπλισμού που ανήκουν σε ελεύθερους επαγγελματίες οι οποίοι μεταφέρουν από μία άλλη χώρα τη δραστηριότητά τους στη χώρα μας.

Γ. ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης, επιτρέπεται

χωρίς την είσπραξη των αναλογούντων δασμών και φόρων, η εισαγωγή-μεταφορά από ιδιώτες που επισκέπτονται την Ελλάδα, μεταφορικών μέσων ιδιωτικής χρήσης και προσωπικών ειδών(αφορά προσωπικά είδη τρίτης χώρας, δεδομένου ότι στην κοινότητα είναι ελεύθερα) που προορίζονται να παραμείνουν προσωρινά στην Ελλάδα και στη συνέχεια να επανεξαχθούν-επαναποσταλούν στο εξωτερικό μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται κατά περίπτωση και έχει ορίσει το αρμόδιο τελωνείο.

Μαζί με τα μεταφορικά μέσα, επιτρέπεται η προσωρινή εισαγωγή-χρησιμοποίηση των συνηθισμένων ανταλλακτικών, εξαρτημάτων και του εξοπλισμού που φέρει κάθε μεταφορικό μέσο, σύμφωνα με τους κανόνες κυκλοφορίας που ισχύουν (πρέπει να συνεισάγονται με το μεταφορικό μέσο).

1. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Πρόσωπα με συνήθη κατοικία στο εξωτερικό .

Συνήθης κατοικία είναι ο τόπος στον οποίο ένα άτομο διαμένει συνήθως, δηλαδή, τουλάχιστον (185) ημέρες ανά δωδεκάμηνο λόγω προσωπικών και επαγγελματικών δεσμών.

Το δικαίωμα προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης χορηγείται στην κατηγορία αυτή για μέσα μεταφοράς και τα προσωπικά είδη με τους εξής ειδικότερους όρους:

- το πρόσωπο να έχει τη συνήθη κατοικία του εκτός Ελλάδας
- να έρχεται προσωρινά στην Ελλάδα
- να χρησιμοποιεί το μέσο μεταφοράς και τα προσωπικά του είδη για ιδιωτική του χρήση.

Διάρκεια - Τέλη κυκλοφορίας

Η διάρκεια παραμονής στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης ορίζεται στους έξι (6) μήνες, συνεχείς ή όχι, ανά δωδεκάμηνο.

Ειδικά, τα επιβατικά οχήματα που εισάγονται-μεταφέρονται προσωρινά από πρόσωπα με συνήθη κατοικία στο εξωτερικό, εφόσον δεν επανεξάγονται-επαναποστέλονται με τη λήξη της διάρκειας των έξι (6) μηνών, πρέπει να ακινητοποιούνται από την αρμόδια τελωνειακή αρχή, ύστερα από αίτηση του δικαιούχου, και να παραμένουν ακινητοποιημένα το λιγότερο έξι (6) μήνες και το ανώτερο είκοσι τέσσερις (24) μήνες.

Για να δικαιούται ένα πρόσωπο να κυκλοφορήσει εκ νέου το ακινητοποιημένο επιβατικό όχημα, πρέπει κατά το τελευταίο 12μηνο πριν από την αποσφράγιση του οχήματος να αποδεικνύει ότι είχε τη συνήθη κατοικία του στο εξωτερικό, δηλαδή ότι παρέμεινε στο εξωτερικό επί εκατόν ογδόντα πέντε (185) ημέρες τουλάχιστον μετά τη σφράγιση του οχήματος.

Αν το παραπάνω διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών της τελωνειακής ακινητοποίησης παρέλθει, χωρίς το δικαιούχο πρόσωπο να φροντίσει για την με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο τακτοποίηση του οχήματος, τότε αυτό κηρύσσεται αζήτητο.

Για τα επιβατικά οχήματα, που φέρουν ισχύουσα άδεια κυκλοφορίας προσωρινού τύπου άλλης χώρας, καταβάλλονται τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες διατάξεις τέλη κυκλοφορίας, από την ημέρα υπαγωγής τους στο καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής. Για τα επιβατικά οχήματα που φέρουν ισχύουσα άδεια κυκλοφορίας κανονικής σειράς άλλης χώρας και με τη λήξη του αρχικού εξαμήνου κυκλοφορίας δεν επανεξάγονται-επαναποστέλονται, καταβάλλονται τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες διατάξεις τέλη κυκλοφορίας, για το χρονικό διάστημα που κυκλοφορούν πέραν του αρχικού εξαμήνου.

Επιτρέπεται η εισαγωγή με το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης και δεύτερου μεταφορικού μέσου από το ίδιο

πρόσωπο, με την προϋπόθεση ότι τα οχήματα φέρουν ισχύουσα άδεια κυκλοφορίας κανονικής σειράς άλλης χώρας.

2. ΑΛΛΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

Το δικαίωμα της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης παρέχεται και στις παρακάτω περιπτώσεις:

α. Στα πρόσωπα που έχουν συνήθη κατοικία στο εξωτερικό και έρχονται προσωρινά στην Ελλάδα, αποκλειστικά και μόνο για να σπουδάσουν σε ανώτερα ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και τα προσωπικά είδη. Η διάρκεια παραμονής περιορίζεται στην πραγματική διάρκεια των σπουδών.

β. Στα πρόσωπα που έχουν συνήθη κατοικία στο εξωτερικό και έρχονται προσωρινά στην Ελλάδα, αποκλειστικά και μόνον για μετεκπαίδευση ή ειδίκευση σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή σχολές επιμόρφωσης που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή πανεπιστημιακές κλινικές. Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και τα προσωπικά είδη για διάστημα τεσσάρων (4) ετών από την έναρξη της μετεκπαίδευσης ή ειδίκευσης.

γ. Στους αλλοδαπούς που έχουν συνήθη κατοικία στο εξωτερικό και έρχονται προσωρινά στην Ελλάδα με σκοπό να εργαστούν σε εκτέλεση σύμβασης ορισμένου χρόνου με το ελληνικό δημόσιο, οργανισμό δημοσίου δικαίου, νομικά πρόσωπα που εποπτεύονται από το δημόσιο, σε αλλοδαπά εμπορικά ή βιομηχανικά επιμελητήρια ή σε εγκαταστημένους στη χώρα μας ξένους κρατικούς οργανισμούς και ινστιτούτα και οι οποίοι προσφέρουν ιδιαίτερα εξειδικευμένη εργασία προσωρινής μορφής. Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και είδη οικοσκευής και για όσο διάστημα διαρκεί η σύμβαση εργασίας τους.

δ. Στους αλλοδαπούς που έχουν συνήθη κατοικία στο εξωτερικό και έρχονται προσωρινά στην Ελλάδα για να εργαστούν με σύμβαση ορισμένου χρόνου ως διδακτικό προσωπικό σε ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας μας ή σε ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα με βάση διμερείς μορφωτικές συμφωνίες. Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και είδη οικοσκευής και για όσο διάστημα διαρκεί η σύμβαση εργασίας τους.

ε. Στους Έλληνες διπλωματικούς, προξενικούς και λοιπούς υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών, καθώς και στους εξομοιούμενους με αυτούς υπαλλήλους, που επιστρέφουν προσωρινά στην Ελλάδα για εκτέλεση υπηρεσίας. Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και είδη οικοσκευής και για διάστημα μέχρι πέντε (5) χρόνια από την άφιξή τους στην Ελλάδα για εκτέλεση υπηρεσίας.

Η πενταετής διάρκεια παρατείνεται για ολόκληρο το διάστημα παραμονής των υπαλλήλων στην Ελλάδα για εκτέλεση υπηρεσίας, με τον όρο ότι η παραμονή τους στην Κεντρική υπηρεσία, δεν οφείλεται σε αίτημά τους, αλλά σε υπηρεσιακές ανάγκες, γεγονός που θα βεβαιώνεται από την αρμόδια Δημόσια Υπηρεσία. Παράταση πέραν της πενταετίας, θα χορηγείται τμηματικά για δώδεκα (12) μήνες κάθε φορά και μέχρι τη λήξη της υπηρεσίας του υπαλλήλου στην Κεντρική Υπηρεσία.

στ. Στα πρόσωπα με συνήθη κατοικία στην Ελλάδα που παραμένουν και εργάζονται στο εξωτερικό τουλάχιστον έξι(6) μήνες το δωδεκάμηνο.

Στην κατηγορία αυτή υπάγονται:

- Οι Έλληνες υπήκοοι, κάτοικοι Ελλάδας που παραμένουν και εργάζονται στο εξωτερικό, τουλάχιστον έξι (6) μήνες το δωδεκάμηνο.
- Τα πρόσωπα των οποίων οι σύζυγοι έχουν μετοικήσει στην Ελλάδα, εφόσον εξακολουθούν να παραμένουν πραγματικά στο εξωτερικό μετά τη μετοίκηση των συζύγων τους.

- Οι αλλοδαποί (αλλοδαπές) που είναι παντρεμένοι με Έλληνες (Ελληνίδες) μόνιμους κατοίκους Ελλάδας, εφόσον και μετά το γάμο τους εξακολουθούν να παραμένουν πραγματικά στο εξωτερικό.

Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και τα προσωπικά είδη και για διάρκεια που ορίζεται σε έξι(6) μήνες, συνεχείς ή όχι ανά δωδεκάμηνο.

ζ. Στους Έλληνες υπηκόους με συνήθη κατοικία στην Ελλάδα που σπουδάζουν στο εξωτερικό ως φοιτητές, σπουδαστές ή μετεκπαιδευόμενοι σε σχολές εξωτερικού, εφόσον παραμένουν για σπουδές εκτός Ελλάδας κατά το μεγαλύτερο διάστημα του έτους σπουδών.

Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και για διάστημα τριών (3) μηνών συνεχών ή όχι ανά ημερολογιακό έτος.

η. Στα Ελληνικά πληρώματα εμπορικών πλοίων γραμμών εξωτερικού. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται οι Έλληνες υπήκοοι, που είναι ναυτολογημένοι σε εμπορικά πλοία γραμμών εξωτερικού τουλάχιστον 6 μήνες το δωδεκάμηνο. Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και για διάρκεια που ορίζεται σε έξι(6) μήνες, συνεχείς ή όχι ανά δωδεκάμηνο.

θ. Στα πρόσωπα που μετοικούν στην Ελλάδα.

Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα με σκοπό τον τελωνισμό του και για διάστημα ένα (1) μήνα με τον όρο ότι το διάστημα αυτό δεν ξεπερνά την προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί ο τελωνισμός του οχήματος με τις διατάξεις των μετοικούντων.

ι. Στους επαναπατριζόμενους Έλληνες και ομογενείς πολιτικούς πρόσφυγες. Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα με σκοπό τον τελωνισμό του και για διάστημα έξι (6) μηνών, με τον όρο ότι το διάστημα αυτό δεν ξεπερνά την προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί ο τελωνισμός του οχήματος με τις διατάξεις των Μετοικούντων.

ια. Στους διπλωματικούς και προξενικούς υπαλλήλους ξένων διπλωματικών αποστολών, στο αλλοδαπό προσωπικό της Δ.Ε.Μ.Ε., στην Αμερικάνικη αποστολή βοήθειας, τις δυνάμεις των Η.Π.Α., ΝΑΤΟ, την 7206 Αμερικάνικη Μονάδα, το πεδίο βολής Κρήτης, το υπαλληλικό προσωπικό της Ε.Ε., τους αναγνωρισμένους στην Ελλάδα διεθνείς οργανισμούς(ΟΗΕ, κ.λ.π.), τους αλλοδαπούς αναταποκριτές ξένου τύπου και το αλλοδαπό προσωπικό των ξένων Αρχαιολογικών Σχολών.

Για τα επιβατικά οχήματα που κυκλοφορούν με το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης από τα πρόσωπα των περιπτώσεων α', β', γ', δ' και ε', οφείλονται από την εισαγωγή τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις τέλη κυκλοφορίας, εκτός από τα πρόσωπα εκείνα της περίπτωσης α', τα οποία έχουν συνήθη κατοικία σε χώρα-μέλος της ΕΟΚ και εισάγουν επιβατικό όχημα που φέρει πινακίδες κυκλοφορίας κανονικής σειράς της χώρας-μέλους, που έχει εκδόσει την άδεια κυκλοφορίας.

Αναλυτικές πληροφορίες για τις ειδικές κατηγορίες των προσώπων που προαναφέρονται, μπορούν να δοθούν από τις κατά τόπους αρμόδιες τελωνειακές υπηρεσίες ή το Υπουργείο Οικονομικών.

Για την περιοχή Αττικής, αρμόδια για τα επιβατικά οχήματα είναι η Δ/ση Παρακολούθησης και Ελέγχου Ανασταλτικών Καθεστώτων (ΔΙΠΕΑΚ - Ακτή Κονδύλη 32, Πειραιάς, τηλ:210-4623963, 210-4625884) και για την περιοχή Θεσσαλονίκης το Α' Τελωνείο Θεσ/νίκης (Λιμάνι, τηλ: 2310-547525).

3. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ

- Επιβατικά αυτοκίνητα μέχρι εννέα (9) θέσεις, περιλαμβανομένου και του οδηγού ή αυτοκινούμενα τροχόσπιτα με τα ρυμουλκούμενά τους.
- Μοτοσικλέτες ή μοτοποδήλατα.
- Τα σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης.

- Τα αεροπλάνα ιδιωτικής χρήσης.
- Άλογα ιππασίας.

4. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Τα επιβατικά οχήματα, κατά την είσοδό τους στη χώρα μας, πρέπει να φέρουν επίσημες πινακίδες κυκλοφορίας κανονικής ή προσωρινής σειράς(που ισχύουν) της χώρας που έχει εκδώσει την άδεια κυκλοφορίας τους.

Επίσης πρέπει να συνοδεύονται από την άδεια κυκλοφορίας που έχει εκδώσει η χώρα στην οποία έχουν καταχωρηθεί και να είναι ασφαλισμένα.

Εάν κατά την είσοδό τους στη χώρα δεν ισχύει η προσωρινού τύπου άδεια κυκλοφορίας, τότε δεν είναι δυνατή η υπαγωγή τους στο καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης.

Επίσης δεν επιτρέπεται να κυκλοφορούν ή να παραμένουν στη χώρα με τα παραπάνω καθεστώτα, πέραν της ημερομηνίας ισχύος της άδειας κυκλοφορίας προσωρινού τύπου. Για τη συνέχιση της παραμονής των οχημάτων στο παραπάνω καθεστώς πρέπει οι κάτοχοι να εφοδιάζονται από την αρμόδια τελωνειακή αρχή με ελληνικές πινακίδες και άδεια κυκλοφορίας προσωρινού τύπου.

Το δικαιούχο πρόσωπο πρέπει να έχει δίπλωμα οδήγησης επιβατικού οχήματος.

Τα Ι.Χ. επιβατικά αυτοκίνητα που προέρχονται από κράτος-μέλος της Ε.Ε., προκειμένου να υπαχθούν στο καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης και να κυκλοφορήσουν στη χώρα μας, θα πρέπει να έχουν αποκτηθεί με τους γενικούς όρους φορολογίας που ισχύουν στην εσωτερική αγορά του κράτους-μέλους απόκτησής τους, δηλαδή να έχουν καταβάλει τις οφειλόμενες φορολογικές επιβαρύνσεις στη χώρα αυτή ή να έχουν απαλλαγεί νόμιμα από αυτές και να μην έχουν τύχει λόγω της εξαγωγής τους από το κράτος αυτό σε άλλες κοινοτικές ή τρίτες χώρες, καμιάς απαλλαγής ή επιστροφής δασμών και λοιπών φόρων, συμπεριλαμβανομένου και του Φ.Π.Α.

Εξαιρούνται τα μέσα μεταφοράς που έχουν αποκτηθεί σε κράτος της Ε.Ε.

- στα πλαίσια των διπλωματικών και προξενικών σχέσεων,
- στα πλαίσια αναγνωρισμένων διεθνών οργανισμών,
- στα πλαίσια των παραχωρήσεων του Βορείου Ατλαντικού Συμφώνου.

Επισημαίνεται ότι οι ιδιώτες που κατέχουν και κυκλοφορούν αυτοκίνητο με το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης, είναι υποχρεωμένοι να αποδεικνύουν στις τελωνειακές αρχές ότι έχουν τις προϋποθέσεις που ορίζουν κατά περίπτωση οι διατάξεις.

Σε περίπτωση αμφιβολίας σχετικά με την απόδειξη της συνδρομής των προϋποθέσεων, οι αρμόδιες τελωνειακές αρχές μπορούν να ζητούν κάθε συμπληρωματικό πληροφοριακό ή αποδεικτικό στοιχείο.

5. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

Τα μεταφορικά μέσα που τίθενται στο καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης, πρέπει να επανεξάγονται-επαναποστέλονται το αργότερο την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας που προβλέπεται κατά περίπτωση και έχει ορίσει το τελωνείο.

Τα ρυμουλκούμενα οχήματα πρέπει να επανεξάγονται-επαναποστέλονται μαζί με το κυρίως όχημα που τα ρυμουλκεί.

Παράδειγμα: αν έχει εισαχθεί προσωρινά επιβατικό όχημα Ι.Χ. μαζί με ρυμουλκούμενο τροχόσπιτο, πρέπει να επανεξαχθούν-επαναποσταλούν μαζί, διαφορετικά επιβάλλονται πρόστιμα.

Τα μεταφορικά μέσα δεν επιτρέπεται:

- να μεταβιβαστούν

- να εκμισθωθούν
- να αποτελέσουν αντικείμενο ενεχύρου ή χρησιδανείου
- να παραχωρηθεί η χρήση τους σε τρίτους
- να οδηγούνται (για μέσα μεταφοράς), έστω και για μία μόνον φορά από τρίτους, ανεξάρτητα της υπαιτιότητας ή όχι του δικαιούχου προσώπου.

Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται να οδηγούν τα μεταφορικά μέσα και άλλα πρόσωπα εκτός του δικαιούχου, ύστερα από έγκριση του τελωνείου και εφόσον τα άλλα πρόσωπα έχουν δικαίωμα προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης μεταφορικών μέσων, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που έχει και ο δικαιούχος που εισήγαγε στο όνομά του το μεταφορικό μέσο.

Για να δοθεί η έγκριση του τελωνείου, ο δικαιούχος πρέπει να δηλώσει τα τρίτα πρόσωπα που επιθυμεί να οδηγούν το αυτοκίνητό του και τα τρίτα πρόσωπα πρέπει να παρουσιαστούν στο τελωνείο και να αποδείξουν ότι έχουν το ίδιο ακριβώς δικαίωμα με το δικαιούχο. Δεν απαιτείται έγκριση του τελωνείου για την οδήγηση του μεταφορικού μέσου, όταν πρόκειται για τον ή τη σύζυγο, τα παιδιά και τους γονείς του δικαιούχου προσώπου, εφόσον βέβαια έχουν και οι συγγενείς του αυτοί, το ίδιο δικαίωμα με το δικαιούχο.

Αν ένα πρόσωπο έχει παραλάβει με το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης επιβατικό όχημα και πριν την λήξη της προθεσμίας επανεξαγωγής-επαναποστολής που έχει ορίσει το τελωνείο, ο δικαιούχος αναχωρήσει στο εξωτερικό χωρίς το όχημα, δεν είναι υποχρεωτική η τελωνειακή ακινητοποίηση του οχήματος.

Θα πρέπει όμως ο δικαιούχος να φροντίσει, πριν λήξει η προθεσμία επανεξαγωγής-επαναποστολής, για την εμπρόθεσμη επανεξαγωγή-επαναποστολή του οχήματος, διαφορετικά οφείλει πρόστιμα.

Δ. ΑΤΕΛΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΠΙΒΑΤΙΚΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ ΑΠΟ ΑΝΑΠΗΡΟ ΕΛΛΗΝΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΗ

1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Ανάπηροι Έλληνες μετανάστες και εργαζόμενοι στο εξωτερικό, με διετή τουλάχιστον παραμονή και εργασία(στο εξωτερικό), μπορούν να παραλαμβάνουν ατελώς το κομιζόμενο και προοριζόμενο για τις ανάγκες τους επιβατικό αυτοκίνητο.

2. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Θετική γνωμάτευση της Πρωτοβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης του τόπου μόνιμης κατοικίας του ενδιαφερόμενου στην Ελλάδα, από την οποία θα προκύπτει ότι από τη φύση της αναπηρίας του παρακωλύεται η βάδιση.

3. ΕΚΤΑΣΗ ΑΤΕΛΕΙΑΣ

Η ατέλεια που παρέχεται καλύπτει το τέλος ταξινόμησης. Ο Φ.Π.Α. κατά την εισαγωγή καθώς και ο εισαγωγικός δασμός(σε περίπτωση εισαγωγής του αυτοκινήτου από χώρα εκτός Ε.Ε.) καταβάλλονται κανονικά.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Η ατέλεια χορηγείται από την Τελωνειακή Αρχή εισαγωγής του αυτοκινήτου με:

- Την προσκόμιση της Θετικής Γνωμάτευσης της αρμόδιας επιτροπής.
- Την τήρηση των απαιτούμενων τελωνειακών διατυπώσεων (κατάθεση σχετικής αίτησης, διασάφησης, καθώς και υπεύθυνης δήλωσης περί μη κατοχής άλλου αυτοκινήτου με διατάξεις ατελείας).

Κατά την παραλαβή του αυτοκινήτου, οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να προσκομίζουν στο τελωνείο εισαγωγής, εκτός από τα παραπάνω, πιστοποιητικό

της αρμόδιας Ελληνικής Προξενικής Αρχής του τόπου εργασίας τους, στο οποίο θα αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία του εισαγόμενου αυτοκινήτου και θα βεβαιώνεται η τουλάχιστον διετής συνεχή παραμονή και εργασία τους στο εξωτερικό, η αιτία της αναπηρίας τους και ότι επανέρχονται στην Ελλάδα για οριστική εγκατάσταση.

5. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Το παραλαμβανόμενο ατελώς αυτοκίνητο πρέπει να έχει κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 1650 κυβ.εκατ.. Κατ' εξαίρεση οι παραπληγικοί και οι ανάπηροι με ποσοστό αναπηρίας 100% δικαιούνται αυτοκίνητο ατελώς με κυλινδρισμό κινητήρα μεγαλύτερου κυβισμού.

Για τους μέχρι 1650 κυβ.εκ. δικαιούχους ανάπηρους, υπάρχει δυνατότητα παραλαβής επιβατικού αυτοκινήτου μεγαλύτερου κυβισμού, με την καταβολή ποσοστού του αναλογούντος στα αυτοκίνητα αυτά τέλους ταξινόμησης (30% για τα πάνω από 1650 κυβ.εκ. και μέχρι 2000 κυβ.εκ. και 58% για τα πάνω από 2000 κυβ.εκ.).

Το παραλαμβανόμενο αυτοκίνητο μπορεί να οδηγείται και από άλλα πρόσωπα (ένα ή δύο) με την υποχρέωση να επιβαίνει ο ανάπηρος, ύστερα από άδεια της Τελωνειακής αρχής η οποία εκδίδεται μετά από αίτηση του, στην οποία θα δηλώνει τα πρόσωπα που επιθυμεί να το οδηγούν και τα οποία δεν πρέπει να διαμένουν μακριά από την κατοικία του.

Το αυτοκίνητο μπορεί να οδηγείται και χωρίς να επιβαίνει ο δικαιούχος ανάπηρος όταν η μετακίνηση οφείλεται σε εξαιρετικές ή επείγουσες περιστάσεις ή γίνεται αποκλειστικά και μόνο για λόγους εξυπηρέτησης των αναγκών του ανάπηρου.